

Primorski dnevnik

Postilna plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 115 (9420)

TRST, nedelja, 16. maja 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškimi pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

NEIZBEŽEN SKLEP UPRAVNEGA SVETA SSG ZARADI NEIZPOLNENIH OBVEZ

Slovensko gledališče prisiljeno prekiniti svoje delovanje

V posmeh slovenskemu kulturnemu prazniku

Sezone še ni konec, toda Stalno slovensko gledališče v Trstu prekine svoje delovanje. Tak sklep je dozel na seji upravnega sveta SSG 14. t. m. kot neizbežna posledica kritičnega finančnega stanja, v katerem se je znašla naša najvišja slovenska kulturna ustanova v Italiji zaradi neizpolnenih obvez, zagotovil in obveznosti državnih političnih in birokratskih dejavnikov. Zanj so glasovali vsi prisotni člani sveta vseh političnih strank, kar odzema sklepu možnost vsakega drugega tumačenja pomena od tistega, ki ga ima.

Preič v 31 povojnih letih se tako zapirajo vrata našega gledališča predčasno in to prav v letu in mesecu, ko slovenski narod slavijo svoj veliki kulturni praznik, 100-letnico rojstva Ivana Cankarja, največjega slovenskega pisatelja in dramatika. Niti njegove načrtovane proslave v prireditvi SS Gne bomo doželi, ker je zamajskemu hlapcu Jerneju onemogočeno, da bi z odra zakričal v svet svojo bolečino nad krivico in svoj protest zoper njo.

Da bi bila ironija še večja, da bi bilo nasprotje med besedami in dejanji še očitnejše, je Stalno slovensko gledališče prisiljeno prekiniti svoje delovanje prav v času, ko nam je zagotovilo o enajstletni možni zaščiti iz osimskega sporazuma in o ohranitvi veljavnosti vseh pridobitih našega dosedanjega narodnostnega boja, nakazalo možnost večjega razvoja in večjega jamstva za naš nemoten in svobodni kulturni razvoj.

Namsto tega udarec, ki je v neobčutljivi nasilnosti našo kulturo, nad našim narodnim bistvom; udarec, ki je bolečina za nas, a je predvsem sramota za tiste, ki so s svojim ravnanjem zakrivil, da je do njega prišlo, sramota za tiste, ki nam režejo mlačoslovni kulturni kruh, tanjši od tistega, ki zadošča za goli obstanek.

Ne bi hoteli delati primerjav, toda sama od sebe se vsiljuje ugotovitev, da se slovensko gledališče v Trstu v komaj kaj več kot petdesetih letih nahaja že drugič, če že ne v enakem pa v bistvu podobnem položaju: leta 1920 je moralo prenehati, ker so mu fašisti zažgali kulturni hram, leta 1976 mora prekiniti delo, ker mu država noče ali ni sposobna (med eno in drugo možnostjo ni velike razlike) zagotoviti sredstev za delovanje in obstoj. Težka je ta primerjava, toda resnica je taka kakršna je in zakaj bi jo še enkrat opešavali in se znova zatekali k že prislušnicni slovenski potrebnosti, ko pa nas je ta potrebnost privedla do sedanjega usodnega sklepa upravnega sveta gledališča.

Naše gledališče je postalo preveč del nas samih, da bi mogli ob tej kulturni sramoti meriti besede. V tem našem gledališču je vse preveč naše krvi, da bi mogli mirno mimo tega kulturnega škandala. Porodilo se je v težkem narodno-oseboidnem boju kot pričevanje tudi kulturne vsebine tega boja. Utrjevalo se je in raslo ob skrbi vsega našega naroda in se samo ob njegovi pomoči razvil iz nežne bilke v močeno drevo naše kulture. Z leti je dozorel čas in v njem družbena zaneset na krajevni ravni, da najvišja kulturna ustanova priznane manjšinske skupnosti v državi ne more in ne sme biti zasebna stvar te skupnosti. Začel se je postopek za njeno javnopravnost. Res je bil ta postopek od leta 1964 dalje, ko je

V okviru naše nabiralne akcije za žrtve potresa v Beneški Sloveniji smo na Tržaškem večer prejeli še 2.120.100 lir. Skupno nabrana vsota znaša sedaj samo na Tržaškem 16.471.290 lir.

Na Gorškem so doslej zbrali 2.776.000 lir.

Na Proseku so zbrali 1.668.000 lir.

Prispevke še nadalje sprejema v uredništvu v Trstu in v Gorici, na naš tekoči račun št. 1840 pri TKB, v Tržaški knjižarni in v Dijaškem domu ter posredno preko prosvetnih društev.

Ogorčeni in užaljeni smo, da se z nami ravna tako ponižujoče in da se brezrestno pristaja na krivične ustanove, ki je ves čas svojega obstoja izpričevala življenjsko silo in energijo ter neomajno vero v poslanstvo gledališke besede prav na tem stičišču dveh kultur. Kot dnevniki Slovencev v Italiji protestiramo z gnevom in odporom proti taki nekulturi in izražamo popolno solidarnost Stalnemu slovenskemu gledališču v trdnem prepričanju, da mu življenjskih korenin kljub vsemu ne bosta izpodrli niti politična slova, niti birokratska pritlikavost v demokraciji, kot mu jih ni fašistično nasilje pred 56 leti.

Izjava upravnega sveta Stalnega slov. gledališča

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča je na izredni seji 14. maja 1976 sklenil, da gledališče prekine z delovanjem. Ta svoj izredno težak sklep je upravnemu svetu utemeljil z dejstvom, da se je zaradi neizpolnenih obvez v zvezi z dogovorjenimi jamstvi krajevnih ustanov in tržaškega sklada za kritje proračuna 1975-76 s premošitvenimi krediti, gledališče znašlo v nevtrdni finančni krizi. Obenem s trenutnim položajem, ki zadeva tekočo sezono, je pa ostalo še popolnoma odprto vprašanje državnega priznanja in iz tega izvirajoče ustrezne subvencije. V italijanskem sistemu podpiranja gledališč namreč je podpora države odločilna za njihovo dejavnost.

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča se zaveda, da storjeni korak hudo prizadene kulturno stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, prizadene tako muko pridobljene dosežke medsebojnega oplajanja in bogatenja duha v sklopu vsestranskega življenjskega izraza tržaškega mesta, pokrajine, Gorške, Beneške, Kanalske doline, skratka vse dežele Furlanije-Juljske krajine, in da ne nazadnje prizadene ustvarjalni proces kolektiva, ki je v letu proslave svoje 100-letnice nepretrganega delovanja in veselosovske proslave 100-letnice rojstva Ivana Cankarja prisiljen prekiniti z delovanjem.

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča se zaveda, da storjeni korak hudo prizadene kulturno stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, prizadene tako muko pridobljene dosežke medsebojnega oplajanja in bogatenja duha v sklopu vsestranskega življenjskega izraza tržaškega mesta, pokrajine, Gorške, Beneške, Kanalske doline, skratka vse dežele Furlanije-Juljske krajine, in da ne nazadnje prizadene ustvarjalni proces kolektiva, ki je v letu proslave svoje 100-letnice nepretrganega delovanja in veselosovske proslave 100-letnice rojstva Ivana Cankarja prisiljen prekiniti z delovanjem.

Upravni svet Stalnega slovenskega gledališča, ob podpori vse slovenske narodnostne skupnosti, italijanske javnosti, vseh političnih sil, združenih sindikatov, ob podpori kolegov italijanskih gledališč, krajevnih ustanov in dežele Furlanije-Juljske krajine, je tudi sklenil, da ne bo pristal na nikakršno likvidacijo Stalnega slovenskega gledališča. S sprejetimi ukrepi, ki odražajo nevtrdnost sedanjega položaja, upravni svet opozarja na nujnost takojšnjega posega vseh odgovornih predstavnikov javnega in političnega življenja, ki so se že tolikokrat izrekli o tem, da gledališče slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ne sme in ne bo nihče zaprl.

Do sem izjava upravnega sveta SSG. O prekinitvi delovanja gledališča se je govorilo že več časa, sklep pa je postal neizbežen v trenutku, ko se je pokazalo, da je nemogoče speljati do konca sedanjo sezono in da v takih pogojih ni mogoče niti začeti načrtovati bodočega delovanja.

Moramo še pojasniti, kaj pomeni prekinitev dela; kot poudarja tudi izjava upravnega sveta, ne gre za zaprtje gledališča ali celo za njegovo likvidacijo, pač pa za odpoved vsakršne produkcije, medtem ko se bo nadaljevala tiskalna dejavnost, predvsem upravnega značaja, ki ne terja dodatnih stroškov.

Ostaja še vprašanje, kaj je sedaj storiti. Jasno je, da rešitev lahko pride samo od odgovornih

VIDEM. 15. — Zadnja noč je potekla še kar mirno v številnih sotočiščih na območju, ki ga je v četrtek, 6. maja razdeljal potres. Zabeležili so samo nekaj manjših potresnih sunkov, ki so jih zaznali samo aparati seizmoloških postaj. Do močnejših sunkov je prišlo samo v prvih jutrajnjih urah, sploh pa se niso mogli primerjati s sunki iz prejšnjih dni. Noč je bila dokaj hladna in v nekaterih hribovskih predelih so zabeležili skoraj nič stopinj. To je toliko bolj hudo, ker še vedno ne zadošča število sorodov, še vedno primanjkuje otro, kljub prizadevanjem oblasti. V videmsko bolnišnico prihaja čedalje več prehlajenih otrok in starihov.

V teku noči se je v Vidmu razširila vest, da so v Huminu rešili iz kleti skupino pet ali šest oseb, ki so preživle, ker so baje jedle salamo, sir in pršut ter pili vino. Skupina častnikov se je takoj odpravila v razdeljano mesteca, kjer pa so ugotovili, da je šlo za neslano potegavščino, ali pa vsaj za neogovorne govorice. V Huminu so na delu pripadniki zahodnonemškega inženirskega bataljona, ki skušajo odpraviti ruševine. Gasilci, ki so iskali pri stolni cerkvi, so našli več zabojev, v katerih je bil del zaklada stolne cerkve. Rešili so tudi nekaj drugih umetnin. Sklenili so, da huminskega zvonika ne bodo podili. Najprej bodo oštevilčili vsak posamezen kamen, kot so naredili s stariimi egiptovski skimi templji, preden je voda rehalke Nilu, ki so jo zajezili pri A-

mi. In ker hočemo živeti na svoji zemlji, ker hočemo obnoviti našo ožjo domovino, se moramo že sedaj zavedati, da bo padlo na nas največje breme. Za obnovo bo treba precej časa, zato moramo skrbeti tudi za naše današnje in jutrišnje preživljanje, na čas, ko bodo drugi že lahko pozabili na naš potres. Zato smo ustanovili koordinacijski odbor med kulturnimi društvi in Zvezo beneških emigrantov za pomoč žrtvam potresa, kateri bo pomagal našim ljudem vse dotle, dokler bo potreba.

Koordinacijski odbor je začel z nabiralo akcijo v podporo žrtvam potresa in prav tako Novi Matajur, kot poročamo na drugem mestu našega lista. Vsaka, tudi najmanjša pomoč, bo dobrodošla in koristna, saj nam bo pomagala, da ostanemo na naši zemlji, da bomo nadaljevali življenje po tradicijah naših prednikov, da se bomo ohranili kot Slovenci.

Prestani in preživeli in se v tem trenutku zavedamo, da narod, ki je preстал toliko gorja, v trinajstih stoletjih svojega obstoja, ne sme izginiti z zemlje, ki mu je toliko draga, ki nam je bila zavetje, zemlja s krujo in potom prepojena. Zato nismo obupali. Naše življenjsko silo črpano iz naše preteklosti, iz stoletnega trpljenja. Tudi naši emigranti ne bodo obupali. Prepričani smo, da bodo podvojili silo in nam pomagali obnoviti našo — njihovo domovino — našo drago Benečijo.

V težkih trenutkih, ki jih preživljamo, nam je v veliko tolažbo konkretna človeška solidarnost iz vsega sveta, a ne delamo si utvar. Ta solidarnost bo lahko kmalu usahnila in mi bomo ostali sami s svojo nesrečo in težavami.

CANKARJEVA PROSLAVA NA ŠENTJAKOBSKI SREDNJI ŠOLI

Na šentjakovski nižji srednji šoli «Ivan Cankar» so pridelali večeraj zelo uspešno proslavo ob 100-letnici rojstva največjega slovenskega pisatelja. Bogatemu in skrbno pripravljenemu kulturnemu sporedu v izvedbi samih dijakov so prisostvovali zelo številni starši, šolniki in gostje, tudi iz sosednje republike Slovenije, pozdravna govora pa sta imela ravnateljica šole prof. Vera Bedendo in predsednik zavodskega sveta Bogo Samsa.

Na proslavi so tudi podelili bralne značke številnim dijakom, ki so se uspešno udeležili natečaja o Cankarjevih delih.

Proslava se je zaključila v odkritjem doprsnega kipa Ivana Cankarja (na sliki), ki ga je izdelal akademski kipar France Gorse. Poročilo objavljamo na 2. strani.

VREME SE JE V VSEJ DEŽELI FURLANIJI-JULJSKI KRAJINI IZBOLJŠALO

Obnoviti porušene vasi in domove prva skrb prizadetega prebivalstva

Zadnja noč je bila zelo mrzla, zato je toliko bolj potrebno poskrbeti za primerna zavetišča - Notranji minister Cossiga na posvetu z župani razdejanih občin

VIDEM. 15. — Zadnja noč je potekala še kar mirno v številnih sotočiščih na območju, ki ga je v četrtek, 6. maja razdeljal potres. Zabeležili so samo nekaj manjših potresnih sunkov, ki so jih zaznali samo aparati seizmoloških postaj. Do močnejših sunkov je prišlo samo v prvih jutrajnjih urah, sploh pa se niso mogli primerjati s sunki iz prejšnjih dni. Noč je bila dokaj hladna in v nekaterih hribovskih predelih so zabeležili skoraj nič stopinj. To je toliko bolj hudo, ker še vedno ne zadošča število sorodov, še vedno primanjkuje otro, kljub prizadevanjem oblasti. V videmsko bolnišnico prihaja čedalje več prehlajenih otrok in starihov.

Današnji krasen dan je spet zbudil upanje prizadetih in jim dal novih moči, da spet začne redno živeti, pa čeprav v zaslišnih očiščinah, v šotoriščih. Skrb za obnovitev porušeni domov, za obnovitev tovarni in obratov, v katerih so bili zaposleni, je spet v ospredju. Mnogi pa se že zdaj bojijo jeseni, da ne govorimo o zimi. Vsi so prepričani, da ne bo mogoče v tako kratkem času, v pičlih nekaj mesecih, spet obnoviti vasi, dobro pa se zavedajo, kaj pomeni zima, še zlasti v hribovih.

Notranji minister Cossiga je od večerj ponovno v Furlaniji, kjer je imel vrsto srečanj in pogovorov z župani prizadetih občin. Predlagal je krajevnim upravam vrsto rešitev, da bi začeli z obnovitvijo. Vsa poseg bo moral odobriti ljudstvo, je dejal Cossiga, ki se v teku današnjega dne sestal tudi s predstavniki dežele Furlanije-Juljske krajine.

V Rimu sta se zakladni minister Colombo in minister za kmetijstvo Marcora sestala s komisarjem EGS za poljedelstvo Lardinom, da bi razpravljali o posegu go-

spodarske skupnosti v prid prizadetim območjem.

Medtem poročajo o izjavah, ki jih je dal znani sovjetski seizmolog Sebalin, ki je dejal, da se veliki potresi ne ponavljajo, kar pomeni, da bo do takega potresnega sunka, kot je bil tisti, ki je pred devetimi dnevi razdeljal toliko vasi v Furlaniji, Beneški Sloveniji, Režiji in Karniji, prišlo komaj čez sto let. Seveda, do manjših potresnih sunkov lahko pride še vedno, ta pojav lahko

traja več mesecev ali celo let, gre pa za popolnoma normalen pojav. Vsekakor pa je trenutno nemogoče, da bi se v podzemlju spet nabralo toliko energije, kot se je sprostilo v četrtek. Pred časom, je dejal Sebalin, smo izdelali zemljevid Evrope z vsemi potresnimi področji in vanj smo vključili tudi videmsko območje. Kar zadeva epicenter so se sovjetski izvedenci zmotili samo za 10 do 15 km.

Higiensko stanje v šotoriščih in

ODMEVI NA PREDLOG KOMUNISTIČNE PARTIJE

PSI pristaja na vlado demokratične solidarnosti

KD zavrnila sodelovanje s komunisti po volitvah, ne zna pa povedati, kaj pravzaprav namerava storiti

RIM. 15. — Z jutrišnjim volilnim shodom KPI v Rimu, na katerem bo govoril Berlinguer, se začne dejanska volilna kampanja. Na komunistični predlog o sestavi vlade demokratične solidarnosti, ki naj vključuje vse stranke ustavnega loka, vključno KPI, po 20. juniju, so danes prišli še nekateri važni odgovori. Najvažnejši je odgovor glavnega tajnika PSI De Martina. V uvodniku, ki ga je De Martino napisal za revijo «Mondo operario», poudarja, da se socialisti strinjajo z možnostjo sestave vlade, ki naj zbere okrog sebe vse ustavne demokratične sile, brez katerekoli izključitve, da je zavrne nesmiselna demokratska zahteva po določitvi vloge posameznih strank v večni ali v opoziciji. Omenjena vlada, pravi De Martino, bi bila gotovo v stanju, da bi boljše kot katera koli druga začela reševati hud in dramatični položaj v državi.

V bistvu je ta članek pristarek PSI na komunistični predlog. Zepred nekaj dnevi, ko je Berlinguer vprašal socialiste, naj pojasnijo smisel nekaterih De Martinovih izjav, ki bi se lahko tolmačile, kot razpoložljivost PSI za obnovitev pokojne leve sredine, so socialisti takšno tolmačenje odločno zanikali. Danes pa je socialistični tajnik bolj jasno pojasnil predlog stranke in postavil, kot odločilni pogoj po volitvah, udeležbo komunistov v vladi ali v koalicijski večini, v kateri bi imela PSI vplivno vlogo.

Republikanci niso popolnoma zavrnili komunističnega predloga. Omejili so se na ugotovitev, da je komunistični predlog različen

Uspešen obisk delegacije ZKJ v Zahodni Nemčiji

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA. 15. — Delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo je vodil tajnik izvršnega komiteja Stane Dolanc, se je po tridnevem obisku pri zahodnonemški socialnodemokratski stranki danes z letalom vrnila v Jugoslavijo. Stane Dolanc je na ljubljanskem letališču spregovoril o svojih vtisih s pogovorov s predsednicom socialnodemokratske stranke Willyjem Brandtom, kanclerjem Helmutom Schmidom in zunanjim ministrom Hansom Dietrichom Genscherjem. V kraji izjavi je dejal: «Naš obisk je bil sestavni del kontinuiranega sodelovanja, ki se že nekaj let razvija med nami in socialdemokratsko stranko. Zadolovljeni smo z rezultati obiska, in sicer v tem smislu, da smo zelo izbrpno izmenjali mnenja o aktualnih svetovnih razmerah, o položaju v Evropi in v mednarodnem delavskem gibanju ter o naših dvostranskih odnosih. Nemška stran je pokazala veliko zanimanje za konferenco nevrušenih v Colombo. O tem smo jih podrobno obvestili. Obvestili smo jih tudi o osrednjem problemu, problemu mednarodnih ekonomskih odnosov, o razdelitvi dohodka itd. O tem imamo precej podobne ocene, vendar so precej različni sklepi o tem, kaj storiti in kako je treba delati.»

VLADO BARABAS

V Koelnu atentat na informativni center SFRJ

KOELN. 15. — Pred prostori jugoslovanskega informativnega centra, ki se nahaja ob eni najbolj prometnih koelnskih ulic, je ponoči eksplodirala manjša bomba. Kot poroča Tanjug, človeških žrtv ni bilo, prav tako pa tudi ne večje škode. Policija je takoj prišla na kraj eksplozije in začela iskati storilce.

WIESBADEN. 15. — Sredi aprila so bili življenjski stroški v Zvezi republiki Nemčiji za 0,6 odstotka višji kakor sredi marca, v irauma za 5,2 odst. večji kot v ustreznem obdobju 1. 1975. Februarja in marca so pa bili v primeri z istima mesecema lani za 5,5 odst. višji.

CANDIDA CURZI

ZELO USPELA PROSLAVA NA ŠENTJAKOBSKI SREDNJI ŠOLI

Dijaki srednje šole «Ivan Cankar» zvesti dediščini največjega slovenskega pisatelja

Odkritje doprsnega kipa Ivana Cankarja - Dijaki pripravili lep kulturni spored - Govora ravnateljice Vere Bedendove in predsednika zavarovalnice

Gostje, šolniki in starši na včerajšnji Cankarjevi proslavi na srednji šoli «Ivan Cankar» med pozdravnim nagovorom ravnateljice prof. Vere Bedendove.

«Narod, ki ne spojuje svojih najboljših sinov, ni vreden, da jih ima. Slovenci jih spojujemo.» Te besede je izrekla ravnateljica dr. Zdravne srednje šole pri Sv. Jakobu, ki se imenuje po Ivanu Cankarju, ob včerajšnji proslavi 100-letnice rojstva največjega slovenskega pisatelja, ko so tudi odkrili Cankarjev doprsni kip v šolskih prostorih.

društva «Ivan Cankar» Mario Magajna čestita šoli za lepo proslavo in izročil darilo. Lepa proslava se je zaključila z odkritjem kipa Ivana Cankarja, ki ga je blagoslovil kaplan pri Sv. Jakobu Suligoj.

koncu proslave pa je nastopil šolski zborček. Proslavo so si ogledali številni starši in sorodniki, ki so vneto ploskali nastopajočim.

Cankarjeva proslava na rojanski osnovni šoli

Tudi na osnovni šoli v Rojanu so v preteklih dneh privedli uspešno Cankarjevo proslavo ob 100-letnici pisateljevega rojstva. Učenci so nastopili z recitacijami, branjem odlomkov iz Cankarjevih črtic in podajanjem vsebine Cankarjevih del ter pisateljevega življenjepisa, ob

PROSEČANI za žrtve potresa

S Proseka so nam sporočili, da so učenci osnovne šole na Proseku zbrali za prizadete zaradi potresa 194.000 lir, učiteljice iste šole pa 50.000 lir. Skupno zbrani znesek všačanov Proseka, Kontoveca in Devinščine in še nekaterih, znaša 1 milijon 668.000 lir.

SOLIDARNOSTNA AKCIJA V NAŠIH KRAJIH

Iz Trsta vsak dan nove pošiljke raznega blaga za prizadeta področja

Tržaška zavarovalnica odpremila vrsto prikolic - številne skupine tržaških delavcev na najbolj opustošenih krajih

Solidarnostna tekma v pomoč prebivalstvu v Furlaniji, Karniji, Režiji in Beneški Sloveniji se nadaljuje z nezmanjšanim elanom. Pobud pri nas in v deželi, da se omejimo na naše ožje področje, je toliko, da je vsem praktično nemogoče slediti. Končno je nad prizadetimi območji zasijalo sonce, pa tudi pomoč prihaja mnogo bolj redno kakor v preteklih dneh, vendar so brezdomci in prebivalci v štetih, zlasti kar zadeva šotore, topla oblačila, razne pripomočke za življenje v šotorskih priobčinah in podobno. Da bi bila mera polna, so morali brezdomci v šotorskih priobčinah se hladno noč pod hudim navetrom in v močnem vetru, tako da se je že od vsega začetka pokazala v svoji svoji ostrini neustreznost te zasilne rešitve. Podjetja, organizacije in ustanove so se zato začela preusmerjati na drugo obliko pomoči, ki bo prav tako začasna, a ki bo vendarle pomenila korak naprej v smeri z življenjem v šotirih: na prizadeta območja prihaja namreč čedalje več rulok, ki jih nabavljajo razne organizacije iz notranjosti države in tudi iz Trsta. Tako naj zabeležimo, da je zavarovalnica Lloyd Adriatico, včeraj odpremila v Furlanijo 24 rulok s po 4-6 ležišči. Za nabavo večjega števila prikolic se bodo po vsej verjetnosti okoliščine izkazale koristne, ki se je zavezal tudi državni organi: v tem smislu se je izrazil na včerajšnji seji predsedstva delnega sveta podpredsednik Varisco, ki se je zavezal za takšno rešitev zlasti za področje Humna, kjer so posledice potresa še posebno hude.

Intenzivno je tudi delo, ki ga v tej smeri opravljajo deželni organi. V tem okviru naj omenimo, da je predsednik delnega odbora Comelini včeraj posebej poudaril, da je treba v tem trenutku stremeti za tem, da bi se finančna sredstva, ki prihajajo kot pomoč prizadetemu prebivalstvu praktično iz vsega sveta, ne razpršila na več strani in prek različnih kanalov. Prav ta namen je delni svet izglasoval za zakon o delnem solidarnostnem skladu, ki naj omogoči osredotočenje vseh denarnih prispevkov in njihovo uporabo v skladu z obnovitvenimi načrti, ki se že pripravljajo v okviru deželne uprave. V sklad lahko prispeva vsako, organizacija ali zasebnik, in sicer prek tekočega računa 11/1255 pri Tržaški hranilnici. Comelini se je včeraj tudi javno zahvalil časopisom iz naših krajev, iz Italije in iz tujine, za objektivno poročanje s prizadetih področij.

Deželni organi bodo v prihodnjih dneh posvetili posebno pozornost vprašanju nove urbanistične ureditve mest, vasi in za... (text continues with details of urban planning and reconstruction efforts in the affected areas).

Na osrednji zbirni center za po- (text continues with information about the collection center for relief supplies).

(Nadaljevanje na zadnji strani) (text continues from the previous page).

Svoja dela za žrtve potresa so doslej prispevali tudi tržaški slikarji: Alzetta, Cej, Cerne, Cesar, Černigoj, Grimalda, Kocman, R. Kozman, Kralj, Kravos, Milia, Možina, Palčić, Ražem, Spacal, Škerk - Koren, Švara, Večket, Vouk in Zuljan. Slike bodo na prodaj danes v Bazovnici na Cankarjevi proslavi.

Gledališča

VERDI V torek, 18. t.m., in sredo, 19., ob 21. uri bo na sporedu recital pianista Borisa Petruschanskija. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (tel. 31-948).

SOLA GLASBENE MATICE - TRST Jutri, v ponedeljek, 17. t.m., ob 20. uri v dvorani J. Gallus, Ul. R. Manna 29. Recital violinistke MONIKE SKALAR. razred prof. Cirila Veroneka. ZAVOD ZA GLASBENO IZOBRAZEVANJE IZ LJUBLJANE pri klavirju prof. Jelka Suhadolnik. Vstop prost

SOLA GLASBENE MATICE TRST V torek, 18. t.m., ob 20. uri v veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu. NASTOP GOJENCEV IN ANSAMBLV ODDELKA ZA HARMONIKO

SPD TABOR - OPČINE priredil v torek, 18. maja, ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. KONCERT violinista CRTA SISKOVICA pri klavirju Mojca Šiškočič - Panizon. Prispevki so namenjeni prizadetim po potresu.

PROSVETNI DRUŠTVA SLAVEC IN V. VODNIK vabita na predstavo SAG iz Trsta Dario Fo «BURKAŠKI MISTERIJ» RICIMANJE: v torek, 18. t.m., ob 20.30 DOLINA: v sredo, 19. t.m., ob 20.30

Izleti SPDT priredi 16. maja izlet po tržaškem Krasu v Bazovnici na proslavo 100-letnice Cankarjevega rojstva. Zbirališče bo ob 7.45 pri glavni postaji avtobusa števil. 23 (pred glavno železniško postajo) ali pa ob 8.30 pred tovarno Grandi motori. Avtobus odide ob 8.03. Izlet bo potekal mimo Krogelj na Mali Kras, nato v Botac in na Jezero ter končno v Bazovnico, kjer se bo izlet zaljučil.

Bivši aktivisti narodnovobodilnega gibanja bodo priredili v nedeljo, 30. maja, enodnevni izlet v Ljubljano in bližnje okolice. Vpisovanje: Trst - Ul. Montecchi 6/III soba št. 40, tel. 796-218 od 8. do 13. ure; Dolina - Avguštna Svab; Boljunec - Branko Zerjal in Slava Slavec; Bazovica števil. 13 - Marija Grgič; Padriče števil. 52 - Milena Grgič; Gropada števil. 6 - Rudi Gabrieli; Trebče - Miče Malagari; Prosek - Zofka Kapun; Križ - Marij Švab; Nabrežina - Miro Pertoč; Selsjan - Srečko Colja; Šempolaj - Rudi Zidaric; Opčine - trgovina s pohištvom Renar. V zvezi z vpisovanjem javljamo, da so predvidena mesta skoro vsa zasedena, zato pozivamo vse zainteresirane, da se takoj prijavijo na pristojna mesta. Pripominjamo pa, da bomo zadnje prijave sprejeli z rezervno.

Kino

Ariston 15.30 «Don Milani». Barvni film. Mignon 15.00 «San Babila ore 20, un delitto inutile». Režija Carlo Lizzani. Barvni film. Prepevadan mladini pod 18 letom. Grattacielo 15.00 «Rollercar, 60 secondi e vai!». Barvni film. Fenice matinea 10.00-11.30 «Spazio 1999». Znanstvenofantastični barvni film. Fenice 16.00 «Per un pugno di dollari». Igra Clint Eastwood. Barvni film. Excelsior matinea 10.00-11.30 «Tom e Jerry, nemici per la pelle». Barvni risani film. Excelsior 15.00 «Il mio uomo è un selvaggio». Igrata Ives Montand in Catherine Deneuve. Barvni film. Nazionale 15.30 «Sandokan - II. del». Igrajo: Kabir Bedi, Carole Andre in Philippe Leroy. Barvni film. Eden 15.00 «Kobra». Režiserja David Brown in Richard D. Zanuck. Barvni film. Prepevadan mladini pod 14 letom. Riiz 15.30 «Il drago di Hongkong». Prepevadan mladini pod 14 letom. Barvni film. Aurora 16.00 «La moglie vergine». Igrata Edwige Fenech, Renzo Montagnani. Barvni film. Prepevadan mladini pod 18 letom. Filodrammatico 15.00 «Il punto caldo». Prepevadan mladini pod 18 letom. Barvni film. Capitol 15.00 «Una donna chiamata moglie». Igrata G. Hackmann, Liv Ullmann. Barvni film. Moderna 15.30 «Hindenburg». Igrata George Scott, Ann Bancroft. Barvni film. Impero 15.30 «Il vizio di famiglia». Igrata Edwige Fenech, Renzo Montagnani. Barvni film. Prepevadan mladini pod 18 letom. Vittorio Veneto 15.00 «Professione reporter». Igrata: Jack Nicholson in Maria Schneider. Barvni film. Astra 15.00 «Africa express». Igrata: Giuliano Gemma in Ursula Andress. Barvni film. Ideale 15.00 «Ursus, il gladiatore ribelle». Igra: Don Vadi. Barvni film. Radio 14.00 «L'isola sul tetto del mondo». Barvni Walt Disneyev film. Abbazia 15.00 «Profondo rosso». Režiser: Dario Argento. Barvni film. Prepevadan mladini pod 14 letom. Volta (Milje) 15.00 «Sesso matto». Igrata Giancarlo Giannini in Laura Antonelli. Barvni film. Prepevadan mladini pod 14 letom.

Ob 100-letnici Cankarjevega rojstva priredi Društvo slovenskih izobražencev večer posvečen velikemu slovenskemu pisatelju. Predaval bo gledališki slovenski teolog dr. Vladimir Truhar o temi: «Duhovnost pri Ivanu Cankarju». Večer bo jutri, 17. t.m., na sedežu društva v Ul. Donizetti 3 ob 20.15.

Razna obvestila Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da se začasno zaključuje nabiralna akcija oblačil in drugega materiala za potresence. Na običnem sedežu pa se še nadaljuje zbiranje denarnih prispevkov.

Ob 100-letnici Cankarjevega rojstva priredi Društvo slovenskih izobražencev večer posvečen velikemu slovenskemu pisatelju. Predaval bo gledališki slovenski teolog dr. Vladimir Truhar o temi: «Duhovnost pri Ivanu Cankarju». Večer bo jutri, 17. t.m., na sedežu društva v Ul. Donizetti 3 ob 20.15.

Razstave V umetniški galeriji «Il Tribblos» so odprli razstavo najnovejših del tržaškega slikarja P. Ferfolgie. Razstava bo odprta do 27. maja.

LOTERIJA BARI 68 34 55 59 74 CAGLIARI 59 29 7 40 22 FIRENCE 50 87 89 57 7 FIRENCE 54 67 85 52 8 MILAN 30 10 66 35 79 NEAPELJ 60 2 89 83 67 PALERMO 19 70 43 61 22 RIM 13 28 66 38 26 TURIN 28 13 39 37 26 BENETKE 3 66 82 8 81

ENALOTTO 2 X X 2 1 X 1 1 1 1 1 KVOTE: 12 točk - 9.603.000; 11 točk - 370.700; 10 točk - 32.800 lir

Slovenska kulturno - gospodarska zveza KROŽEK za politične in družbene vede «P. Tomazič» KROŽEK za politična in družbena vprašanja «H. Lizza» priredijo DANES, 16. MAJA, OB 15.30 V BAZOVICI

PROSLAVA 100-LETNICE ROJSTVA IVANA CANKARJA Govorili bodo: FILIBERT BENEDETIČ MILOŠ KODRČ BORIS RACE V kulturnem sporedu sodelujejo: člani Stalnega slovenskega gledališča; združen pevski zbori «Igo Gruden», «Lipa», «Vasilij Mirka», «France Prešeren», «Primorec», «Tržaški partizanski pevski zbor», «Fran Venturini», «Vesna», «Valentin Vodnik», «Tabor», «Fantje izpod Grmade» in moški zbor iz Divače; ter godbe na pihala iz Doline, iz Križa, iz Nabrežine, s Proseka in iz Ricmanj.

Prosvetna in športna društva vzhodnega Krasa priredijo ob tej priložnosti za osnovnošolsko in srednješolsko mladino ter odrasle planinsko-orientacijski POHOD CANKARJEVE STOLETнице od Trebča do Bazovice. Zbirališče bo ob 8.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Na prireditvenem prostoru bo ob razstavi knjig tudi razstava del, ki so jih priznani tržaški slikarji poklonili za žrtve potresa v Benetiji in Režiji. Še druge slikarje, ki bi radi sodelovali v tej akciji, vabimo, da oddajo svoja dela v Tržaški kulturni dom. V isti namen so društva določila ves čisti izkupiček prireditve.

KIOSKI IN PROSTA ZABAVA Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama in nona ALBINA RAUBAR por. HROVATIČ Pogreb bo v ponedeljek ob 14. uri iz mrtnišnice Glavne bolnišnice na repentabrosko pokopališče. Hudo prizadeti mož Rudolf, hči Anica z možem Antonom, hči Dragica z možem Romanom, vnuki Roberto, Marko in Stefano, sestra Marija z družino, svakinja Paula s sinom Bogdanom ter ostalo sorodstvo Repentabor, 16. maja 1976

ZAHVALA Ob smrti drage mame in none MARIJE PIRJEVEC vd. KOKOŠAR se iskreno zahvaljujemo č.g. župniku za pogrebni obred, vsem všačanom in prijateljem za tako lepo udeležbo, darovalcem cvetja, posebno pa sosedom za njihovo neustrašno pomoč ter vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Enako se zahvaljujemo za pred dnevi umrlega brata pokojnice JAKOBA PIRJEVCA Žalujoci sorodniki Orlek, Opčine, Fernetiči, 16. maja 1976

ZAHVALA Spričo tolikšnih izrazov sočustvovanja ob tragični izgubi najljubnega moža in sina ERMINIJA AMBROZETA se iskreno zahvaljujemo prav vsem, ki so naju kakorkoli tolažili in najinega nepozabnega pokojnika počastili. Še posebej se zahvaljujemo kolegom, gojencem in odboru Glasbene matice, predstavnikom glasbenih ustanov iz Trsta, Gorice in Nove Gorice, Kopa, Ljubljane, Osijeka in Beograda, govornikom, moškemu pevskemu zboru PD Tabor, generalnemu konzulatu SFRJ, č.g. Dušanu Jakornu, darovalcem vencev in cvetja ter sosedom za veliko pomoč ob najini nesreči. Zena Marija in mama Zofija Trst, 16. maja 1976

ZAHVALA Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob izgubi našega dragega JOSIPA POROPATA se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršen koli način počastili njegov spomin. Trst, 16. maja 1976 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič podeljuje bralne značke dijakom šentjacobške srednje šole.

Danes, NEDELJA, 16. maja JANEZ NEP. Sonce vzhde ob 4.32 in zatone ob 19.30 - Dolžina dneva 14.58 - Luna vzhde ob 22.21 in zatone ob 6.55. Jutri, PONEDELJEK, 17. maja MOJCA Vreme včeraj: Najvišja temperatura 22.6 stopinje, najnižja 11.6, ob 19. uri 18.4 stopinje, zračni pritisk 1015,3 mb, stanovitna, brezvetrie, nebo jasno, vlaga 62-odstotna, morje mirno, temperatura morja 18 stopinj. ROJSTVA, SMRTI IN POROKE Dne 15. maja 1976 se je v Trstu rodilo 9 otrok umrlo pa 9 oseb. UMRLI SO: 69-letna Immacolata Amodio vd. Artico, 60-letni Giorgio Coslovich, 75-letna Vittoria Ivančič por. Grubisich, 52-letna Anna Rizzi por. Domini, 70-letni Giuseppe Pilat, 80-letna Vincenza Micheli, 52-letna Paola Rea por. Bonfadini, 87-letni Ernesto Cavicchi, 84-letna Angela Bertoldi por. Pizzul. OKLICI: Kemični analist Roberto Giorgini in laboratorijska tehničarka Serena Senes Sigur, električar Salvatore Morelli in gospodinja Anna Donadel, uradnik Carlo Turchetto in delavka Anna Maria Opavica, uradnik Roberto Spizzamiglio in uradnica Sonia Maida Grubilo, paznik Antonio Lo Prizzi in študentka Maria Dodaro, učitelj Ugo Dr. Bernes in učiteljica Vanda Maria,

Včeraj - danes dr. Polano, uradnik Marino Nigli in risarka Isabella Opassi, podčastnik J.V. Sergio Maion in uradnica Martha Ratschiller, elektroteh. izvedenec Giuseppe Carrese in uradnica Viviana Viti, uradnik Livio Starace in gospodinja Natascia Danieles, univ. študent Dario Furlan in univ. študentka Marzia Zappetti, uradnik Claudio Franco in uradnica Agnese Scapin, uradnik Mauro Quaranta-Localletti in gospodinja Eleonora Isocho, zdravnik Alex Perosa in uradnica Savina Bisca, telefon. tehnik Luciano Candelli in uradnica Nadia Berdon, uradnik Giancarlo Furlani in učiteljica Renata Brovedani, mehanik Viljem Chermaz in uradnica Sonja Crismancich, uradnik Gianfranco Stefani in uradnica Alida Crota, učitelj Rosario Marchica in gospodinja Maria Morgante, mehanik Marcello Milloch in delavka Nada Caudeck, uradnik Giovanni Della Rocca in uradnica Marina Dandri, pristanišnišnik Enere Tonic in delavka Viviana Fiabetti, uradnik Maurizio Fragiaco in učitelj Lucio Vesnaver in frizerka Licia Lazzari, delavke Danilo Rebuta in trgovska pomočnica Livia Sedmak, podčastnik zrakoplovstva Fulvio Mauri in učiteljica Antonia Sala,

FOTO - KINO MATERIAL Segulin & Štepec TRST - UL. MARCOLOVA 51

Pevci iz Trbovelj v Rižarni

Članj pevskega zbora «Zarja» iz Trbovelj, ki so sinoči nastopili na Opčinah so včeraj dopoldne ob svojem prihodu v Trst najprej obiskali Rižarno v spremstvu predstavnikov pevskega zbora «Tabor». S pesmijo, vencesim in šopom cvetja so počastili spomin žrtve Rižarne, ki so si jo nato z velikim zanimanjem ogledali.

Nagradni natečaj trgovinske zbornice

Vodilni odbor trgovinske zbornice je razpisal natečaj, na podlagi katerega namerava v letošnjem letu nagraditi posebno privrženost delu in prizadevanje za tehnični in družbeni napredek. Na tečaj se lahko prijavijo delavci iz tržaške pokrajine, ki so bili v službi pri istem podjetju nad 30 let (za delavce gradbene stroke velja doba 25 let, tudi pri različnih delodajalcih) in delavci, ki so se rodili v Furlaniji - Julijski krajini in ki so se kakor koli izkazali na delu v tujini (I. kategorija); zaosebna in družinska podjetja z glavnim sedežem v tržaški pokrajini, ki delujejo nad 30 let (nad 50, če jih danes vodijo nasledniki ustanoviteljev), trgovski zastopniki z več kot 30 let delovanja ter splošni narjari in koloni, ki so nad 20 let na istem posvetu (II. kategorija); zaosebna podjetja industrijske, trgovske, kmetijske in obrtniške stroke, ki so uvedla posebne izboljšave kar zadeva tehnično opremo obratov ali poslovanje osebja (III. kategorija).

Trgovinska zbornica bo porazdelila 60 zlatih kolajin in prav toliko diplom, in sicer 40 priznanj v okviru I., 15 v okviru II. in 5 priznanj v okviru III. kategorije. Ustrezne prošnje je treba seslati na posebnih poljih, ki so na voljo pri zbirarju na trgovinski zbornici, vložiti pa jih je treba najkasneje do 12. ure dne 30. junija 1976. Prošnjam je treba priložiti ustrezno dokumentacijo.

OBVESTILO

Fakulteta za tuje jezike v Vidnu je med posredom utrpela manjše poškodbe, vendar bodo izpiti za mesec maj redno potekali. Izpiti iz slovenščine in srbohrvaščine bo v torek, 18. maja, ob 9. uri. Junjski izpiti se bodo vršili po prej določenem razporedu.

Mavhinje, 27.-30. maja

KULTURA - ŠPORT

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IN SKEDNJA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA
V počastitev spomina prof. Erminija Ambrozeta daruje družina Markovič 15.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V SAMATORCI
Paolo Kocman daruje 10.000 lir.

V počastitev spomina prof. Erminija Ambrozeta darujeta Anton in Zora Berginc 5.000 lir za PD Ivan Grbec v Šklednju.

Nameste cvetja na grob prof. Erminija Ambrozeta daruje družina Terčelj 50.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina Karoline Sedmak vd. Svab darujejo sestra Marija, nečakinja Danila in nečak Virgilio 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Ob 51. obletnici smrti dragega moža in očeta Ivana Kapuna daruje družina 5000 lir za dom handikapiranih na Opčinah.

Ob 3. obletnici smrti Mira Križmančiča darujeta Anton in Pepka Marc 5000 lir za TPPZ.

V spomin na prof. Erminija Ambrozeta daruje Špela 2.000 lir za Glasbeno matico. V isti namen daruje Albina Bavčar 2000 lir za Glasbeno matico.

Nameste cvetja na grob Karline Sedmak vd. Svab darujeta Pierina in Mario Sirk 5000 lir za PD Vesna.

V počastitev spomina prof. Erminija Ambrozeta daruje družina Siviz iz Trebč 10.000 lir za Glasbeno

Marija Peric por. Tonella iz Urbignacca di Buja 42 se iskreno zahvaljuje prevajalcem Medje vasi (občina Devin - Nabrezina), ki so ji priročili v pomoč z izdatno denarno podporo ob izgubi hiše in premoženja pri potresu.

V isti namen daruje družina Padovan iz Trebč 10.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Pavlino Purič daruje Milan Purič 3000 lir za PD Krasiki dom.

Ob 11. obletnici smrti Marije Štoka darujejo otroci 10.000 za SD Kontovel.

Nameste cvetja na grob Karle Svab darujeta sestra Kristina in Julka 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na prof. Erminija Ambrozeta daruje Jožica Lasič darujejo Silvio, Federica in Dario Pibrovce 13.000 lir za Glasbeno matico.

Nameste cvetja na grob prof. Ambrozeta daruje Bruna Legiša 10.000 lir za Glasbeno matico.

Nameste cvetja na grob prof. Erminija daruje Jasna Logar (Sesljan 53/1) 15.000 lir za Glasbeno matico.

Oskar in Nives Sedmak darujeta 6.000 lir za SK Kras.

Nameste cvetja na grob Karle Sedmak darujeta Karla Tence in Ivana Sulčić 5.000 lir za vzdrže-

vanje spomenika padlim v NOB iz Križa. V isti namen darujeta Katerina in Franca Sedmak 5.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Nameste cvetja na grob prof. Erminija Ambrozeta daruje družina Podgornik 500 N din za Glasbeno matico.

V počastitev spomina prof. Inota Ambrozeta darujeta Minka in Drago Pahor 3000 lir za PD Ivan Grbec.

Nameste cvetja na grob Karle Sedmak darujeta Dora in Milan Trobec (Gavrovec) 5000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Nameste cvetja na grob tete Karline Svab darujeta družina Justa, Pierina in Angela Sedmak 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Gostilna «Pri studentcu» - Dolina daruje Majenci 50.000 lir.

Zadruga gostilna - Dolina daruje Majenci 25.000 lir.

Ansambel Supergrup daruje v sklad dolinske Majence 40.000 lir.

Ob 31. obletnici smrti nepozabnega moža Vida Sancića se ga z ljubeznijo spominjata žena Zora in hčerka Miranda z družino ter darujeta 5.000 lir za pevski zbor Fran Venturini.

Nameste cvetja na grob pok. Silvana Križmančiča daruje Emil Ota z družino 5000 lir za prosvetno društvo Valentin Vodnik.

V spomin na pok. Pinota Poropata daruje bolničar tovarne velikih motorjev (GM) 5000 lir za pevski zbor Valentin Vodnik.

IZ RICMANJ Priprave na poimenovanje šole po Ivanu Trinku

Srečanost bo v nedeljo, 23. maja

V osnovnošolski celodnevni šoli Ricmanje - Domjo, v Ricmanjih, tečejo že dni zadnje priprave za slovesnost ob poimenovanju ricmanjske šole po ugledelem beneškem narodnem buditelju Ivanu Trinku - Zamejskem. Slovesnost bo v nedeljo, 23. maja popoldne.

Ob tej priložnosti bodo tudi odkrili doprsni bronasti kip Ivana Trinka, ki ga je izdelal kočevski kipar Jerman. Kip bodo postavili pod starodavno ricmanjsko «kaluno», dar ricmanjske župnijske skupnosti, načrt za lokacijo samega kipa pa je izdelal slikar, domačin Boris Zuljan.

Priprave za poimenovanje šole so se pričele že pred meseci, saj je bilo potrebno organizirati in zasnovati široko denarno nabirko, med prebivalci Ricmanj in Domja, pa tudi same priprave za tako slovesnost zahtevajo svoj čas. Domačini so se v polnem številu odzvali povabilu koordinacijskega odbora za pomoč pri ureditvi samega prostora za postavitev kipa kot za pripravo nedeljske slovesnosti, omeniti je treba, da so v koordinacijski odbor, ki pripravljajo slovesnost, vstopili, poleg staršev otrok in učiteljstva, tudi predstavniki krajevnih prosvetnih društev, tako ricmanjskega društva «Slavec», domjanskega «Fran Venturina», godbe na pihala iz Ricmanj in od Domja, ansambla «Pomlad» in župnijske skupnosti.

Vse je torej nared za nedeljsko slovesnost, ki se bo pričela, kot je rečeno, ob 10. uri popoldne, kipa Ivana Trinka - Zamejskega, nadaljevala pa s kulturnim sporedom, pri katerem bodo sodelovala vsa omenjena društva ter osnovnošolski otroci.

IZ DOLINE

Zaključena občinska vinska razstava

Tudi letošnja razstava domačih vin, ki jo že dvajset let prireja občinska uprava, je kljub slabemu vremenu dobro uspela. V ponedeljek se je na županstvu sestala komisija, ki je razstavljena vina ocenila. Petčlanska komisija so sestavljali naslednji izvedenci: Millo, Kralj, Gregorič, Hrobat in Zudenigo. Od 14 belih vin je prejel prvo mesto Jošip Sancin iz Doline, drugo Ladislav Kocjan prav tako iz Doline, tretjo pa lanski zmagovalec Marij Zobec iz Zabrčca. Od 6 črnih vin so ocenili za najboljša vino Marija Petarosa iz Boršta, nato vino Ivana Sedmaka iz Boršta in Damjana Maverja iz Boljunca.

Na koncu je dr. Bruno Millo v imenu ocenjevalne komisije poudaril, da so bili precej v zadregi pri pokušanju, saj so bila vina dobra in boljše od lanskih. Občinski odbornik Ota se je zahvalil vsem prisotnim razstavljavcem in podčrtal koristnost takih pobud v korist vinarstva.

Uprava zavoda za socialno skrbstvo INPS sporoča, da bodo upokojenci lahko prevzemali potrdila o dohodkih, ki se nanašajo na leto 1975 - gre za potrdila, na podlagi katerih se sestavljajo davčne prijave - do novega roka za predložitev prijave, ki zapade kakor znano 24. maja. Potrdila izstavlja poštni uradi oziroma bančni zavodi.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča člane, da bodo njeni uradi izpolnjevali prijave dohodkov do 22. t. m., in sicer izključno članom. Da ne bodo čakali zaman, naj imajo člani s seboj: 1. Kopijo lanske prijave (razen če je niso pustili v naših uradih), ali posebne liste za zemljišča in za hiše. 2. Davčne karte (zadnje, ki so jih dobili). 3. Osebnostne podatke vseh družinskih članov. 4. Potrdila delodajalcev o lani izplačanih prejemkih (Mod. 101) ali pokojninah ter morebitnih izplačanih zaostankih ali odpravninah (Mod. 102), ali o otroških dokladah za kmete. 5. Podatke o avti, ki jih imajo. 6. Potrdila o dohodkih in stroških v zvezi z avtonomnim delom (morebitni prevozi za druga, občanska dela, itd.).

Uradi Kmečke zveze bodo poslali v rednem poslovnem času.

NATEČAJ

ACEGAT - TRST

Obveščamo, da je na občinski oglasni deski v Trstu objavljeno natečaj v smislu predpisov odstavka a) člena 1 zakona št. 14 z dne 2.2.1973 za zasebno licitacijo za izklop in zasipanje, zidarska in stranska dela, ki se nanašajo na objekte podjetja v mestu in okolici.

GENERALNI DIREKTOR (dr. inž. Mario Castaldi)

OBVESTILO O POPRAVKU

Sprememba v občinskem splošnem regulacijskem načrtu, ki jo je odobrila predsednik deželnega odbora z odlokom št. 179/Ur. z dne 16.12.1969 v kraju Opčine - Fernetiči in ki je bila sprejeta s sklepom občinskega sveta št. 30 z dne 12.3.1976. Načrt je na tajništvu občine vsakomur na ogled.

ZUPAN

v delni popravek tega, kar je bilo sporočeno z obvestilom z dne 30. 4.1976,

sporoča

da v smislu tega, kar je v zvezi z že omenjenim obvestilom bilo objavljeno v publikaciji «Foglio Annunzi Legali» tržaške pokrajine na dan 4. maja 1976, sta roka deponiranja zadevne spremembe na občinskem tajništvu ter predlaganja ustreznih pripomb, podaljšana na 24. maj 1976, oziroma na 13. junij 1976.

GENERALNI TAJNIK

(dr. Ardesino Micio) ZUPAN (dr. inž. Marcello Spaccini)

STANOVANJA
veljavo več če so termično in zvočno zaščitena
ISO SUGHERO
prirodna izolacija za 2. vijenice
«stena ob steni»
G. M. Colombin & Figlio SpA
Trst - Tel. (040) 820182/3

LADY PLAST
TRST - Ulica Ugo Foscolo 5 (Pasaža) - Tel. 744-520
ZALUZIJE
ZLOZLJIVA VRATA
PLASTICNE REBRACE
PLASTICNE OGRAJE
MOQUETTES

SUPERMARKET
DOMJO 157
JEZ
TEL. 82 65 41
DESPAR

DARILA
Presenetljivo velika izbira UR in ZLATNINE - ZLATO 18/750‰
- Velika izbira ur «SEIKO» - Posebni popusti.
Urnata in zlatarna
LAURENTI
Trst - Trieste - Largo Santorio 4

PAM železnina
STROJI - TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetištvo in za dom
TRST (Industrijska cone)
DOMJO, 12 - Tel. 84-979

CERTINA
DS
ŠE NIKOLI NI BILA TOČNOST TAKO DOBRO ZAVAROVANA
EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK
MALALAN
URARNA - ZLATARNA
Opčine, Proseška 6 - TRST
BOGATA IZBIRA UR - SERVIS IN POPRAVILA ZA ELEKTRONSKE URE

OBVESTILO
Obveščamo cenjene bralce, da imamo sedaj raznašalca tudi za področje Rocca, kjer so naročniki doslej prejeli naš dnevnik samo po pošti. Za nekatere naročnike v tem predelu smo že uredili tako, da jim bo dnevnik prinašal raznašalec ob zgodnjih jutranjih urah. Za sedaj smo zajeli UL. Revoltella, Drevored Ippodromo, UL. Lamarmorosa, UL. Barison, Roccolso cesto, UL. Schiavoni, UL. Cambon, UL. Cergina in UL. Bergamino.
Prosimo bralce ali naročnike, ki bi radi prejeli časopis od raznašalca in ki stanujejo na tem področju ali v njegovi bližini, da se javijo na našo upravo.
Uprava in uredništvo PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Mali oglasi
STANOVANJA Z VSEM UDOBJEM!
Kupite jih ali jih vzemite v najem, kot vam je ljubše, vendar vedno zahtevajte, da so termično izolirana ter tudi proti ropotu.
ISO SUGHERO
Odlična prirodna izolacija, ki omogoča življenje «stene ob steni». Tel. (040) 820182/3.

NAGRADA v višini vrednosti (300 tisoč) najditelju mladega psa - hrta belega z rjavimi pegami. Pes, izgubljen na Opčinah 12. maja nosi ovrtnico z medaljo števil. 2512. Telefonirati 755-021.

ISO SUGHERO
prirodna izolacija za 2. vijenice
«stena ob steni»
G. M. Colombin & Figlio SpA
Trst - Tel. (040) 820182/3

CARLI VIRGILIO vas vabi, da si ogledate veliko izbiro avtomobilov v AUTOSALONE TRIESTE, Ul. Giulia 10. Ugodne prilike: 127 T2, A 112 Abarth 75, Mini 70 T2, 128 T3, 500 68 T1, Capri 1500 70, 128 fam 70, 124 fam. 71, 850 66 70, 1750 70, Diane 6 72, 123 avtomatni 75, 124 68 plinska napeljava, 124 spider 71. Jamstvo in ugodni plačilni pogoji do 30 mesecev.

OGLASNA AGENCIJA išče dva mladeniča, po možnosti studenta, za akvizitersko delo. Dobri pogoji. Pisemne ponudbe na: FERMOPOSTA PATENTE N. 22249 - 34100 Trst - Trieste.

CITROEN - mehanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

ZELITE se poročiti? Informacije agencija «Cromocersi», Ul. Fellicerie 6 - Videm; odprto ob sredah, sobotah popoldan in ob nedeljah dopoldan. Tel. 65-923.

Stereo plošča
GUBEC-BEG
ROCK OPERA
Spet je prišla nova pošiljka plošč, ki pa je rezervirana za naročnike: prosimo jih, da jo dvignejo. Še vedno sprejemamo prednaročila.
Tržaška knjigarna
Ulica sv. Frančiška 20 - tel. 732-487

KREDITNA BANKA KOPER
s poslovnimi enotami
ISKRENO ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM OB OBČINSKEM PRAZNIKU OBČINE KOPER

CREMCAFFÈ PRIMO ROVIS
PRAZARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820 747 - Industrijske cone
PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29 210
DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575

PAHOR GIORGIO
Ulica Zonta 3/a, tel. 69-250

AUTORALLY
● Nadomestni deli za: fiat austin - renault - peugeot ford - volkswagen - nsu opel
● Oprema za rally
● Gume: Michelin - Uniroyal - Kleber - Dunlop.
● Originalni nadomestni deli: Lucas - Marelli - Ferodo Abarth - VDO.

KMEČKA IN OBRTNIŠKA POSOJILNICA V NABREŽINI
Tel. 200186
■ sprejema hranilne vloge in
■ nudi posojila po ugodnih obrestnih merah
NUDI VSE BANCNE USLUGE
Urniki: 8.30 - 12.30
16.00 - 17.00
Ob sobotah zaprto

SPLOŠNA OPREMA
Korsic
od obrtniških izkušenj v trgovinsko dejavnost
- SERIJSKO POHIŠTVO
- POHIŠTVO PO MERI
- PREUREDITVE
- POHIŠTVO ZA TERASE IN VRTOVE
TRST, Ul. S. Cilino 38 (pri cerkvi sv. Ivana), tel. 54-390

OB 100-LETNICI
Te "patete iz sanj" so bile napisane v letih obhoda 1914-1917. Doba je razglašena, da morajo katera beseda ni lahko poudarjena, kakor bi po vsaj pravi moralni bitni in da je moralno pravi in pravi. Te "patete" so hujšane vse, kakor je bilo; pr. ogle, dabo leh bih, dan in pr. spomin.
Jeseni 1914. *Joan Cankar*
POSEBEN KATALOG IN RAZSTAVA KNJIG IVANA CANKARJA: izvirna dela v številnih izdajah, razprave, prikazi, dramatisacije, priredbe in uglasbitve. **Opozarjamo vas na Zbrano delo v 30 knjigah, ki si ga v jubilejnim letu še lahko nabavite.**
Tržaška knjigarna
Ulica sv. Frančiška 20 - tel. 732-487

V GLASBENI ŠOLI V ŠEMPETRU

USPEL KONCERT DVEH ITALIJANSKIH UMETNIKOV

Prejšnja sobota sta nastopila Goričan Alfredo Marcosig in Videmčanka Laura Albonetti-Wright

Solska skupnost učencev Glasbene šole Šempeter je v mali dvorani svojega zavoda privedla koncert, na katerem sta nastopila violinist Alfredo Marcosig in pianistka Laura Albonetti-Wright.

ne zabavnem smislu besede) učinkuje na poslušalca pozitivno in ne več fascinirano in provokativno, kot se je še pred nekaj leti vsaj na podeželju dogajalo.

Danes odprte bencinske črpalke

GORICA: BP, Ulica Lungo Isonzo; Mobil, Tržaška cesta; Agip, Tržaška cesta; Shell, Ulica Don Bosco; Esso, Ulica 24. maja. ŠPETER OB SOČI: Agip, Ulica Batišteri.

PO ODLOŽITVI PREIŠNJE NEDELJE

V Štandrežu bodo v nedeljo odprli dom «Andrej Budal»

Na sporedu so otvoritvene svečanosti in rekreacijski program

Prejšnjo nedeljo odložena svečanost otvoritve prosvetnega doma «Andrej Budal» v Štandrežu bo prihodnje nedelje, 23. maja. Prejšnjo nedeljo so domačini svečanost odložili zaradi hudega potresa, ki je prizadel našo deželo.

nje ustrežnih prošelj, in sicer za dobo enega leta od 6. februarja 1976 dalje. Vsa potrebna pojasnila daje patronat IPAS v Gorici, Ul. 9. avgosta št. 9.

Godeasova sestra nastopa kot civilna stranka

Nepričakovana sprememba je nastala v sodnem postopku proti Roberti Godeas, učiteljici iz Medee, ki jo dolžijo umora očeta Arriga Godeasa. Pokojnikova sestra Aretusa Godeas, poročena Suzzi, doma iz Trsta, Passaggio S. Andrea 18, se je namreč prijavila kot civilna stranka.

Invalidi dela med 50. in 59. stopnjo invalidnosti, ki jim je že bila izplačana enkratna odškodnina v gotovini, lahko ponovno zaprosijo za mesečno invalidsko pokojnino, in sicer na podlagi 9. točke zakona 27. 12. 1975, št. 780, ki določa, da je bil ponovno odprt rok za vlaganje vloge.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA POMOČ PRIZADETEMU OBMČJU

Krajevne ustanove v goriški pokrajini prevzele svoje odgovornosti pri obnovi

Začetne slabosti v koordinaciji odpravljenje - Povezavo med Goriško in Kanalsko dolino vzdržuje pokrajinski funkcionar Na Bili (Resiutti)

Prejšnji četrtlet je bil na sedenju Podpornega društva za Goriško delujo in v mestu Gorici, precej pa jih ima Podporno društvo tudi v Pevmi, v Števerjanu, v Podgori, v Članarini so v letu 1975 nabrali 163.000 lir, raznih prispevkov pa 406.200 lir.

deluje pri obnovi porušeni krajev. Od samega začetka so v najtesnejšem stiku z izrednim komisarjem za potresno področje Zamberlettiem, pokrajinskim predsednikom in Vidmu in zupani upostojenih občin. Na podlagi teh stikov so določili področje, na katero bo naša pokrajina posiljala zbrani denar in blago.

tresni noči postale neprimerne za bivanje zaradi številnih razpok ter nevarnosti, da se porušijo zidovi, so na Goriškem škodo utrpeli tudi nekateri javne stavbe. Tako je v Krmini, kjer so potresni sunki v dolocili področje, na katero bo naša pokrajina posiljala zbrani denar in blago.

Zbiranje blaga danes v Pevmi, Štavraru in na Oslavju

Člani prosvetnega društva Naš prapor bodo danes od 8. ure dalje zbirali v vaseh Pevma, Štavraru in Oslavju razno blago, ki ga bodo nato skupaj z drugim materialom, ki so ga nabrali v zbirnem centru v Dijskem domu, dostavili prizadetim družinam v Beneški Sloveniji.

Člani prosvetnega društva Naš prapor bodo danes od 8. ure dalje zbirali v vaseh Pevma, Štavraru in Oslavju razno blago, ki ga bodo nato skupaj z drugim materialom, ki so ga nabrali v zbirnem centru v Dijskem domu, dostavili prizadetim družinam v Beneški Sloveniji.

Člani prosvetnega društva Naš prapor bodo danes od 8. ure dalje zbirali v vaseh Pevma, Štavraru in Oslavju razno blago, ki ga bodo nato skupaj z drugim materialom, ki so ga nabrali v zbirnem centru v Dijskem domu, dostavili prizadetim družinam v Beneški Sloveniji.

Člani prosvetnega društva Naš prapor bodo danes od 8. ure dalje zbirali v vaseh Pevma, Štavraru in Oslavju razno blago, ki ga bodo nato skupaj z drugim materialom, ki so ga nabrali v zbirnem centru v Dijskem domu, dostavili prizadetim družinam v Beneški Sloveniji.

POSPEŠENE PRIPRAVE ZA VOLITVE

Do srede 19. maja morajo stranke predložiti svoje kandidatne liste

Poleg običajnih strank nameravajo predložiti svoje liste tudi SSK, levičarski ekstraparlamentarci in radikalc

Stranke lahko prične že danes, izročiti na pristojnih sodiščih kandidatne liste za senat in poslansko zbornico za volitve, ki bodo 20. junija. Rok za predložitev list zapade v sredo, 19. maja. Zato je tudi razumljivo, da imajo vse stranke precej opravka s sestavo kandidatnih list in seveda tudi z zbiranjem podpisov.

Stvari v zvezi s kandidaturami pa niso čisto jasne, kajti liste kandidatov pregledujejo v Rimu osrednja vodstva strank. Tako nam niso večeraj zjutraj na goriški federaciji KPI znali povedati, kdo bo nosilec liste kandidatov za poslansko zbornico. Doseđani poslanci Mario Luzzo ne bo namreč več kandidiral. Kar se Goriške tiče bodo imeli komunisti na listi za poslansko zbornico tri kandidate, in sicer poslance Enza Menichina, ki ga bodo izvolili v tretje, slovenskega kandidata prof. Ivana Bratinca, pokrajinskega svetovaleca in delavca iz tržaške ladjedelnice Enza Sabbadinija. Za senat pa kandidira ponovno sen. Silvano Bacicchi.

Socialistična stranka bo kandidirala v senat Maria Del Bena, udeleženca iz Gorice, ki je bil doslej pokrajinski tajnik stranke in ki je občinski svetovalec v Gorici. Na čelu za poslansko zbornico bo poslanec Loris Fortuna, iz Goriške bosta na listi PSI dva kandidata, in sicer slovenski kandidat Jozef Čučur, župan v Sovodnjah, in Luigi Bertos, delavec tržaške ladjedelnice, doma iz Farae.

Demokristjani kandidirajo v zoriškem senatnem krogu ponovno senatorja Michela Martino, za poslansko zbornico pa samo enega kandidata, in sicer že v tretje poslanca Dina Marocca iz Gradeža. Njegova ponovna izvolitev pa je v dvomu, kajti lanskiemu zmanjšani glasovni listam krščanske demokracije se pridružuje še napovedana prisotnost liste Slovenske skupnosti, katere volivci so ob prejšnjih volitvah disciplinirano volili KD in dajali tudi ustrezne preferenčne glasove.

Slovenska skupnost je napovedala svojo listo vendarle kandidatov še ne poznamo.

V škripcih se nahajajo zaradi morebitne skupne kandidature za senat v vsej naši deželi republikanci, socialdemokrati in liberalci. Zaradi tega, vladarji pri teh strankah še precej negotovosti. Republikanci bodo sicer iz Goriške kandidirali za poslansko zbornico dr. Luciana Lucianija iz Gorice in odv. Marina Degrossija iz Gradeža, socialdemokrati pa, vedno v poslansko zbornico prof. Sergia Semolo iz Tržiča in občinskega odbornika Ferruccia Fantinija iz Gorice.

Svoji listi seveda predstavijo tudi fašisti, ki se jim je pridružila takozvana «Costituente di destra».

PRISPEVKI ZA ŽRTVE POTRESA

Včeraj smo na UPRAVI PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI nabrali naslednje prispevke za prizadete po potresu v Beneški Sloveniji in v Režiji: Ljudmila Terzer, Oslavje 15, 20.000; Anton Miklus, Oslavje 3, 10.000; Stojana in Maks Lutman, Štandrez, 10.000; družina Pavlin, Ul. 20. septembra, Gorica, 40.000; dr. Angel Pahor in Nevenka, Oslavje, 20.000 lir.

PRESEDNICA SPD JOCIKA SMET je nabrala naslednje prispevke: Milka Mozetič, 10.000; družina Mozetič, 20.000; Fanica Gruđen, 5.000; Franjo in Marija Zvanut, 10.000; Natašija Princič, 5.000; Jozefa Matelija, 5.000; Leopold Beltram, 3.000; Elci Cuk, 30 tisoč; Andrej Saksida, 10.000; udeleženci Kmečke banke v Gorici, 15.000; Fani Čunta, 2.000; Marija Sluga, 18.000; Rezi Ipavec, 5.000; Bernard Bratož, 10.000; Zorko Cotar, 10.000; Pavel in Tuša Lutman, 30.000; družina Budihna, 10.000; Vera in Zdenko Vogrič, 20.000; Franc Gravnar, 10.000; Alojz Mavc, 3.000; Mirko Budihna, 30.000; Ciril in Marija Bratuz, 10.000 lir.

NA SEDEŽU SPZ V GORICI sta prispevala Miladin Černe 30.000 in Marija Koršič 10.000 lir.

PROSVETNO DRUŠTVO «NAŠ PRAPOR» je nabralo naslednje prispevke: NA OSLAVJU: Zdenko De Rocco, 5.000; Jolanda Miklus, 5.000; Loreta Miklus, 3.000; Elijana Bensa, 3.000; družina Gravnar, 10.000; družina Milko Klanjšček, 10.000; družina Primožič, 10.000; družina Milan Gravnar, 10.000 lir; V ŠTAVRAJU: družina Buzzi-Marodra, 15.000; Ida Mozic, 2.000; družina Klanjšček, 10.000; družina Angelo Morandin, 10.000; družina Guolo, 6.000; družina Figelj, 5.000; družina Danilo Valentincič, 5.000; Stefan Bensa, 10.000; družina Persolja, 10.000; druž. Stefan Radinja, 10.000; družina Franc Pintar, 2 tisoč; družina Mirko Figelj, 5.000; družina Josko Devinar, 10.000; družina Alojz Feri, 5.000; družina Lauro Figelj, 5.000; družina Albin Valentincič, 10.000; družina Alfonz Valentincič, 3.000; družina Doljak, 5.000; družina Radinja, 10.000; družina Mirko Primožič, 10.000; družina Anton Figelj, 5.000; družina Jozef Štiligoi, 5.000 lir.

Člani PROSVETNEGA DRUŠTVA «ANDREJ PAGLAVEC» V PODOGORI so doslej nabrali na

Bo pokrajinski proračun odobren?

Najbrž v petek bo seja pokrajinskega sveta. Na dnevnem redu imajo letošnji proračun. Precej pozno prihaja do razprave o proračunu, ker nima sredinska večina dovolj glasov, da bi ga izglasovala. Morda pa bosta za proračun glasovali tudi opozicijski stranki KPI in PSI.

Na četrtkovem sestanku med strankami so socialisti in komunisti dali konkretne predloge o delovanju pokrajinske uprave. KD PSDI in PRI so si vzele nekaj dni časa za odgovor. Če te stranke hočejo, da ne pride komisar v pokrajinsko upravo, se morajo pač spriznati z zahtevami leveice.

PO OSTA VKI DEL BENA ZARADI KANDIDATURE

Novi pokrajinski tajnik PSI je Gianfranco Trombetta

Od lanske jeseni je odbornik za šolstvo in kulturo v občinskem odboru v Tržiču

Gianfranco Trombetta, učitelj in od lani občinski odbornik za šolstvo in kulturo v tržičem levičarskem odboru, je bil prejšnji večer izvoljen na seji pokrajinskega odbora socialistične stranke za novega političnega tajnika PSI. Sledi Mariu Del Benu ki je podal ostavko, ker je sprejel kandidaturu v senat za socialistično stranko v goriškem volivnem krogu.

Takoj po soglasni izvolitvi je Trombetta izrekel zahvalo Mariu Del Benu za dolgoletno delo na delu socialistične stranke na Goriškem. Potrdil je tudi veljavnost politične linije stranke na Goriškem za levičarsko in demokratično alternavto, ki je lani 15. junija in tudi kasneje pokazala svoje konkretne uspehe z napredovanjem levičarskih strank.

Čez nekaj dni bo novi tajnik in pristojni izvršni odbor stranke in v njem bodo porazdelili resorje ter sestavili načrt za volilno kampanjo.

V petek seja občinskega sveta

V petek, 21. maja, ob 18.30 po po občinskem predsedstvu seja goriškega občinskega sveta. Na njej bodo župan in pristojni odborniki poročali o akciji za pomoč potresenemu. Na dnevnem redu seje pa je cela vrsta

Poziv goriške sekcije VZPI

Goriška sekcija VZPI - ANPI vabi, v znak solidarnosti s prizadetim prebivalstvom v Karniji, Furlaniji in Beneški Sloveniji, vse svoje članke, bivše partizane in prijatelje, naj kot prvo pomoč nudijo podporo v denarju. Nabiralna akcija je že v teku. Denar zbirajo na sedežu Primorskega dnevnika, Ulica 24. maja 1, ter na goriški občini.

Prijava dohodkov odložena do 30. septembra!

Kot je znano je prijava dohodkov, ustanjvarjenih v letu 1975, bila zaradi potresa odložena za vse davkoplačevalce v videmski, podgorinski in goriški pokrajini, do 30. septembra. Že v petek predpoldne so v državnem davčnem uradu v Gorici dobili iz Rima uradni telegram, ki je potrjeval časovne vrata lepak, s katerim so obveščali davkoplačevalce o tej vladni odločitvi. Zaradi tega so tudi takoj odpravili popoldnansko dežurno službo v tem uradu, kajti navada je bila, da so zadnja dva tedna pred koncem roka za prijavo dohodkov, bili davčni uradi odprti tudi popoldne do 20. ure.

Prav tako so odpravili dežurno popoldnansko službo v pisarni finančne interdenec, kjer so davkoplačevalci dajali ustrezna pojasnila. Velika večina goriških davkoplačevalcev pa je svojo davčno prijavo že izročila pred datumom, ko so v Rimu odločili, da se rok odloži za dve mesece. Ljudje, ki so bili davčno prijavo že izpolnili, so jo v veliki meri izročali pristojni pisarni tudi v petek in večeraj.

O BČNI ZBOR JE BIL V ČETRTEK

Podporno društvo za Goriško deluje neprekinjeno 29 let

Plodno delo društva je prikazala predsednica Marija Bogatajeva

Prejšnji četrtlet je bil na sedenju Podpornega društva za Goriško delujo in v mestu Gorici, precej pa jih ima Podporno društvo tudi v Pevmi, v Števerjanu, v Podgori, v Članarini so v letu 1975 nabrali 163.000 lir, raznih prispevkov pa 406.200 lir. Med slednjimi velja omeniti tudi onega goriške pokrajince, ki se je sicer lani, v primerjavi s prejšnjimi leti, zmanjšal za četrtno.

Društvo je tudi v lanskem letu, tako kot v prejšnjih, podelilo podporo tako starejšim osebom kot dijakom in raznim slovenskim šolam. Podpore so dobili Slovenski dijaški dom v Gorici (100.000), Zavod sv. družine (50.000), slovenska osnovna šola v Ul. Randaccio za božične pakete (100.000). Za žrtve potresa

v Benečiji je društvo te dni nakazalo izredno podporo 400.000 lir. Prav tako so za to poslovnje leto sklenili dati šolski blaginji klasičnega liceja Primož Trubarj podporo 50 tisoč lir. S paketi je Podporno društvo obdarovalo tudi otroke, ki obiskujejo slovenske osnovne šole na Silevem in v Škrljevem. V svojem poročilu se je predsednica Bogatajeva zahvalila tudi vsem prispevnikom, ki srbijo za zbiranje prispevkov. Prav tako se je spomnila vseh članov, ki se društva spomnijo ob raznih priložnostih. Potrjen je bil dosedajni odbor, ki ga sestavljajo: kot predsednica Marija Bogatajeva, podpredsednica dr. Tanja Mermolja, tajnica Jožica Smet, blaginjičarka Tatjana Plahuta; odborniki pa so Zora Mozetič, Jožica Tomšič, Marko Waltritsch, Poverjenki so Avgust Lenardič in Pevmi, Vidmar Štekar v Števerjanu, Severin Delpin v Podgori, Darž Devetak v Sovodnjah, Slava Berdon v Štandrežu, Miran Vižintin v Gorici. V nadzornem odboru pa so Franc Simičič kot predsednik in dr. Peter Sanzin ter Vilma Bregant kot člana. J. S.

Šotorišče pri Kobaridu

Potres je 6. maja občutno prizadel tudi obsoke predele v sosedni Sloveniji. Na sliki del šotorišča, ki so ga za prizadeto prebivalstvo postavili pri Kobaridu.

Karel Velušček 80-letnik

liko je Karel žrtvoval za napredek in boljšo bodočnost naše narodnostne skupnosti.

Poletni urnik javnih lokalov

Združenje goriških trgovcev obvešča, da je včeraj stopil v veljavo poletni urnik javnih lokalov. Odslej bodo lokalni odprti od 7. do 21. ure, oziroma od 7. do 1. ure po polnoči. Lastniki pa imajo možnost, da lokalne odprejo ured kasneje, oziroma zaprejo ured prej. Kar zadeva popoldnansko zapor, bo ta trajala dve uri, in sicer za bare od 13. ure dalje, za restavracije in gostilne pa od 15. ure dalje. Lokali, v katerih imajo tudi prenočišča, pa bodo odprti ves dan.

Simpozij o temi «Leasing in javni prevoz» ki je imel biti, na javni razpis CRIPPEL, v Vidmu, 7. maja, je bil zaradi potresa odložen na 21. maj. Simpozij bo v sejni dvorani trgovske zbornice v Vidmu.

Ob 100-letnici rojstva IVANA CANKARJA

Slovensko katoliško akademsko društvo vabi na predavanje «Svetovnonazorska pot Ivana Cankarja», ki bo v torek, 18. t.m., v palači Attems v Gorici. Predaval bo dr. Vladimir Truhlar.

Kino

Gorica VERDI 15.15-22.00 «Squadra anticrippo». T. Millian in M. R. Omaggio. Prevedan mladini pod 14. letom. Barvni film. CROSO 15.15-22.00 «Colpo da un miliardo di dollari». R. Shaw in R. Roundtree. Barvni film. MODERNISSIMO 15.30-22.00 «Il gallo, il topo, la paura e l'amore». M. Morgan in S. Reggiani. Barvni film. CENTRALE 15.00-21.30 «Sansone e Dalila». H. Lamarr in F. Macture. Barvni film. VITTORIA 15.00-22.00 «Laure». E. Arsan in A. Belle. Barvni film. Prevedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00-22.00 «Io non credo a nessuno». Barvni film. PRINCIPE 14.00-22.00 «Salon Kitty». Barvni film.

Nova Gorica in okolica

SOČA «Veliki potep». francoski film ob 16.00, 18.00 in 20.00. SVOBODA (Šempeter) «Glasnik maščevanja». ameriški barvni film ob 16.00, 18.00 in 20.00. DESKLE «Zeleno sonce». ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Udine, Trg sv. Franciška, tel. 2124.

DEZURNA LEKARNA V TRŽIČU Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Sant'Antonio, Ul. Romana, tel. 40-97.

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob tragični izgubi naše nepoznane

JOŽICE

se topla zahvalujemo vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Družine: Cefarin, Lasič in Komljanec

Gorica, Sovodnje, 16. maja 1976

NOVO OB 100-LETNICI CANKARJEVEGA ROJSTVA

Od realizma do Ivana Cankarja

Sociološka raziskava Dimitrija Rupla pod naslovom «Svobodne besede» v izdaji koprške «Lipe»

V počastitev stoletnice Cankarjevega rojstva je tudi koprška založba Lipa izdala svojevrsno knjigo na slovenskem knjižnem trgu. Izdala je študijo Dimitrija Rupla o slovenskem leposlovju kot glasniku in pobudniku nacionalne osvoboditve v drugi polovici devetnajstega stoletja in tako prispevala k objavi novih pogledov na slovensko književnost, poglede, ki se glede na sociološko stališče iz katerega izhajajo, razlikujejo od dosežanih pogledov na slovensko književnost. Sicer morda ne gre toliko za razlikovanje kot za to, da gre pri avtorju za docela nova gledišča in nova izhodišča s katerih obravnava in ocenjuje slovensko literaturo od Prešerna do Cankarja.

ture, označen kot slovenski kulturni sindrom. SI. Ru.

Dušan Moravec: Očiščenje in pomlajenje

V dneih, ko proslavljamo 100. obletnico Cankarjevega rojstva je pri Državni založbi izšla knjiga, ki naj bi čim širši krog Slovencev seznanila s polemičnimi, kritičnimi spisi in izjavami tega našega velikega pisatelja. Pripravil jo je Dušan Moravec, ki je hodišča s katerih obravnava in ocenjuje slovensko literaturo od Prešerna do Cankarja.

Publicistično delo Ivana Cankarja, kakor ponavadi na kratko označujemo njegove politične, polemične, kritične in satirične spise, je nastajalo vzporedno s pisateljevim temeljnim opusom doma in vseh obdobjih njegovega ustvarjanja. Umetnikov vstop v areno življenja, ko je leta 1907 kandidiral na listi socialdemokratske stranke, je sicer vzbudil nemalo začudenja, toda le pri tistih, ki njegovega dela in pogleda na svet niso poznali. Ne smemo pozabiti dolge vrste pisateljevih prejšnjih objav in izjav, ki so temu na pogled presenetljivemu koraku pripravljale pot, pravi v uvodni besedi Dušan Moravec. Cankar je v svojih izjavah, svojih pismih, obenem pa v vseh svojih literarnih delih izražal svoj politično, socialistično prepričanje in iskal rešitve na vprašanja svojega časa, na vprašanja, katerih rešitev se je zdelo takrat morda še utopiščno, od katerih pa so mnoge rešitve postale stvarnost v osvobodilnem boju, katerega pa mu uresničila šele prihodnost. Tako prinaša knjiga Očiščenje in pomlajenje Cankarjeve besede in misli o obratnični in zlaganim liberalizmom in črnim klerikalizmom ter o bodoč-

sti socialistične misli in enakovredne skupnosti jugoslovanskih narodov. Knjiga je razdeljena na štiri dele. Prvi del združuje tiste govore, članke in glose, ki so bili objavljeni v predvoilnih tednih leta 1907 in neposredno zatem. Temeljni del dela je predavanje Ivana Cankarja Slovinci in Jugoslavoanci iz leta 1913 in ob istem času napisani, pa takrat objavljeni članek Kako sem postal socialist. Tretji del vsebuje članke, ki so nastali v zadnjem letu pisateljevega življenja, četrty del pa želi prikazati, kako je pisatelj vse te svoje ideje in misli izpovedoval tudi v svojih literarnih stvaritvah, zlasti dramah. Knjigo zaključujejo tri Cankarjeve izpovedi iz njegove Bele kranjske. Na koncu knjige so urednikove opombe, ki se omejujejo le na najnujnejše podatke o nastanku in ozadju posameznih postavk, kakor to terjajo koncept knjige. Ob tem pojasnjuje urednik tudi simbolne besede naslova, ki so se mu pač zdele primerne za naslov izdaje. Na začetku knjige pa Dušan Moravec v kratkem uvodu označuje značaj in pomen Cankarjeve publicistične proze in uvaja bralca. SI. Ru.

Tržaški slovenski slikar Livij Možina, ki se je pred nekaj leti tako rekoč čez noč uveljavil s svojimi hiperrealističnimi olji, razstavlja te dni v tržaški občinski galeriji. Razstava bo trajala do 19. t.m. Na sliki eden njegovih «domačih» motivov

OB KONCU OPERNE SEZONE GLEDALIŠČA «VERDI»

Pripombe k odnosu dirigentov do solistov in zbora na odru

Skoraj pri vseh uprizoritvah je bil orkester prebučen na škodo orkestralno-vokalne celovitosti

Če pregledamo vso letošnjo operno sezono, moramo ugotoviti, da je «Teatro Verdi» res odlično gledališče. Izbrani repertoar, veliki solisti (Kabavanska, Košuta, Capucilli, Chiara, Berini, Bonifacio, Carreras, Malaspina), sami izvrstni pevc, a tudi ostali so dostojni. Virtuozen orkester, impozanten, mojštrski našudiran zbor, scene in kostumi v splošnem prvovrstni, režija ne vedno a v glavnem zadovoljujoča, čeprav mestoma površna in premalo dejteljarna.

Kar manjka temu teatru je drugačen način odnosa dirigentov do pevcev in zbora na odru ter drugačen način igranja orkestra. Ta način, da dirigira dirigent v glavnem samo orkestru in prepustja soliste in zbor pomožnemu dirigentu v šepetalnici, ima neizogibno posledico, da dirigent ne upošteva solistov, da ne sodoživlja njih drame, jih ne vodi in ne računa v pokriva pravo bistvo opernega zana.

Prav kričati primer takega muzeizma je bil pri «Katyji Kabavanski», kjer se je dirigent Georges Sebastian boril s partituro, zagrešil večkrat metrične napake, orkester pa je to kot tamčico prozorno partituro, igral grobo in to v dinamičnem izraznem smislu. Izvzamem nekaj čudovitih solov v obni, klarinetu in solo violini.

Kar si je v orkestru dovolil Niki no, Sonagna v «Otello» je tudi prekoračil estetske meje muziciranja ter pričalo o preziranju odra. Če ne bi imel tako stisnjanih pencev kot so Košuta, Capucilli in Kabavanska, bi predstava izpadla kaj klavna.

Dirigent, ki tudi ignorira soliste in zbor, je Oliviero de Fabritius. Čeprav se pri tem dirigentu čuti močna muzikalna osebnost in — Zofki dekletu iz patriarhalne družine, ki propada, zato jo hoče omožiti z bogatim mladeničem, da bi z njegovim denarjem rešil podobstvo. Toda kakor je vsa zgodba v bistvu tragična, pisatelj ni šlo toliko za prikaz usode dekleta, temveč bolj za prikaz patriarhalnega razmer in etnografsko - zgodovinskih posebnosti južnosrbskih krajev proti koncu 19. stoletja, ko se zgodba odvija. SI. Ru.

zen pri recitativnih ne odnehajo od petja z nelpo, polno zmogljivostjo. Zato je samo od sebe umevno, da te predstave nimajo nobenega izraznega in dinamičnega profila. Kar si je dovolil Bruno Bartoletti pri «Fanciulla del West» pa je bil eklatanten primer brezvestnega hrumenja v orkestru. Razen v začetku arije «Ch'ella mi creda», kjer so tudi pozavnisti dokazali, kako znajo zametno meško zaigrati, ni bilo vse večer enega mitnega, tihega trenutka. Pevc so peli samo s stremeljenjem, da bi se jih pač sililo preko šumnega orkestra. Ze navadni forti so bili grobi, da v fortissimi sploh ne govorimo. Če bi pevc hoteli nadladati trobila in pauke, bi morali peti v močne mikrofone.

Če dirigenti ne bodo opustili te nemogoče, za njih same pa udobne navade, da prepustijo oder namestniku v šepetalnici, ne bodo nikdar mogli presoditi, koliko orkestra prenesa kakšen pel pianissimo z odra. Niti zborovskih, izredno našudiranih pianissimo ne pustijo do veljave in jih redno prekrivajo.

Svečeta pa tu niso krivi samo dirigenti ampak tudi orkester sam. Če igrajo godala pianissimo mesta s celim lokom, kar zmoroje za večjo intenzivnostjo samo koncertantni violini, če igrajo vsa godala vse pizzicate forte — posebno kontrabasi, če spremljajo godala najsubtilnejše arije (kaj pa kdaj celo same druge violine) z nekimi površnim mezzofortem, če flate ne vedo, da morajo tudi ko igrajo same ločiti med piano in forte, če je v akordih klarinetov in fagotov redno slednji premočni, če rogovi kljub nesporni kvaliteti sploh nikdar ne igrajo pianissimo (pri zadnji predstavi «Fanciulle» je v tretjem dejanju igral drugi rog pianissimo, pa sta ga druga dva preglasala), če trobente, pozavne in pauke ne vedo, da mora biti njih forte, kakor sprednji pevec ali zbor, posem drugačen od forteja na koncertu, potem seveda še takšen dirigent kot Patané, ki je bil po mojem mnenju najboljši med vsemi dirigenti, ne doseže tega, kar kažejo njegove roke.

Sicer tudi navada nekaterih dirigentov, da svoje gibe restrinjirajo na minimum tudi na glasnih mestih, izključujejo plastično, dinamično jasno dirigiranje. In tu leži tudi vzrok, da orkester ne opazi dinamičnih razlik. S kómerkoli govorim, mu povem, da je «Teatro Verdi» repertoarno, pevsko, ansambelsko in študijsko med prvimi operami v Evropi, ima pa te hibe in nedostatke, ki sem jih omenil in ki bi jih moral odpraviti. Saj brez potrebe zna nivo predstav in teatra.

Prof. dr. Danilo Švara

KONEC PREJŠNJEGA MESECA V SARAJEVU

Peti sestanek jugoslovanskih in italijanskih zgodovinarjev

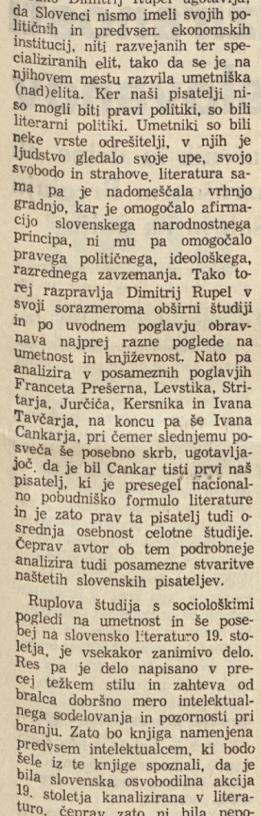
Vsaka stran je nastopila s po štirimi referati Opazna odsotnost tržaških zgodovinarjev

Peti sestanek italijanskih in jugoslovanskih zgodovinarjev je bil konec meseca aprila (22. - 23. 4. 1976) v bosanskem glavnem mestu Sarajevu. Od zadnjega srečanja, ki je bilo kot četrtič po vrstnem redu konec meseca oktobra 1964 v Taormini, je poteklo skoraj dvanajst let. Prvi sestanek je bil leta 1960 v Beogradu z namenom, da se kritično obravnava šolski učbeniki zgodovine, ki govore o odnosih med italijanskim in južnoslovanskimi narodi, kar je časovno omejeno predvsem na 19. in 20. stoletje. Peti sestanek, ki je obžaloval izgubo pobudnika stikov zgodovinarjev obeh držav, beograjskega profesorja Jorja Tadića, je bil posvečen italijansko-jugoslovanskim odnosom v revolucionarnem razdobju 1848/9. Obe udeleženci sestanka so predstavljali po štirje referenti, ki so prebrali svoja dela posvečena posameznim problemom z obravnavanega razdobja. Vseh udeležencev sestanka pa je bilo nekaj več, velik del izmed njih pa je sodeloval v diskusiji. Tako Jugoslavoanci kot Italijani so predstavili nekaj generalnih tem (na primer poročilo o historiografiji let 1848/49 pri Italijanih in Jugoslovanih) ter originalne prispevke k italijanskim udeležencem bodo v prevodu objavljeni v jugoslovanskih zgodovinskih publikacijah in reciprocitetno, dela Jugoslovancov v italijanskih revijah. Za bodoče sta predvideni dve srečanja. Prvo bo v Italiji posvečeno starejši temi, migracijam med obema obalama Jadrana in nato drugo srečanje v Jugoslaviji, posvečeno odnosom Italijanov do jugoslovanskih narodov v 60. in 70. letih preteklega stoletja. Sestanek v Sarajevu je potekal v veliki želji po znanstvenih razsodnosti. Očitna je bila odsotnost hrvaških zgodovinarjev, ki bi lahko predstavili svoj delež k obravnavi razmer predvsem na severozahodnih obalah Jadrana (zlasti Istra in Kvarner). Z italijanske strani pa tudi ni bilo udeležencev iz centrov, kjer so nekdanj in še danes žive Italijani v neposrednem stiku s Slovani in ki so se v preteklosti v svojih raziskavah mnogo posvečali prav problemom revolucije leta 1848 (tu mislimo predvsem na tržaške zgodovinarje). Sarajevsko srečanje je nedvomno bilo koristno, koristilo je preteklosti in današnjosti. Nezadovoljen je mogel biti tisti udelezenec, ki je pričakoval, da bodo poročevalci in diskutanti zaobjeli vso osebnost leta 1848. To ni lahko storiti, zato bodo kasnejša srečanja prinašala tudi k letu 1848 nove raziskovalce, prosti pritiskov in sugestij še danes živčnih miselnosti. Obebi so tu, saj je italijanska stran v Sarajevu predstavljala pomajlena ekipa, če nam je dovoljeno rabiti športni izraz. Velik pomen srečanju je dala tudi bosanska znanstvena javnost, odvijalo pa se je na rektoratu sarajevske univerze. Z italijanske strani pa so mu še prisostvovali predstavniki italijanskega veleposlanstva v Beogradu in italijanski generalni konzul v Zagrebu.

Prvo bo v Italiji posvečeno starejši temi, migracijam med obema obalama Jadrana in nato drugo srečanje v Jugoslaviji, posvečeno odnosom Italijanov do jugoslovanskih narodov v 60. in 70. letih preteklega stoletja. Sestanek v Sarajevu je potekal v veliki želji po znanstvenih razsodnosti. Očitna je bila odsotnost hrvaških zgodovinarjev, ki bi lahko predstavili svoj delež k obravnavi razmer predvsem na severozahodnih obalah Jadrana (zlasti Istra in Kvarner). Z italijanske strani pa tudi ni bilo udeležencev iz centrov, kjer so nekdanj in še danes žive Italijani v neposrednem stiku s Slovani in ki so se v preteklosti v svojih raziskavah mnogo posvečali prav problemom revolucije leta 1848 (tu mislimo predvsem na tržaške zgodovinarje). Sarajevsko srečanje je nedvomno bilo koristno, koristilo je preteklosti in današnjosti. Nezadovoljen je mogel biti tisti udelezenec, ki je pričakoval, da bodo poročevalci in diskutanti zaobjeli vso osebnost leta 1848. To ni lahko storiti, zato bodo kasnejša srečanja prinašala tudi k letu 1848 nove raziskovalce, prosti pritiskov in sugestij še danes živčnih miselnosti. Obebi so tu, saj je italijanska stran v Sarajevu predstavljala pomajlena ekipa, če nam je dovoljeno rabiti športni izraz. Velik pomen srečanju je dala tudi bosanska znanstvena javnost, odvijalo pa se je na rektoratu sarajevske univerze. Z italijanske strani pa so mu še prisostvovali predstavniki italijanskega veleposlanstva v Beogradu in italijanski generalni konzul v Zagrebu.

Prva letošnja številka Problemov - Razprav je posvečena novim potom psihiatrije. Številka nosi časovno oznako številka 11, 1975, let III, na drugi strani platnice pa preberemo da so jo napisali v marcu 1976. Torej številka prihaja na svetlo s precejšnjo zamudno, ki si je navaden bralec brez prav za domačin in tujih logov. Za uvod je dr. Lev Miličinski pripravil nekaj pregled skozi čas štirje pogledi na vedno abnormnega. V zgodovini in tudi danes so ti štirje pogledi na tega drugačnega (obolelega) človeka še vedno veljavni; še vedno je za nekatero duševno obolob človeka obsedenec, za druge je preprosto bolnik, za druge svet nadloga, za nekatero pa je človek. V reviji je še intervju s psihiatrom Levom Miličinskim; iz vprašanj in odgovorov zvedemo, kakšno je stanje v slovenski psihiatriji in kakšen je njen odnos do najnovjših doganj in dogajanj v svetovni psihiatriji oz. antipsihiatriji. Prevodi iz tuje znanstvene literature vsebujejo nekatere temeljne razprave, ki bralcu dodobra pokažejo morda nejasne pojme, kaj je antipsihiatrija in kakšni so pogledi sodobnih psihiatrov - revolucionarjev na duševno abnormnega. To so razprave oz. odlomki iz del R. Laina, T. Szasz, D. Cooperja, F. Basaglie. Osnovni problem je v tem, da v resnično svojimi družbi in v resnično svojimi družini ne prihaja do duševnih bolezni; duševne bolezni nastajajo v družbah, ki temeljuje na prisili, nasilju, nesvobodi.

albert širok

Te dni je pri Založništvu tržaškega fiska izšla knjiga MOJA SREČANJA S CANKARJEM, v kateri je Albert Širok, tržaški rojak, ki je lani praznoval svojo osemdesletnico, popisal svoja srečanja s pisateljem, pogovore, vedenje, ocene in anekdote, ki jih je dinamična Cankarjeva osebnost kar razpisala okrog sebe. Založba je knjigo posvetila 100-letnici Cankarjevega rojstva. S to izdajo se je tudi Založništvo tržaškega fiska, kot vse ostale slovenske založbe, oddolžilo temu velikemu prazniku slovenske kulture, ki ga tudi v zamejstvu praznujemo s ponosom in samozavestjo

Moja srečanja s Cankarjem

MARIBORSKO KULTURNO PISMO

Bogata pomlad v glasbi in likovnosti

Imeniten Mozartov (isti kot v Trstu) «Requiem» z dirigentom Nanutom - Zadnja operna premiera Balet Aleksandra Lajovca «Nevsakanji dan» - 26 avtorjev z 72 deli na razstavi v salonu Rotovž

Med najvažnejše kulturne dogodke, ki so pozeli nedeljeno priznanje pri kritiki in občinstvu, sodi izredni koncert Mozartovega Requiemu v odlični izvedbi simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Mladinskega zbora iz Marijane, pomnoženega s Slovenskim oktetom in Oktetom Gallus ter solisti ljubljanske Opere, sopranistko Zlato Ognjanovič, mezosopranistko Boženo Glavakovo, tenoristom Jurjem Rejo in basistom Ivanom Saničom. Veliki glasbeni korpus je s poglobljenim poznavanjem genialnega Mozartove partiture vodil umetniški impulzivni dirigent Anton Nanut. Tržaško občinstvo samo je že bilo deležno te enkratne umetniške manifestacije ob gostovanju v Trstu. Zato smo tokrat zgolj kronično zabeležili pomembno glasbeno dejanje, ki kot osrednji slovenski kulturni dogodek nikakor ne more ostati brez omembe v našem obdrevskem kulturnem pismu. Kot povesod, kjer je bilo predvideno gostovanje, so tudi Mariborčani napolnili do poslednjega kotička veliko Unionsko dvorano in na koncu navdušeno nagradili izvajalce. Seve, poslušalci so bili zlasti ponosni na mariborski mladinski zbor, ki je sveže in precizno sodeloval v nelahki sestavi Requiem, ki ga sicer izvajajo ženski zbor.

Za svojo visoko izvajalsko raven je zbor pod vodstvom Branka Rajštra požel še posebno priznanje in občudovanje. H glasbenemu poročilu naj bi omenili zadnjo opero premiero v tej sezoni v mariborski Operi, Donizettijevu opero Don Pasquale, ki ji je s svojo nenadkriljivo umetniško močjo doprinesel največji delež gostujoči umetnik svetovnega slovesa basist Ladko Korovec. Uprizoritev je bila na solidni ravni. S tem v zvezi naj bi omenili letošnji operni repertoar, ki s svojo konvencionalnostjo na osnovi nekakšnega «železnega» repertoarja ni prinesel nikakršne novosti, s kakršnimi se je doslej prav mariborska Opera smelo uvrščala med najnaprednejše operne ansamble v Jugoslaviji. Izvedba oper: Gotovčev Ero z onega sveta, Lortzingov Car in tesar, ki naj bi bila nekakšna zastarela novost za Maribor, Leoncavallovi Bajaziti in Donizettijev Don Pasquale, dovolj zgornovo pričajo o tem. Če ne bi balet razen Loevenskjoldove klasične La Sylphide (Gorske vile) na isti večer ne izvedel izvrstne enodejanske plesne zgodbe «Nevsakanji dan» slovenskega komponista Aleksandra Lajovca, bi celotni repertoar ostal brez moderne pozitivne, za čimer mora sodobna operna poustvarjalnost stremeti, če nečemo, da bi opera postala zgolj zgodovinski muzej klasičnih marionet. Likovno življenje je spomnila v Mariboru vselej razgibano. Vrhunski dogodke je vsakekor tradicionalna razstava članov Društva mariborskih likovnih umetnikov v Salonu Rotovž v okviru občinskega praznika. Vsakoletna razstava je nekaj prežetega enoletnega minulega ustvarjanja posameznikov. Pojavijo se nova dela umetnikov raznovrstnih likovnih smeri in zvrsti. Letošnja razstava predstavlja dvainšestdeset del šestindvajsetih slikarjev, grafikov in kiparjev. Zanimivo, da so letos kiparji številne zastopani kot doslej. Raznolika razstavljenih dela pričajo o dinamičnosti oblikovanih umetniških osebnosti, ki so, razen z družinskih razstav, poznani ne samo v slovenskem in širšem jugoslovanskem prostoru, ampak tudi v inozemstvu. Seveda je po idejni likovni strani med ustvarjalnimi generacijami opazen razkorak. Vendar je v tej razlikovitosti, razen nekaj izjemno primerov, v celoti opazno visoko kvaliteto povprečje, kar daje razstavi mikaven vplod v slovensko likovno ustvarjanje v severozahodni Sloveniji. Izredno zanimiva in po likovnem

umetniškem izrazu bogata je samostojna razstava risb mariborskega slikarja mlajše generacije Ludvika Pandurja v Malem rotovškem razstavnom salonu. To pot se je mladi slikar, ki v svojih stvaritvah je došel zbudil precejšnjo pozornost, predstavil s kolekcijo devetnajstih risb s kredjo in pasteli. Vedno razodevajo nadarjenega umetnika, katerega figuralko se rine s presenetljivo lahkoto krefnjajo, kar smo občutili tudi na njegovih izredno dinamičnih in barvitih treh pastelih večjega formata, ki so sočasno razstavljeni na prejšnji omenjeni razstavi. Bolj zanimiva kot umetniško dopadljiva je razstava avstralskega slikarja Roberta Zeppla. Sverla štiriideset, na navadnem papirju razstavljenih temper, ki jih je avtor pomenoval kot prizore iz njegovega vsakdanjega življenja, so nekam čudno med seboj prepletani moški, ženske in živali popačenih oblik in velikih začudenih oči. Slikarjev svet je naslonjen na primitivno ljudsko umetnost in ornamentiko po mitoloških pripovedih o bitjih, ki so pol živali pol ljudje. Slike so fantazijsko podkrepane s intenzivnimi barvami, ki mejiijo bolj na kičaste podobe, ki so tako priljubljene in vsak dan prisotne pri preprostih ljudih na azijskem jugovzhodu. Emil Frelih

Umetniški pisatelj Borisav Stanković je bil rojen leta 1876 in tako v Srbiji letos proslavljajo stoletnico njegovega rojstva, kot pri nas obletnico rojstva Ivana Cankarja. V počastitev tega pisateljevega jubileja je tudi Državna založba Slovenije izdala njegovo delo in sicer najbolj znani roman Nečista kri. Roman je v prevodu Frana Albrehta prvkrat izšel že v času med obema vojnama, ob sedanjih obletnici pa je založba poskrbela za novo izdajo. Tako bodo nove generacije slovenskih bralcev lahko približe spoznale ta roman klasične srbske proze, ki je doživel

Borisav Stanković: Nečista kri

Srbski pisatelj Borisav Stanković je bil rojen leta 1876 in tako v Srbiji letos proslavljajo stoletnico njegovega rojstva, kot pri nas obletnico rojstva Ivana Cankarja. V počastitev tega pisateljevega jubileja je tudi Državna založba Slovenije izdala njegovo delo in sicer najbolj znani roman Nečista kri. Roman je v prevodu Frana Albrehta prvkrat izšel že v času med obema vojnama, ob sedanjih obletnici pa je založba poskrbela za novo izdajo. Tako bodo nove generacije slovenskih bralcev lahko približe spoznale ta roman klasične srbske proze, ki je doživel

revije

SODOBNOST št. 5

Nekaj nad dvajset znanih osebnosti iz slovenskega kulturnega življenja je napisalo prispevke ob veliki priložnosti, kot je stoletnica Cankarjevega rojstva. Prispevki so v glavnem znanstveni, nekateri pa so osebna razmišljanja. Tako ta številka Sodobnosti poglajlja našo vednost o Cankarju, seveda s pogojem, če smo njegova dela brali. Je že tako, da iz obširnega materiala izstopa najbolj tisto, kar je problemsko in promitljivo, in ne zgolj priložnostno dobro. Tak je prispevek pisatelja in dramatika Petra Božiča: napisal je pismo Ivanu Cankarju. P. Božič sebi in nam zastavlja vprašanje pisateljskega poklica: kje je pravzaprav mesto pravega pisatelja — na socialnem delu ali pa kje na zgornjem delu dušne družbe, kjer sta odlična denar in imetje? Božič je namreč sam živel med klumpenproletarci, preden je postal novinar. Bojan Štih je Cankarju posvetil, seveda, svoje dnevniske zapiske. Med drugimi ugotavlja da skoraj nihče vedno ne bere del Ivana Cankarja. Josip Vidmar v kratkem zapisu V slepem krogur razmišlja, v čem je za Cankarjeve umetnosti, kaj je tisto v umetniku, kar delava umetnino. Vidmar piše, da je mogoče podati, orisati umetnikov lik, umetništvo kot tako pa je neprijemljivo in za našo predstavost preabstraktno. Niz lepih misli je zapisal primorski pisatelj Danilo Lokar: Pogled nazaj, pogled naprej. Dominik Smole v Pismu uredniku poudarja, da je središče Cankarjevega genija «drža, ki jo je nosil s popolnoma izjemno pogumnostjo, v okolju, ki ga je moral živeti. Osebnost pogleda na pisatelja je popisal tudi Matej Bor v sestavku Zasmehovalec šolske učnosti.

PROBLEMI - RAZPRAVE

Prva letošnja številka Problemov - Razprav je posvečena novim potom psihiatrije. Številka nosi časovno oznako številka 11, 1975, let III, na drugi strani platnice pa preberemo da so jo napisali v marcu 1976. Torej številka prihaja na svetlo s precejšnjo zamudno, ki si je navaden bralec brez prav za domačin in tujih logov. Za uvod je dr. Lev Miličinski pripravil nekaj pregled skozi čas štirje pogledi na vedno abnormnega. V zgodovini in tudi danes so ti štirje pogledi na tega drugačnega (obolelega) človeka še vedno veljavni; še vedno je za nekatero duševno obolob človeka obsedenec, za druge je preprosto bolnik, za druge svet nadloga, za nekatero pa je človek. V reviji je še intervju s psihiatrom Levom Miličinskim; iz vprašanj in odgovorov zvedemo, kakšno je stanje v slovenski psihiatriji in kakšen je njen odnos do najnovjših doganj in dogajanj v svetovni psihiatriji oz. antipsihiatriji. Prevodi iz tuje znanstvene literature vsebujejo nekatere temeljne razprave, ki bralcu dodobra pokažejo morda nejasne pojme, kaj je antipsihiatrija in kakšni so pogledi sodobnih psihiatrov - revolucionarjev na duševno abnormnega. To so razprave oz. odlomki iz del R. Laina, T. Szasz, D. Cooperja, F. Basaglie. Osnovni problem je v tem, da v resnično svojimi družbi in v resnično svojimi družini ne prihaja do duševnih bolezni; duševne bolezni nastajajo v družbah, ki temeljuje na prisili, nasilju, nesvobodi.

DAN, št. 2

Za najnovjšo številko revije DAN lahko rečemo, da je s kvalitativni prispevki nekakšna spremljevalka tekoučih političnih dogajanj na vsedržavni in krajevni ravni. Tako objavlja Stojan Spetič svoje vtise s kongresa Krščanske demokracije v Rimu. Ne gre za kronični, pač pa za vrsto nekako obratnih dogajanj, ki pa podajajo dovolj jasno podobo današnje večinske stranke v državi, njenih notranjih bojev predvsem pa razkorak med njenim vodstvom in bazo, med konservativnim imobilizmom in naprednimi težnjami. Vojmir Tavčar piše ponovno o «črni zvezbi», to je delovanju italijanskih demokratskih prevratnikov in o poteh teh zvez, ki vodijo preko našega ozemlja, skozi Trst in ki so usmerjene celo proti Jugoslaviji. Albin Bubič pa je za objavo pripravil nekaj še neobjavljenih pričevanj iz Rizarne. Zelo zanimiv je razgovor urednika Miroslava Košute z našim zamejskim skladateljem Pavletom Merkušem o njegovi operi «Kačji pastiri», ki bo v prihodnji sezoni na repertoarju tržaškega gledališča «Verdi». Razgovor je sicer širše zastavljen, saj govori o splošnem tržaškem in primorskem deležu v slovenski glasbi, o glasbenih izrazih in pogledih nanje. Naivne govori tokrat o ljudeh, ki eniso vsi enakih, svetovni reporter Mario Magajna pa objavlja svoje vtise v besedi in sliki z nedavnega potovanja okrog sveta. Stoletnici Cankarjevega rojstva sta posvečena dva prispevka: objava prvega dela predavanja dr. Franceta Bernika v Slovenskem klubu v Trstu o «Cankarjevi avtobiografski prozi» in pa natis Cankarjevega spisa «V tujini» z ilustracijo Klavdija Palčiča. Za nas kot zamejce je zanimiv in poučen povzeteč dveh razprav F. Hajoša in V. Klemenčiča o jezikovnih pravih madžarske narodnostne skupnosti v Sloveniji. VI. Premru nadaljuje svoj prikaz nastanka in razvoja tržaškega mesta. Sledi še nekaj praktičnih sestavkov in «Pikadani». J. k.

Klic dolžnosti

V podkarnjskih krajih in v krajih Terske doline v Beneški Sloveniji se zemlja skoraj 10 dni po potresu še ni umirila. Nadnje so se v zadnjih dneh — kot da gorja še ne bi bilo dovolj in preveč — zgrnili še črni oblaki in s hribov so se na podre domačije usuli plazovi in hudoourniki. Preplavili so zasilna taborišča in jih spremenili v blatna močvirja.

Mrtvih še vedno niso preseli. Se so pod ruševinami in njih številu bo v prihodnjih dneh še naraslo. Jih bo tisoč, jih bo več? Danes že nihče več ne šteje, ne zaradi morebitnega pomankanja pietete ali sočustvanja s svojci, ne zaradi brezbrzičnosti in otopelosti, marveč iz gole življenjske nujnosti — zagotoviti življenje preživelim, omogočiti jim, da bodo čimudobneje preživelih ta prehodni čas celjenja najbolj hudih ran in se lahko v najkrajšem času lotili obnove.

Mnogo je bilo že povedanega o tem, da so najhujše razrušenosti utrpele kraje severno in severozahodno od Vidma ob podvznožju karinskih in beneških hribov. Humin, Majano, Buja, Osopu in druga mesteca, vasi in zaselki so praktično zrnani z zemljo. Kar še stoji, so le okostja hiš, ki se turbotno dvigajo iznad ruševin. Mrtvih je bilo v teh krajih največ, škoda nedvomno največja in tudi pomoč — čeprav ne dovolj hitra — je prav v te kraje prišla prva. Časniki in radio, televizija in agencije so prav njim na-

Zbiranje in sortiranje blaga za prizadete po potresu v slovenskem dijaškem domu v Trstu

menile največ pisanja, največ oddaj, največ fotografij, največ pozornosti. Človeško in razumljivo.

Toda razdiralna sila iz zemljinih nederij je pustošila tudi v hribih in v dolinah, ki jih prepletajo. Zaradi uničenih telefonskih zvez in prometnih poti, se vesti o tem razdejanju niso razširile takoj. In tudi pomoč je zakasnila. Slovenski časniki, karji in taborniki so bili prvi, ki so začeli odkrivati tragedije naših beneških — terških Slovencev. Za njimi so prišli drugi in potem vojska, gosilci.

Mrtvih v terških vaseh in zaselkih ni bilo veliko, razdejanje pa je skoraj popolno. Kar so si domačini z žulji, ki so si jih prigarali v tujni, zgradili, jim je elementarna sila uničila v nekaj sekundah. Začeti bodo morali znova. Tako kot Furlani in nižni so se tudi naši beneški ljudje v hribih zatekli k samopomoči, k samorganiziranosti. Življenje jih je naučilo, da se na tujo pomoč ne kaže prida zanašati. Tudi iz bede so se začeli izklopavati sami brez rimskih politikov in birokratov, pa čeprav jih je to stalo mnogo muk in naporov, mnogo odpovedovanja in stiskanja. Ko smo v teh dneh prihajali k njim kot poročevalci in s prvo najnujnejšo pomočjo, smo lahko spoznavali in se prepričevali, da jih nesreča ne bo pahnila v otopelost, v malodušje in brezupnost. Zavihali so rokave, še bolj so se povežali med seboj, izbrali so si ljudi, ki so od njih in njihovih, da jih vodijo v stiski. Zaupali so jim svojo usodo.

A zaupajo tudi v našo solidarnost z njimi. Gledali

smo njihove obraze, videli smo, kako so sprejemali naše mladince, kako so znali ceniti njih delo.

Mi moramo to njihovo upanje v celoti upravičiti! Besede so tokrat premalo, še mnogo manj so kot so ob drugih priložnostih. Danes morajo govoriti dejanja. Prvim stiskam bo — upajmo — kmalu zadoščeno, toda že danes moramo misliti na drugo fazo, ki bo morala slediti prvi brezpresledkov. Ljudi bo treba preskrbeti za zimo, zagotoviti jim bo treba varnejšo streho od platnene, omogočiti jim bo treba delo in zaslužek.

Naša nabiralna akcija in akcije, ki so jih sprožili drugi, dokazujejo, da je humana solidarnost globoko zakoreninjena v naših ljudeh in nobenega dvoma ni, da se bodo naša prizadevanja za ublažitev stiske prizadevanjem beneškim rojakom, nadaljevala še v drugačnih oblikah in z drugačnimi pobudami. Prepričani smo lahko tudi, da te akcije ne bodo ostale omejene na naše slovensko zamejstvo in da se bodo vanje vključili tudi Slovenci v matični domovini.

Vasi v Terški dolini in drugod po Benečiji, bodo morale vstati iz ruševin. Domovi naših rojakov bodo morali postati lepši, kot so bili in življenje v njih bo moralo lepše zaživeti, kot je doslej. Vsi bomo morali za to cilj dati svoj delež od države in krajevnih oblasti do naše narodnostne skupnosti. Mi z dvojno mero dolžnosti!

POGOVOR Z DON ARTUROM SREDI RAZRUŠENE VIŠKORŠE

Poglejte, tudi to sem rešil: škatlico z zlatim odličjem OF

«... vse bomo sami popravili in zgradili, le denar ali material naj nam dajo...»

Don Arturo Blasutto. Ena izmed korenin beneških Slovencev, človek, na katerem sloni velik del organizacije istega življenja v vaseh Beneške Slovenije, ki nekako izstopa iz vsakdanjosti. Življenja, ki predstavlja za naše rojake, tiste, ki jim država — maceha odreka usakrtno pravico in hoče po vsej sili prikrižati njihov obstoj, povezavo z ostalo manjšino, s tržaškimi in goriškimi Slovenci ter povezavo z matično domovino. Neverjetno je, kolikšno vlogo so imele ti ljudje pri organizaciji pomoči ob potresu, ki je tako hudo prizadel revne, a sicer zelo lepe kraje. Nenadoma so stopili na površje in sprejeli na svoja ramena težko breme, odgovornost ni majhna in od njihovega truda je bilo v veliki meri odvisno življenje naših vasi. Nekateri izmed njih dobro poznamo, o ostalih smo slišali govoriti le včasih. Viljem Černo, Dino del Medico, Arturo Blasutto.

Arturo mi ni bilo treba dolgo iskati. Takoj ko sem prišel v Viškoršo in se približal gruči ljudi, ki je stala pod streho zrušenega hleva v zgornjem koncu vasi, edine stavbe, ki je potres ni poškodoval, je stopil iz gruče prileten mož. Obleden je bil v svetlo rjavo majico in črno obleko, v roki je imel avtomatičen dežnik. Pritisnil je na gumb in dežnik se je odprl. Na železnem ograjdu so bili dobro vidni znaki rje.

Ne vem zakaj, a ta podrobnost mi je ostala tesno v spominu. Deževalo je in dežnik je bil seveda dobrodošel. Morda sem prav zato posvetil tolikšno pozornost ročaju iz umetnega usnja in rjastemu ograjdu.

Ni se bilo treba predstavljati. «Kako je tukaj, sem vprašal. «Oh dobro, še kar dobro je sedaj, mi odvrne don Arturo s prijaznim nasmeškom na ustnicah, kot bi vas želela svoje vsakdanje življenje, kot da bi se ne bilo pripetilo popolnoma nič. In vendar v Viškorši ni razen hleva nobene nepoškodovane stavbe. Vse bo treba popraviti, mnogo pa celo podreti in postaviti nove domove.

«To pri nas ne bo problem», pravi don Arturo, in njegov izraz priča, da je v te besede tudi trdno prepričan. «Domačini so priani, med njimi je mnogo zidarjev in če jim bodo dali sredstva, bodo kar sami vse naredili. Kar se da, bo mo popravili, kjer bo treba rušiti, pa bomo postavili novo. Le denar nam dajo, ali pa gradbeni material. Sami bomo poskrbeli, da bo naša vas še lepša kot je bila poprej.»

Za njegovim hrbtom visi na steni velika riba. Pravzaprav so to tri ribe. Prva kaže Viškoršo, kakršna je bila včeraj, druga prikazuje ruševine in postavljene sote, tretja pa nove stavbe. Nad temi stavbami visi velik, z rdečo barvo zarisan vprašaj. «Sredstva naj nam dajo...» pravi don Arturo in to je dovolj zgovorna razlaga k temu vprašanju.

Pravzaprav je med prebivalstvom opaziti precejšnji bojazni, da bi oblasti nanje pozabile. Smrtnih žrtev ni bilo, ranjencev na srečo tudi ne. Nekaj živine so izgubili in seveda domove. «Naša nesreča je majhna v primeri z nesrečo, ki je doletela druge kraje, vendar pa sedaj ne smemo pozabiti na nas.»

Vprašanje, ki sem ga v zadnjih dneh postavil v vseh porušenih krajih, je povsod isto. Ali se nameravajo ljudje izseliti? «Ne, nihče ne namerava proč, pravi don Arturo. «V zadnjih desetletjih je vas že dovolj izkavavala. Leta 1938 je štela 1.050 ljudi, sedaj pa jih je le še kakih 180 ali 190. Najprej so začeli odhajati moški na delo v tujino, sedaj vozijo s seboj še družino. Ostajamo le mi, stari. Mladine je iz dneva v dan manj. Prišlo je seveda pridojca nazaj, na obisk, na počitnice, ampak kotor ima službo in udobnejši dom drugje, se ne vrača več domov v hribe. Le nekaj mlajših moških stanuje v vasi. Večinoma so zidarji in vsak dan se vozijo v dolino.»

Strah je človeka, ki se v teh dneh spreha po praznih vaseh. Na cesti ni nikogar, povsod ruševine, tu pa tam se sliši čvakanje vrabcev ali udarec, ki ga povzroči kamenček ko se odkruši od strehe in pade na tla. Življenje zaživi nekaj metrov dalje, v taborišču. V sotorih so spalnice, kuhinje, ambulante, šole, jedilnice, shrambe.

«Vsega imamo dovolj», meni don Arturo. «Morda bi potrevali še nekaj sotorov, a ne za nas, ampak za shrambo. Vse, kar smo znosili iz svojih domov, bi radi spravili pod zasilno streho. Vestje, kljub razpokam smo odnesli iz hiš vse, kar je bilo mogoče odnesti. Eden je šel v hišo, ostali pa smo stali zunaj in pazili, da se stavba ne poruši, in, če pride do tega, da takoj pomagamo nesrečniku. Na srečo se je vse dobro izteklo.»

Tudi hrane imamo zaenkrat dovolj. Pripravljajo nam jo vojaki in priznati je treba, da dobro kuhajo. Stratika, vsega nam zado-

stuje, le domove bi hoteli čimprej obnoviti.

Stojata pred zadržanim hlevom. Vsaj domače mleko imajo, si mislim. Pa ni tako. Zadruga je dejansko last enega človeka, drugi zadržniki pa so v glavnem njegovi sorodniki. Hlep se menuje «zadruga» v glavnem zato, da ima lastnik pravico do raznih podvov in drugih ugodnosti. Mleko se vedno vozi vsak dan v Tipano, v Viškorši pa prejemajo mleko v papirnatih konfekcijah. Tudi z vodo je precej podobno. Prav ob vhodu v hlep je pipa krajevnega vodovoda. Voda je iz izvirka in vsi so prepričani, da je pitna. Piti pa je ne smejo, dokler kemijski laboratorij ne dokonča z vsemi analizami. Ves ta čas se morajo zadovoljiti z vodo iz cisterne. Vendar se domačini zaradi tega ne pritožujejo. Neverjetno, a opazovalcu se zdi, da tukaj poteka

življenje tako že desetletja. Pol dne je in pred poljsko kuhinjo se zbere gruča ljudi. Vsakdo prejme svojo porcijo špagetov in golaža s krompirjem; nihče se ne pritožuje nihče ne godrnja, nobenih pripomb ni slišati.

Tudi don Arturo se odpravlja na kosilo. Pripravljam se, da mu sezem v roko, on pa stiska pest v žepu jopiča. Skrinjnostno jo potegne ven, v dlani drži majhno škatlico. Odpre jo in istočasno reče: «Glejte, tudi to sem rešil». V škatlici je zlata značka OF, ki jo je prijel lansko leto kot priznanje za velike zasluge. Ki jih ima zaradi svojega tesnega sodelovanja s partizani, ki so v svojem osvobodilnem boju dosegli tudi tiste kraje. Oči se mu zabliščijo, ko pogleda to značko, ki predstavlja velik, morda najpomembnejši del njegovega življenja. BOJAN BREZIGAR

Don Arturo Blasutto, znani beneški rojak, medvojni sodelavec partizanov, odlikovanec z zlato značko OF in danes eden izmed organizatorjev pomoči žrtvam potresa v Viškorši

PO POTRESU IN NEURJU NA TOLMINSKEM

Poleg samozaščite in organiziranosti tudi solidarnost vseh Jugoslovanov

Do konca maja bodo evidencialni dejansko stanje glede porušenih in delno ali povsem neuporabnih poslopij - Skrb za otroke - V hudo razrušenem Breginju že utripa življenje: tovarna obratuje, ljudje delajo v hišah in na polju

«Občani! bodimo enotni, disciplinirani; pokažimo voljo in pripravljenost do sodelovanja, organiziranosti, prednosti po potrebah, skupnih odločitve. Pokažimo, kako razumemo pojem samozaščite in vsestranske varnosti.»

Tako piše v enem izmed biltenov, ki jih koordinacijski odbor za informacije pri občinski konferenci Socialistične zveze v Tolminu objavlja vsak dan, včasih pa tudi po dvakrat na dan, in v katerem so zajeti vsi podatki o prihajanju pomoči, o njeni količini, o ukrepih štabov za civilno zaščito, o dejavnosti družbeno - političnih dejavnikov kakor tudi o sprotnih potrebah ter srednjeročnih in dolgoročnih načrtih za odpravo posledic potresa.

V teh biltenih so nadalje navedene organizacijske pomanjkljivosti kakor tudi dezinformacije, ki

se pojavljajo in ki lahko kvarno vplivajo na organiziranost življenja.

Predaleč bi nas pripeljalo navajanje izredno zanimivih novic, ki jih vsebujejo ti bilteni. Navedli bi le eno, ker se skoraj njo najbolj zrcali preglednost občinskega štaba nad položajem. V informaciji številka 6 občanom potresnega področja Tolminske je, denimo, zapisano, da je zbirni center do tistega dne prejel 949 sotorov, 255 prikolic, 3 kontejnerje, 475 rjuh, 1.384 odej, 5 bivalnih avtobusov, 356 blazin, 29 zimm'c, 42 spalnih vreč, 185 postelj, 25 jogijev. Naveden je tudi popis v štabih, podštabih, komisijah, krajevnih skupnostih, strokovnih službah.

V tem kakor tudi v drugih biltenih je prisojena pomembna, morda največja odgovornost prav krajevnim skupnostim občanov, se

pravi tistim osnovnim samoupravnim celicam, v katerih ljudje največje vedo, kaj jim je storiti. Če bi hoteli elementarno nesrečo ocenjevati iz zornega kota angažiranosti občanov v obliki samozaščite na samoupravni podlagi, potem pa bi morali ugotoviti, da so bile prav krajevne skupnosti tiste, ki so nosile največje breme v odpravljanju prvih težav in da so bile spet one tiste, ki so ustvarile pogoje za prehod na čimbolj normalno življenje.

Solidarnost, ki je prišla iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije, je kmalu zadostila najnujnejšim potrebam in tako omogočila občinskemu štabu in vsem dejavnikom v občini, da so se lotili okvirnih načrtov, kako naj vodijo akcijo dalje. Pri tem so jim v pomoč dragocene izkušnje, ki so jih zbrali pri obnavljanju od potresov porušenih krajev kot so Skopje, Banjaluka, Kozjansko. Jutri se bodo v Tolminu sestali na posvetu strokovnjaki Slovenije, da ugotovijo stanje na potresnem področju, naslednji dan pa se bodo urbanisti pogovarjali o kriterijih posegov. Podatke bodo obdelali z elektronskimi računalniki ter dobili točne odgovore, kaj narediti.

«Konec maja bodo razpotali s sliko dejanskega stanja», je dejal predsednik izvršnega sveta občnske skupščine Tolmin Zvonko Uršič v obširnem opisu položaja. Po vsej verjetnosti bo takrat slovenska skupščina po hitrem postopku sprejela sklep o zbiranju sredstev za Posočje. Se sedaj pa prihajajo iz vseh krajev v republiki in v federaciji ponudbe za pomoč. Gospodarska zbornica Slovenije zagotavlja, da bo slovensko gospodarstvo odpravljalo posledice potresa v delovnih organizacijah. Kovinarji bodo skrbeli, da se obnovi kovinarski sektor, gostinci bodo popravili gostišča itd. Solidarnost se izkazuje tudi v drugih oblikah pomoči. Posamezni kraji, republike, avtonomne pokrajine, delovne organizacije sporočajo svojo pripravljenost, da prevzamejo skrb za obnovu sol, vrtec, objektov družbenega značaja. V akcije se vključujejo izvršni svet Slovenije, zvezna vlada, družbeno - politične organizacije. Pri obnavljanju šol pa bodo sodelovale izobraževalne skupnosti. Železnica zagotavlja brezplačen prevoz materiala na potresno področje. Odprli bodo žiro račun za zbiranje denarja, toda enega samega.

Ena izmed prvih skrbi v Posočju je, da bodo takoj po klasifikaciji hiš, s katero bodo določili, katere porušiti in katere popraviti, začeli popravljati tiste hiše, ki so najmanj poškodovane in bodo vanje preselili tudi po več družin. Na takšen način se bodo izognili, da bi zima zalotila občane v šotorih. Šole so teeden dni po potresu imele normalen potek, toda že sedaj se pripravljajo, da bodo otroke poslali v poletne počitniške kolonije. Vsekaror pa bodo v kratkem poslali v počitniške domove k morju otroke od 3 do 7 let starosti.

Štab za civilno zaščito neprekinjeno deluje. Vsak večer se sestane in pregleda opravljeno delo ter določi naloge za naslednji dan.

«Naš namen ni dramatizirati položaja, kjer je bil že potres dovolj dramatičen — je dejal Uršič — Pri obnavljanju našega obsejnega področja se zavedamo, da imamo za sabo celotno jugoslovansko skupnost. Storili bomo vse, da bodo ljudje ostali v teh krajih in da jim bomo zagotovili pogoje za normalno življenje in delo.» Z zadovoljstvom je povedal, da je industrijski obrat v Breginju vzdržati potres in da v njem normalno dela nekaj desetih mlajših prebivalcev iz tega kota, v tovarniški kuhinji pa pripravljajo tople obroke hrane za domačine na ožjem razrušenem območju. Obrat bi moral služiti svedenju odprti 23. maja, ob občinskem prazniku, pa bodo storili jeseni, ko bodo zvdružila primernejša za tako svečan dogodek.

Kakšna bo bodoča podoba novih naselij, ki jih bodo v nekaterih primerih (Breginj, Podbela) morali v celoti podreti?

Tudi o tem že teče beseda. V Tolminu so prejeli nekaj ponudb načrtov novih poslopij, 45 študentov zadnjega letnika arhitekture v Ljubljani je pripravilnih sodelovati v projektiranju in risanju. Ze se govori o ohranitvi nekaterih hiš pomembnega spomeniško - varstvenega naselja, ki ga predstavlja Breginj, edina tipična beneška vas v Sloveniji. Ljudje, ki bivajo v tem lepem kraju pod Stolom, imajo s svojimi brati onkraj meje — poleg nesreče, ki jih je zadela s potresom — skupno tudi beneško govorico.

Ko smo dan po nevihti, ki je posebeno starejše ljudi bolj spravila v obup kot pa potres, hodili po ozkih poteh v Breginju in se ozirali po razamjenih strehah in razpokanih ter nabreklih zidovih, smo s presenečenjem ugotovili, da smrtno ranjena vas vendarle živi. Da živi zato, ker so ljudje. In ker so ljudje, je tudi napredek. Napredek se je kazal že v tem, da sta dva vasčana že stopila na streho urejati korce, da bi pred dežjem zavarovala pohištvo in kromo. In tudi v sosednji hiši življenje ni zamrlo. Ze na zunanji strani je hiša kazala široke razpoke, v notranjosti pa so veliki kosi ometa in zica odstopili od stene in padali na tla. Toda pod je bil čist, pometen. Hiša je bila spet urejena, pa čeprav v njej zagotovo ne bo nihče več stanoval.

Pod vasio je mlado dekle okopavalo zemljo, na sosednji njivi pa je kosec hitel pripravljati kromo za živino. Delala sta, kot da pred 12 urami v tem kotu ne bi bilo tolikšne stiske ob umji in kot da se pred tednom dni ne bi zgodil nekaj hudega, skorajda neprimerljivega. Morda pa jim je bilo prav delo potrebno, da sta pozabila na oboje.

Tako živijo ljudje, ki zaupajo vase in verujejo v pomoč bližnjega.

GORAZD VESEL

PO TOLIKIH NEIZPOLNENIH OBLJUBAH IN PEKOČIH RAZOČARANJH

V ljudeh tli nezaupanje do... države

Italija ni nikoli veljala za organizirano državo, vse slabosti državnega aparata pa pridejo še huje do izraza v takih izjemnih primerih, kot so naravne katastrofe. Obenem z obljubami vlade, istočasno s prvimi nakazili, vzporedno s solidarnostno akcijo domačega in tujega javnega mnenja, se iz svojih brlogov in gnezd prikrajuje mrhovinarji: šakali in hijene, ki se hočejo okoristiti z nesrečo drugih. Ne mislimo tu le na tatiče, ki ponudi ali pri belem dnevu nagrabijo med ruševinami, kar se le da in izginejo z zaletnim plenom; čeprav obsodbe vredne so njihovi «podvigji» nepomembna kapljica v primerjavi z morjem, z državnimi uravitelji, ki prevečkrat slabo upravljajo denar namenjen lečenju ran, ki jih povzročajo naravne katastrofe.

Dovolj je, da sežemo le 15 let nazaj in razumemo, zakaj je prebivalstvo prizadetega področja tako nezaupljivo in odločno zahteva, naj sredstva za obnovo upravljajo krajevni organi ob pomoči in nadzorstvu dežele. Leto 1962 — Irpinia: hud potres je zahteval 17 smrtnih žrtev, na tisoče ljudi pa je bilo brez strehe. Vlada je nakazala 50 milijard lir, ki jih po 14 letih niso še potrosili; leto 1966 — Toskana: povodenj, ki je opustošila Firence, je povzročila nad 200 milijard lir škode. Država je tudi tokrat točila solze v izobilju, denarja pa nekoliko manj (30 milijard lir), deset let po katastrofi pa ni še nihče poskrbel, da bi uredil zgornji tok reke in prepričal ponovne povodnji; leto 1968 — Belice: potres je zahteval 233 človeških življenj, 600 milijard lir, ki jih je nakazala država, se je porazgubilo v vrtnicu birokratskih zastojev, škandalov, v nepotrebnih in faraonskih delih; leto 1973 — Neapelj: epidemija kolere (16

mrtvih, znatna gmotna škoda in hudo okrnjena kmetijska, industrijska in turistična zmogljivost). Od osmih milijard lir, ki jih je nakazala država, so jih pet nameni izobiljšanju higienskih pogojev v mestu: doslej niso potrosili niti ene lire.

Zato ne preseneča nezaupanje, s katerim ljudje sprejemajo obljube ministrov, podtajnikov in ostalih predstavnikov osrednje obnesrečo področje, kot tudi ne mrznja, s katero nekateri gledajo na uradno Italijo. Ko sem se nekega večera vračal z obiska v Benečiji, me je na trgu v Nemaš ustavil kakih petdeset let star možakar. Bil je nekoliko vinjen, ker je v kapljici skušal utopiti žalost zaradi razdejanja, ki ga je povzročil potres. «Si videl, kaj se dogaja? Glej, moj prijatelj, ki je zidar, si je v teh dneh kar trikrat popravil streho, in trikrat je potres znova razmajal opeko. Čemu ves napor, čemu trud, če ti nato vse takoj pokvari?»

«K nam — je nadaljeval — so takoj prileтели najvišji predstavniki oblasti in nam stresali obljube kar iz rokava. Velik napor! Pa bi vzeli kramp ali lopato in bi nam pomagali pri odkopavanju žrtev. Veš, kaj smo jim odgovorili? Daj nam cement in opeko, hiše si bomo zgradili sami. Z obljubami ne vemo kaj početi, saj nas ne branijo pred mrazom in dežjem.» Možakar je nadaljeval z naštevanjem krivic, ki jih je utrpel od države. Iz njegovih besed sta veli mrznja in nezaupanje, tipična reakcija človeka, ki je veliko gural, v zameno pa imel od države bore malo, morda samo potni list, s katerim je lahko odšel na delo v tujino. V svoji preprostosti je izrazil svoj gnev s kletvicami in zahrepenel po novi, pravičnejši

državi: «Čuj, kaj ti povem. Ne bo minilo dolgo let in se bo v te kraje vrnila Avstrija.» Seveda ni mislil na staro Avstrijo, bil je izbruh jeze iz razočaranja nad državo in tiste, ki jo imajo v rokah. Nezaupanje, ki je v dolini zelo globoko, je v odročnih vaseh na hribovih še bolj izrazito, ker se v teh krajih ne postavlja le vprašanje obnove, pač pa tudi ohranitve etnične istovetnosti. Marsikdo se boji, da bi z izgovorom potresa oblasti skušale odtrga beneške Slovence in Rezijane od njihove zemlje ter jih prisiliti v dolino, kjer bi se utopili v italijanski večini in bi izgubili za vselej svojo nacionalno identiteto. Tako bi se vsaj znebili perečega vprašanja,

ki postaja — vsaj za oblasti — vse bolj žgoc in nevarno, od kar Benečija ne ukloni več prestrašeno glave, pač pa se začneja zavzeti svojih pravic in vse odločneje zahteva, naj država izpolni svoje obveznosti.

Obljub je bilo veliko, zlasti še, ker tudi v hudi uri, stranke in predvsem krščanska demokracija, ne pozabljajo, da smo pred volitvami, ki lahko pomenu odločen preokret za državo. V takih pogovih je KD pripravljena obljubiti vse, na kar pa, kot uč izkušnja, redno pozabi po volitvah. Zato sama budnost ni več dovolj, pač pa je potrebna tudi specifična strokovna priprava, nadzorstvo nad papirji in birokratskimi postopki,

Skupina mladincev-prostovoljcev iz Trsta, ki so pripeljali živin in razno blago v Beneško Slovenijo. Ustavili so se tudi v Ahnu na domu znanega beneškega aktivnega delavca za socialne in narodne pravice Petriča, ki se je lani vrnil iz emigracije v Švici. Z njimi je tudi Dino Del Medico

IZBOR IZ DELA

Spori ob košarici

Odpovedan obisk direktorja BBC v Moskvi - Sporna radijska oddaja - V Cannesu so zavrnila sovjetska filma

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 13. aprila - Slovita tretja košarica helsinške konferencie o evropski varnosti in sodelovanju, v kateri se je pred evropskim vrhom nabral kup nesoglasij med Vzhodom in Zahodom, te dni znova dviguje prah. Predsednik sovjetskega odbora za RTV Sergej Lapin je zaradi neke oddaje londonskega radia odpovedal obisk direktorja BBC Charlesa Currana v Moskvi. Canneski filmski festival pa je zavrnil dva predložena sovjetska filma in zbudil ogorčenje v sovjetski javnosti.

Sergej Lapin je povabil sr. Charlesa na obisk v Moskvo v skladu z duhom helsinške konferencie o sodelovanju na področju radia in TV. Direktor BBC bi moral priti v Moskvo 2. maja. Toda nekaj dni pred predvidenim obiskom je Lapin sam umaknil svoje povabilo, češ da je BBC prekršil helsinški duh.

Razlog za nenadno odpoved obiska je bila oddaja BBC 27. aprila. Na obletnico Lenina je objavila oceno Solženicynovega dela »Lenin v Zürichu«, ki je, razumljivo, zbudila v ZSSR nezadovoljstvo. Tudi izgovor, ki ga je BBC tedaj navedel, češ da ima na ta dan v tednu vselej knjižne ocene in da gre za gojo naključje, ni mogel biti za ZSSR prepričljiv.

Predsednik državnega odbora za RTV je zato v pismu direktorju BBC zapisal, da bi bilo po njegovem smotno odločiti obisk do tistega časa, ko bo BBC pripravil za razvijanje sodelovanja na temelju vzajemnega spoštovanja in zaupanja kot to predvidevajo zaključni dokument iz Helsinkov. Curran je na to pismo odgovoril, da je zanj »redaktorska svoboda neloč-

ljiv element britanske demokratske prakse in docela v skladu s helsinškimi sklepi. Teknik »Literaturnaja Gazeta« v včerajšnji številki polemizira s to izjavo sr. Charlesa in naštevava vrsto primerov antisovjetskih oddaj po BBC. Te oddaje, pravi tehnik, nikakor ne ustrezajo helsinškemu duhu in jih je prejemati za časovne hladne vojne.

Podobno ostrjo je »Literaturnaja Gazeta« reagirala na sklep direktorja canneskega festivala, da ne sprejme dveh predloženih sovjetskih filmov. Sovjetska kinematografija, ki je ena izmed največjih na svetu, zaradi te odklonitve letos ne bo navzoča na velikem mednarodnem festivalu. To dejstvo presega strogo umetniške okvire in tako ga ocenjuje tudi predsednik državnega odbora za kinematografijo pri sovjetski vladi Jermaš. V intervjuju »Literaturnaja Gazeta« je Jermaš izjavil, da ZSSR izhaja iz zaključnega dokumenta, podpisane v Helsinkih in da bi morala tudi direktorja canneskega festivala realistično ocenjevati enakopravni značaj kulturne izmenjave.

ZSSR je predložila film »Bell parnik« kirgiskega režiserja Šamsijeva (po povesti znanega pisatelja Ajmatova) in film »Nenavadno leningrajskega režiserja Heifitza (po knjigi Nilina). Direktorja festivala je oba filma odklonila, kot pravi Jermaš, vzbrel sleherne utemeljitve, zgolj v skladu s svojim okusom, v katerega je primešan precejšen delež zlonamernega odnosa do sovjetske kinematografije.

Spor s canneskim festivalom traja že dlje časa. V preteklosti je direktorja festivala zavrnila znane sovjetske filme »Rdeča kalina«, »Sto dni po otroštvu« in »Premijak«. Direktorja običajno zavrača filme, ki jih predlaga državni odbor za kinematografijo, in si pridržuje pravico, da sama določa, kateri filmi bodo predstavljeni na festivalu ZSSR. Ta seveda takšno ravnanje označuje za diskriminacijo: ZSSR se ne more strinjati s tem, poudarja Jermaš, da bi kdo določal razvoj njenega filma.

O kulturni menjavi v helsinškem duhu je spregovoril na tretjem sovjetskem kongresu kinematografistov, ki se je začel pred dvema dnevmi v Krenljui, tudi predsednik filmske zveze ZSSR Kulidžanov. Rekel je, da se okrog te menjave razplameta ideološki boj, da pa je treba kulturne vezi, vključno s filmskimi, razširjati v duhu vzajemnega razumevanja in sodelovanja narodov, za materializacijo popuščanja napetosti v svetu.

TIT DOBERSEK

Naša podoba v sovjetski enciklopediji

Velika sovjetska enciklopedija je po sedmih letih izhajanja prišla do črke »S«. V 23. knjigi, ki je izšla te dni, so zajeti tudi Slovenci in Slovenija. V tem monumentalnem leksikalnem delu, ki odraža sovjetski pogled na preteklost in sedanost našega planeta, so nam odmerili dve strani slikovnega materiala in 5 strani teksta, na katerih je 7 avtorjev spregovorilo o različnih vidikih našega življenja.

Knjiga je izšla v nakladi 630.000 izvodov. V takšni nakladi izhaja celotna tretja izdaja Velike sovjetske enciklopedije. Prva izdaja, katere zadnja, 66. knjiga, je izšla po 21 letih izhajanja enciklopedije leta 1947 je bila natisnana v 50 do 90 tisoč izvodih, druga izdaja, katere 51. knjiga je po osemih letih izhajanja enciklopedije izšla leta 1958, pa v 250 do 300 tisoč izvodih. Prva knjiga tretje izdaje je izšla leta 1969. Ta izdaja bo po obsegu (kakšnih 30 knjig) manjša od prvih dveh, vsebovala pa bo prav tako kot druga kakšnih sto tisoč gesel.

Od nekdanj so tuji opazovalci iskali po straneh enciklopedije razne zanimive drobec, zlasti še v politično obarvanih geslih. Tudi v 23. knjigi so našli svoj »ocvirke«: v njej se je namreč znesel tudi znan disident Andrej Saharov, jedrski fizik, čigar Nobelova nagrada za mir je lani dvignila toliko prahu. Objektivno napisano biografijo, v kateri je omenjena, da je Saharov akademik in trikratni heroj socialističnega dela, spremlja celo njegova fotografija. O njegovih politični dejavnosti ni nič rečeno, razen omebe, da je zadnja leta okrepil znanstveno delo.

Na petih straneh, posvečenih Sloventji in Slovenem, je podrobneje obdelana zgodovina, gospodarstvo, zdravstvo, prosveta, književnost, arhitektura, upodabljajoča umetnost, glasba in gledališče. V zgodovinskem pregledu je dan precejšen poudarek razvoju proletariata na Slovenskem in vplivu ruske revolucije iz let 1905 in 1907 ter oktobrske revolucije na slovensko revolucionarno gibanje: knjiga govori o množičnih manifestacijah pred prvo vojno in v Ljubljani, Trbovljah in Idriji, o protivojnih demonstracijah leta 1917 in Ljubljani, na Jesenicah in v Trbovljah, o stavkovnem gibanju v tridesetih letih, ko se je delavski razred Slovenije, najbolj gospodarsko razvitega dela Jugoslavije, nahajal v prvih vrstah boja jugoslovanskega proletariata, kot pravi knjiga.

Knjiga vsebuje spodrsilaj, ko govori o okupacijski tuzi leta 1941. Omenja namreč, da sta si Slovenija razdelili Italija in Nemčija, ne govori pa o madžarski okupaciji. Podobno napako je sicer najti v isti knjigi tudi pri geslu »Srbija: tam je rečeno, da so Srbijo aprila 1941 zavzeli nemško-fašistični okupatorji, medtem ko madžarskih in bolgarskih okupatorjev ne omenja. Literarni pregled predstavlja dokaj podrobno zgodovino od Brižinskih spomenikov do Tomaža Salamuna. Zanimivo je, da Prešernu posveti le kratko ugotovitev, da je

stava in kiparstva na Slovenskem je še zlasti zanimivo navesti tisti odstavek, ki se nanaša na najnovejši čas. Knjiga namreč omenja, da je ne glede na razširitev formalnega eksperimentiranja (kiparja Savinšek in Ti. hec ter slikar Bernik) ohranila vodilno vlogo umetnost, ki je posvečena revolucionarnemu in narodnoosvobodilnemu boju ter življenju naroda (kiparji Dolmar, brata Kalin, Smerdu, Patih in Tršar, slikarji Kos, Jakac in Pengo). Knjiga napoveda, da šteta še strogo ekspresivne portrete Stupice, s pravilno folkloro prežeta dela Miheliča in mozaike Preglja ter vitraže Kregarja.

Glasbeni pregled za največji čas omenja, da je bila v ljudski Jugoslaviji ustanovljena Slovenska

Okence v svet

bilja njegova poezija »pomemben pojav za slovensko in evropsko književnost na sploh«, medtem ko daje precej več prostora Askercu: »Ta poetični realizist je napolnil svoje stvaritve z idejami boja proti socializmu in duhovnemu zatiranju, uvedel je v poezijo obraz proletarca in pod njegovim vplivom je poraslo zanimanje za rusko literaturo«, piše v knjigi.

Kar zadeva sodobnejši čas, knjiga omenja, da so sredi sedemdesetih let vznikli modernistični tokovi in da pamflet med osebnostjo in družbo, obravnavan s stališča eksistencializma, sestavlja vsebino v ustvarjanju pisateljev Kavčiča, Zidarja, Vuge in drugih, pesnikov Zajca, Striške, Salamuna in drugih ter dramaturgov Smolca in Božiča. Kritično obravnavanje nekaterih pojavov stvarnosti se povezuje s poudarjanjem humanističnih idealov, pravi knjiga, v prozi Kranjca, Miheličeve in poeziji Menarta, dediščina osvobodilnega boja pa predstavlja npravnstveni ideal in kritični ocenjevanja stvarnosti za mnoge realiste, kot so Zupanič, Potrč, Grablšek, Krakar in drugi. V sedemdesetih letih, pravi napoved knjiga, oživlja tudi realistična kritika (J. Vidmar).

Tudi v podrobem pregledu arhitekture, slikar-

filharmonija, zbor in zabavni orkester pri ljubljanski RTV, muzikološki inštitut pri ljubljanski univerzi. Nato je rečeno, da so bili organizirani glasbeni kolektivi v Mariboru, Osijeku in drugih mestih. Geografski spodrsilaj pri Osijeku je za taklo ugodno znanstveno delo težko razumljivo. Med sodobnimi glasbeniki omenja knjiga skladatelje Svarga, Ramovaša in Petriča, muzikologe Cvetka, Rjavca in Marolta, dirigente Leskovica, Hubada, Cigliča in Zebreta, pianista Lipovška in Sivica, violini sta Ozima in pevca Franca, Korošca in Bukovec.

V gledališkem pregledu je za novejši čas rečeno, da so sredi sedemdesetih let delali v SNG režiserji Kreft, Korun in Petan, igralci Drofčeva, Počkajeva, Potokarjeva, Kralj, Sotlar, Souček in drugi. Repertoar gledališča, pravi knjiga, sestavlja slovenska in tuja klasika, drame sodobnih slovenskih dramatikov, Krefta, Potrča in Bora, dela Čehova in Gorkega. Leta 1974 pravi nato knjiga, je sovjetski režiser Gončarov postavil v SNG našo opero »Vanjušinove otročke«.

Na petih straneh enciklopedije smo Slovenci pač takšni, kakršne nas vidi: gozozira hočejo videti iz moskovske perspektive.

TIT DOBERSEK

„Večno včerajšnji“

Valovi neoncizma v Zahodni Nemčiji — Ceremonija v vojaškem domu - Kljukasti križi in antisemitska gonja

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, maja — V vojaškem domu v alpskem letoviškem mestecu Sonthofen so se nedavno zbrali možje, ki so člani nepomembne organizacije »Hiag«. Ko je bila družina popolna, je stopil prednojo 81-letni upokojenec Gustav Lombard ter začel nekakšen slovesni nagovor nekdanjemu »Kriegskameradu« Friedrichu Bucku.

Vsem navzočim je bivši general SS Lombard patetično obudil spomin na hrabra leta skupnega vojskovanja, potem pa Bucku izročil viteški red, s katerim je 29. januarja 1945 sam veliki firer Adolf Hitler odklical komandirja čete v 5. konjeniški polku »SS-Waffens. Friedrich Buck takrat odklikovani ni mogel sprejeti in je tako šele po 31 letih le dobil veliko čast. Zahodnonemška javnost pa izvedela eno zgodbo več o »večno včerajšnjih«, o tistih, ki vedno znova obremenjujejo slabo vest cele nacije. Mor da pa tudi tale zgodba ne bi dvignila toliko prahu, če ne bi bila ceremonija v vojaškem domu in če ne bi se stanku prisostoval kapetan »Bundeswehra« v uniformi.

V Mainzu, Wiesbadnu in okolici ima poltista zadnja je ta vedno več dela: vedno po gosteje se pojavljajo po ulicah, telefonskih govornicah, židovskih pokopališčih in javnih mestih veliki kljukasti križi in antisemitski letaki z grozljami raznim javnim delavcem, pa celo bonsternu kanclerju, da ga je treba umoriti. Dva nedeljska izletnika, kemik in zdravnik, sta se pred tedni zaustavila ob velikem zidu s tablam za plakate ter ogorčena prebrala velike črke: »Umor šestih milijonov židov v nemških koncentracijskih taboriščih je le ameriška propaganda.« »Dnevnik Ane Frank je ponaredek«. Oba ogorčena izletnika sta premazala in delno odstranila to »umazanijo« ter nadaljevala svoje kolesarske ture. Po 300 metrah pa ju je nadomada zaustavil zakonski par ter ju začel križem mlati in kričati, češ da je to njuna last in da se nima kdo kaj vkitati, kaj piše na njunem zidu. Pretepena izletnika sta sicer našla slučajno pričo, toda dva mladeniča sta jima zagrozila s hudimi posledicami, če bi se pojavila na sodišču.

ANTON RUPNIK

Serija o »simpatičnih herojih

Ob gornjih pripetljajih se zahodnonemsko časopisje zelo različno vede. Nacionalno konservativni Springerjev tisk o teh rečeh raje molči in kdaj pa kdaj objavi kakšno serijo o »simpatičnih herojih iz zadnje vojne, ki na njegovih straneh dobiva že nevtralna obležja. Najbolj dosledno antifašistično se od vseh velikih časopisov obnaša »Frankfurter Rundschau« iz katerega je pravzaprav moč izvedeti največ o neonačističnih skupinah in njihovih početjih. Konec šestdesetih let precej močna neonačistična stranka NPD (bila je v vrsti delžnih parlamentov) je praktično razpadla, zato pa se neačistična dediščina goji v zaprtih in napadalnih skupnicah.

Kam naj torej postavimo takšne zgodbe o kljukastih križih, nacističnih pesmih, antisemitizmu in podobno? Gotovo da ne morejo peščice skrajnih neoncistov ogroziti varnosti Zveze republike Nemčije. Mnogi pa se sprašujejo, kako dolgo bodo takšne skrajne ostali pri grozljah in zmerjanju politiki.

Stališča KPF

Francoška ocena priprav na konferenco evropskih partij - Natancne analize

OD NASEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 12. maja — Po najnovjšem sestanku pripravljalnega odbora za konferenco evropskih komunističnih partij v Berlinu je član politbiroja KPF Francije Jean Kanapa v kratkem intervjuju za »Humanité« povedal, kako daleč so prišle priprave in kakšno je stališče francoske partije do konferencie.

Jean Kanapa je dejal, da KPF pričakuje da bo konferenca izdelala natancno analizo sedanega položaja v Evropi, se pravi analizo, ki bo dobro prikazala napredek države, nove možnosti za sodelovanje na celini pa tudi odpore in ovire, ki jih na tej poti postavljajo imperia izjem in njegovi politični predstavniki.

Po mnenju voditelja francoske delegacije bi moral konferenca izraziti »jasno batenje komunistov«, da nadaljujejo neobitni boj za mirno in razoroženo, obenem pa boj za družbeni napredek, se pravi za zahteve delavcev Komunistične partije morajo zavreči kakršnokoli idejo o enotni skupni strategiji, hkrati pa skupaj povežeta nekaj stvari o Evropi miru, demokraciji in napredku kar mora postati naša celina. Na vprašanje ali gredo priprave na konferenco potakni poti, je Jean Kanapa

odgovoril, da si francoski predstavniki prizadevajo dati prispevek razpravam, ki naj bi dale dobri skupni tekst o omenjenih vprašanjih. »To bi imelo velik odmev med delavci in širokimi demokratičnimi sili«, obenem pa bi to bil pomemben odgovor predstavljam Kissingerja, Schmidta in Giscarda d'Estainga, ki hočejo pomesti mirojnobojno sožitje z družbenim statusom quod.

»Razprava se torej nadaljuje, ni preprosta, včasih je živahna, kar je normalno, saj gre za pomembna vprašanja. Pripravljalna komisija se bo spet sestala v začetku junija. Potem — in še pred začetkom konferencie — bo osnutek dokumenta predlagan centralnim komitejem partij. Tedaj o naš centralni komite produti osnutek ter glede na njegovo vsebino povedal svoje dokončno mnenje.« je dejal Jean Kanapa.

STANE IVANČ

»CELINA OTROK«

Beda predmestij

Na milijone ljudi živi na obrobju južnoameriških vele-mest v kolibah — Nenormalno bohotenje predmestij

BUENO SAIRES, maja — Prebivalci latinskoameriških dežel so svojevrstni rekorderji: imajo največ otrok. Zdad je južnih Američanov mnogo več kot severnih, do nedavnega pa je bilo obratno. V latinskoameriških deželah je prebivalcev, mlajših kot 25 let, več kot tistih, ki so že onstran te starosti. Zato ima LA vzdevek »celina mladosti«. Po statistiki se prebivalstvo te celine podvoji v 20 do 25 letih.

Na celini, ki so jo evropski pomorščaki odkrili pred petimi stoletji, je zdaj nad 300 milijonov prebivalcev. Pričakujejo, da jih bo ob koncu stoletja okoli 600 milijonov. Nasprotno pa so v ZDA precej zaskrbljeni, ker se glede prebivalstva le počasi odmi-kajo od meje 200 milijonov. Ker je Latinska Amerika »celina otrok«, ni čudno, da so izvedenci OZN pred dnevi sporočili, da bo Ciudad Mexico ob koncu stoletja največja prestolnica na svetu. Dodajajo, da bodo med desetimi največjimi mesti na svetu kar štiri vele mesta na latinskoameriški celini.

Mexico naj bi takrat imel nad 25 milijonov prebivalcev, brazilski Sao Paulo bo tretje mesto, Rio de Janeiro četrto, Buenos Aires pa deveto na svetovni lestvici. Naglo rastejo tudi Bogota, Caracas in Lima.

Gleda prirastka po celinah je Latinska Amerika prepričljivo na prvem mestu s skoraj tremi odstotki na leto. V nekaterih deželah te celine je prirastek še precej večji, prebivalstvo Kolumbije na primer se pomozi za 3,3 odstotka na leto. Še druga izrazita težnja: z revnega podelja se prebivalstvo močno seli na robove vele mest. V Montevideu na primer živi dve tretjini Urugvajcev, v Buenos Airesu tako rekoč vsak drugi Argentinec, vsak tretji Čilencec se je zatekel v okrilje Santiaga, vsak tretji Peruaneec živi v Limi ipd. Mexico in Buenos Aires imata po devet, Sao Paulo in Rio de Janeiro pa po šest milijonov prebivalcev. Več kot tri milijone ljudi živi v Limi, Santiagu de Chile, Caracasu in Bogoti. Zarádi

takšnih selitev nastaja okoli latinskoameriških vele mest »kolobar beda«. Za to imajo v posameznih deželah različna imena, vsa pa pomenijo kopičenje revščine. V »staveliah« Ria de Janeiro, lepega vele mesta ob Atlantiku, živi v barakah iz lesa in pločevine okoli dva milijona ljudi. Milijoni revnih obsegajo Buenos Aires, Caracas, Sao Paulo in druga vele mesta. Doselej so spodleteli vsi poskusi, da bi odstranili te kolobarje beda, ker je revna praktično vsa celina. Se presenetljivi podatki: štiri petine prebivalstva Latinske Amerike živi ob atlantski in pacifiški obali, ljudje obračajo hrbet bogati in silovitih notranjosti celine. Velika večina ljudi se je zadržala v pasu 200 do 400 kilometrov od obal hladnih oceanov.

Razmišljanja po Ženevi

Premik iz blokovskih vezi

Vrsta pobud za novo usmeritev sodelovanja

Prvi poskus konkretnega dogovaranja o razširitvi in poglobljanju gospodarskih vezi med evropskimi državami je pokazal, da se dežele stare celine zavedajo obveznosti, ki so jih sprejele s podpisom sklepe listine na evropski konferenci o varnosti in sodelovanju. To je bržčas najpomembnejši rezultat 31. letnega zasedanja gospodarske komisije Zruženih narodov za Evropo, na katerem so sicer sprejeli vrsto pobud za nadaljnji razvoj sodelovanja med evropskimi državami, pri čemer bo komisija — tako določa sklepna listina — imela poslej eno ključnih vlog.

Sovjetska zveza, so nastopale s splošno političnega aspekta, težiče njihovih prizadevanja pa je bilo na gospodarskem področju, predvsem kar zadeva nakup zahodne tehnologije in sodelovanje Zahoda pri sofinanciranju gradnje industrijskih objektov v vzhodnoevropskih državah. Naša delegacija, ki jo je vodil pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Marko Vrhunc, se je skupaj z vrsto manjših vzhodnoevropskih držav zavzemala za integralno in dinamično izpolnjevanje helsinških dokumentov, za vsestransko odpiranje možnosti za vsevropsko gospodarsko sodelovanje, ki bi moralo preseči dosežane stike, ti pa so kljub otlopitvi odnosov v Evropi doslej potekali v senci blokovske razdelitve. Skratka, intonacija govorov v splošni razpravi ter na kasnejših dogovornih je kot dober termometer pokazala, v kolikšni meri so posamezne države pripravljene izpolnjevati določila helsinške listine in kam je potrebno do beograjske srečanja, ki bo prihodnje leto, usmeriti delo evropske komisije. Pravi bližnja bograjske srečanja pa je hkrati močno vplivala na udeležence in njihovo prepričanje da je tedaj že treba pričeti z neposrednimi

ukrepi, ki bi evropsko sodelovanje na različnih področjih predvsem na gospodarskem, pripeljali za korak naprej od Helsinkov. Precej razprav je povzročil sovjetski predlog, ki ga je že nekaj poprej — na kongresu poljske združene delavske partije — podal generalni sekretar KP SZ Leonid Brežnev, in sicer naj bi v Evropi pripravili tri kongrese: o energiji, transportu in zaščiti okolja. Četudi so ta vprašanja med najpomembnejšimi na področju gospodarskega sodelovanja, je objelval sklep, da je sovjetsko pobudo treba še nadrobno preučiti, obdelati vsebino in bistvo predlogov in šele nato sklepati o sklicu. Tako je narekovala vrsta razlogov. Posebno vprašanje energije močno presega evropske okvire, saj bi vsako zapiranje v meje stare celine hkrati pomenilo tudi zapostavljanje tistih, ki nafto in druge vire imajo, pri dogovornem dolgoročnem konceptu sodelovanja pa jih nikakor ne bi smeli prezreti. Spričo tega je vrsta delegacij, med njimi tudi naša, menila, da je bolj ustrezno pravi ugotoviti, kaj bo prinesla pariška konferenca o gospodarskem sodelovanju, ki pravkar poteka in katere sestava sicer ni do-

gnana — ne sodelujejo vzhodnoevropske socialistične države — nedvomno pa je ustreznejša od zgolj evropskih razpravljalcev. Poleg tega brzokone potrebe za skilo srečanja, ki bi očitno potekalo zunaj evropske komisije, ko pa leta ima posebne odbore, ki se ukvarjajo prav s temi vprašanji. Eno najpomembnejših področij delovanja evropske komisije, o čemer so razprave potekale že na vrsti prejšnjih letnih zasedanj, so stiki evropskih držav z deželami v razvoju, ki so izrednega pomena za obe skupini. Evropska komisija zajema skoraj vse vodilne industrijske dežele na svetu, ki skupno dajejo okoli 75 odstotkov svetovnega bruto proizvoda, pod nadzorstvom pa imajo okoli 90 odstotkov svetovnih raziskovalnih zmogljivosti. Čeprav ima le četrtino svetovnega prebivalstva, porabi okoli 80 odstotkov energije po svetu, ima pa le petino svetovnih zalog nafte. Ze ta dejstva, pa tudi vrsta drugih, narekuje evropski komisiji dve obsežni skupni naloz. Prvič, definirati odnos držav v razvoju, s katerimi bi lahko Evropa navezala tesnejše stike in, drugič, sprejeti ukrepe za pomoč južnoevropskim članicam komisije, ki so bile v dobrisni meri od-

rinjene od dosežanj sadov gospodarskega sodelovanja v Evropi. Ob prvem vprašanju je bilo opaziti dokajšen premik, ki ga je institucionalizirala resolucija, po kateri bo izvršni sekretar komisije v posvetovanju z izvršnimi sekretarji regionalnih gospodarskih komisij za Afriko in Blizniji vzhod pripravil predloge za poglobitev vseh oblik gospodarskega sodelovanja v Sredozemlju; poleg tega pa je prevladovala prepričanje, da je treba doseči povezanost tudi z izvršnimi komisijami za druge celine. Le tako se bo evropska komisija lahko posvetila enemu pomembnih delovnih področij, izpolnjevanju sklepov Zruženih narodov, torej dogovorov obeh posebnih zasedanj generalne skupščine pa tudi sklepov vrste agencij in drugih organov svetovne organizacije. Sodelovanje in pomoč pri razvojnih naporih južnoevropskih dežel sta že vrsto let zadevala na kopico težav, ki se bodo — zdi se — pokazale kot nepremostljive šele po helsinških pogovornih Pretiranu zapiranje subregionalnih organizacij, predvsem v srednji Evropi, ki je središče ne le evropske, pač pa tudi svetovne gospodarske moči, je doslej slabšalo možnosti za gospodarski napredek južne Evrope. Na

drugi strani pa si tudi te države niso mogle privoščiti odpranja meja, ker so pač morale na določen način štiti lastno industrijo pred invazijo zahodnoevropskih poceni izdelkov, da o skromnem dotoku investicij, ki so bile v precejšnji meri plod političnih odločitev, manj pa gospodarskih pobud, niti ne govorimo podrobneje. Možnosti za širše stike so seveda precejšnje, predvsem na področju transporta, kjer je premalo povezav, turizma, poljedelstva (v Zahodni Evropi se že opaža pomanjkanje obdelovalnih površin, Jug pa ima še neizrabljene možnosti) in ne nazadnje tudi industrijske kooperacije pri čemer je naša delegacija ponovila že pred leti podano pobudo za uveljavitev dolgoročnega koncepta evropskega sodelovanja v industrijski kooperaciji, ki bi v veliki meri pripomogla pri premočanju razlike med evropskim Severom in Jugom. Koncept, ki ga je vodja naše delegacije Marko Vrhunc med daljšim pomenkom v naši redakciji o rezultatih ženevskega zasedanja posebej poudaril, temelji neposredno na helsinških dogovorih, zajema pa multilateralno sodelovanje, specializacijo, delitev dela, skupna vlaganja, kar je za južno Evropo, ki ima obilico delovne sile, izrednega pomena. Dogovori iz Ženeve narekujejo nadaljnjo obdelavo ukrepov za pospešitev gospodarskega sodelovanja med evropskimi državami. »Takoj potem ko bo zvezni izvršni svet odobril delo naše delegacije, bo treba pričeti s prizadevanji, da bi združeno delo, zbornice in druge delavnice čim bolj zainteresirali za delovanje v 15 odborih evropske komisije, za delo na praktičnih ukrepih, projektih, s čimer bi tudi odstranili dosežani blokovski in restriktivni način dela, vnašali pa duh enakopravnosti, širokoga in odprtega sodelovanja med evropskimi deželami.« je sklenil razmišljanje o naših prizadevanjih v evropski komisiji Marko Vrhunc.

Božo Mašanović

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21.3. do 20. 4.) Današnji nesporazum bo imel neprijetne posledice tudi pozneje. Ne računajte vedno s srečo ter z naklonjenostjo tistih, ki ste jim v delali usluge. Pripravljali se boste na pot, pa vam bo nekdo prekrizal račune. Veliko sreče boste imeli v ljubezni ali v osebnih stikih nasplo. Malo glavobola.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne bi bilo napak, če bi svoje vnuemo nekoliko zavirali. Ni namreč prav, da rimate v ospredje, ko nočete prevzeti tudi ustrezne odgovornosti za morebitni neuspeh. Tudi ni prav, da sleherni svoj uspeh raztrobite. Ljubljena oseba bo nekoliko nervozna. Krivda bo tudi vaša. Nekoliko nerazume.

DVOJČKA (od 21.5. do 22. 6.) Bodite odločno na strani tistih, ki imajo prav, toda hkrati bodite dovolj elastični, da se med zainteresiranimi ljudmi in krogi ne porušijo vsi mostovi. Potovanje, darilo ali pošta, vsekakor nekaj, kar vas bo spravilo v dobro voljo. Tudi v ljubezni neka prijetna novost. Utrujenost.

Veljaven od 16. do 22. maja 1976

RAK (od 23.6. do 22. 7.) Okolje bo vam naklonjeno. Finančno se boste kar dobro držali. Kljub vsemu pa ne boste zadovoljni, ker ne boste dosegli vsega, kar bi radi dosegli. Včasih je bolje zadovoljiti se s skromnejšim uspehom. V družini precejšnja napetost zaradi prevelike zahtevnosti nekoga.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Če boste preveč zaupali v svoje sile, se vam kaj lahko zgodi, da boste nekje občepleni. Niste namreč in ne boste nikoli kos vsem tistim nalogam, ki jih prevzemate. Bodite raje pripravljani na to, da komu kaj odstopite, pa čeprav vas zasluček. mika. Ljubosumni boste.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Nalezili ste se nekih čudnih znancev in prijateljev, kot cigani usi, kot se je včasih reklo. Ne prite krivde za to drugim, ker ste radi v družbi, kjer vam vsi «kadijo». Če zato kaj ne gre prav, ste si sami krivi. Več dinamizma, več podjetnosti, toda hkrati tudi več kritičnosti.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Teško se boste ubadali z nekaterimi težavami, ki ste si jih sami nakopali. Računajte lahko s pomočjo svojcev, ne pa sodelavcev, ker ste tudi njih spravili v težave. Zanesite se le na tiste, ki so vam bili vedno ob strani. Neko darilo vas bo presenetilo.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 23. 11.) Na delu oziroma v poslih boste ohranili položaj oziroma svoj sloves le, če boste tudi tokrat držali besedo. Sredi tedna se bo tu ali tam kaj zamajalo in vaš položaj bo v nevarnosti. Bodite skromnejši v svojih zahtevah. To naj velja tudi za neka vaša nova čustva.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Pogosto se boste čutili utrujene in brez volje. Nič čudnega, ko pa ste šli preko svojih fizičnih in umskih zmogljivosti. Opuščite prakso, ki ste se je nalezili od preveč ambicioznih znancev. V družini ali v ožjem krogu bo nekaj motenj. Ne bo hudega.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Pismo ali vabilo vas bo vrglo iz tira, ker niste pričakovali odmeva na neko svojo ponudbo. V splošnem se ta teden ne boste kdove kako dobro počutili. Niti na delu niti v družbi. Včasih je dobro izreči raje besedo manj kot več. Zanimivopotovanje ali obisk. Prebavne motnje in glavobol.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Initiative, ki se jih zadnje čase lotevate, niso neposredno važne. Zato vam niti ne pripadajo. Šajo zadoščenja, ki si jih želite. Bodite bolj samosvojni in ne pod vplivom tistih, ki mislijo drugače od vas. Zelo težavno stališče v javnem življenju. Izbiti bo treba ene ali drugo pot. Kočljivo bo.

RIBI (od 20.2. do 20. 3.) V sporu, do katerega bo prišlo, bo moral nekdo popustiti. Pravi, da odneda tisti, ki je bolj pameten. Skušajte biti torej razsodni, ko pa veste že vnaprej, da ste šli iz svojih konceptov in načrtov. Namesto drugod, iščite zadoščenja med svojci ter v svoji stari pošteni družbi.

KAKOR POROČA AGENCIJA «NOVOSTI»

Sovjetska metalurgija zabeležila nove uspehe

Sodelovanje s črnogorsko tovarno aluminija

Se ni dolgo tega, ko so bile ZDA prve na svetu v proizvodnji jekla in železa. Zadnji dve leti pa je prvo mesto prevzela Sovjetska zveza, ki je kar krepko prehitala Ameriko. Posebno se to vidi v letu 1975, ko so sovjetski plavži dali nič manj kot 141 milijonov ton jekla. S tem se ni rečeno, da je Sovjetska zveza tudi prva na svetu po količini na prebivalca, kajti med velikimi državami je še pred njo Zahodna Nemčija.

Toda v Moskvi se s tem ne zadovoljijo, saj imajo v načrtu še veliko večjo proizvodnjo. Sedajni načrti govore, da bo Sovjetska zveza leta 1980, torej konec sedanjega petletnega načrta, proizvajala že najmanj 160 milijonov ton jekla. V prihodnjih letih bo namreč začelo obratovati več velikanskih plavžev in valjarn, tako da se bo proizvodnja naglo večala, veliko bolj naglo kot doslej, pa čeprav se je proizvodnja sovjetskih plavžev povečala za šestkrat v primerjavi s predjovno.

Sovjetski strokovnjaki vidijo velikansko možnost tudi v drugih sorodnih panogah in so pripravljali sodelovati v metalurgiji tudi z drugimi. Tako sodelujejo na primer z jugoslovansko tovarno aluminija in glinice iz Titograda. Ta tovarna je sicer začela obratovati že pred leti vendar se ni končala, kajti v zadnjih letih so jo razširili v sodelovanju s sovjetskimi podjetji. Sovjetska zveza je bila pripravljena sodelovati pri razširjenju obrata s svojimi naložbami in napravami, hkrati pa sprejeti malone vso proizvodnjo novega, tako da se s tem izplačujejo vložen kapitali in odlašajo naprave.

Titograjska tovarna aluminija je načrtovana na letno zmogljivost 50 tisoč ton aluminija. Za sedaj pa tovarna daje veliko glinice, ki gre skoraj vsa v Sovjetsko zvezo, kjer jo predelujejo v aluminij.

Ko že govorimo o sovjetskem sodelovanju s tujino, bomo navedli zadnjo vest iz Londona, kjer so Sovjeti podpisali petletno pogodbo z britanskim družbo Imperial Chemicals. Pogodbo med angleško družbo in Sovjetsko zvezo je podpisal sam sovjetski podpredsednik vlade Vladimir Kirillin.

SREDI VLEIKEGA NEW YORKA

«Škof» je umoril štiri svoje mlade «vernice»

Njegovemu pomočniku in nečaku pa očitajo smrt dveh žensk

NEW YORK, 15. — Newyorška policija in sodišče imata te dni veliko dela z nekim «škofom». Pa ne gre za škofa, pač pa za navadnega zločinca, ki se je izdajal za škofa

in si ustanovil majhno versko skupnost, ki mu je bila hudo pokorna, pa čeprav je imela opravka z navadnim kriminalcem.

«Škof» Devernon Legrand je v Brooklynu ustanovil svojo kršćansko versko skupnost, ki jo je imenoval «skupnost sv. Janeza binoknega». Prišel je do svojega svetišča in malone nekakšnega samostana. V njegovi verski ali cerkveni skupnosti se je zbiralo kakih šestdeset ali sedemdeset vernikov, skoraj samih žensk, ki jih je «škof» spreminjal v prave «gorečnice», saj so bile pripravljene zanj storiti vse.

«Podjetni» mož je dekleta in ženske iz svoje verske skupnosti pošiljal od hiše do hiše in po ulicah velikega mesta, da so tako rekoč beračile zanj. In kaže, da mu ni šlo tako slabo, kajti policija je ugotovila, da je na leto imel okoli 250 tisoč dolarjev dohodkov, kar je v naši valuti nad 200 milijonov lir. Vsekakor čedna vsota, pa čeprav v ameriških razmerah.

Mož pa se verjetno ni zadovoljil s tem. Svoje «gorečnice» je izkoriščal v vse bolj zasebne namene, ali če hočemo potrebe. Policija je ugotovila, da se je «škof» poročil z najmanj dvanajstimi «verniciami». Počasi pa se je te ali one svoje «vernice» tudi naveličal in se je nato tudi «otresel». Policija je sedaj ugotovila, da je «škof» spravil «na drugi svet» kar štiri svoje «vernice». Njihova trupla je policija našla v nekem majhnem jezeru na področju gore Catskill v državi New York. Gre za trupla dveh sester in sicer 18-letne Gladys Rivera in njene sestre Yvonne, ki je bila stara 16 let. Poleg njej je «škof» umoril še dve tridesetletni «vernici» in sicer Ann Sorise in Ernestino Timmons. Prvo je umoril že leta 1963, drugo pa leta 1970. Pri tem početju pa je «škof» pomagal tudi njegov nečak Steven, kateremu sodišče očita tudi dve smrti, oziroma dva umora. Tudi «škofovemu» «vikanju» očitajo, da je umoril dve ženski. Samo ob sebi se razume, da se tako «škof», kot tudi njegov «vikanj» čutila nedolžna, ali vsaj «nekriva». Kako bi moglo biti drugače, saj so le redki zločinci, ki svoje zločine priznajo. Toda čudno je to, da brooklynska policija toliko časa ni odkrila vsega tega.

KRIŽANKA... z našim krajem

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12				
13				14		15			16
17			18		19				20
		21						22	
23	24		25			26			27
28		29				30			31
		32						33	
34				35					36
37			38						39
		40				41			42
43									

VODORAVNO: 1. slovenski pesnik, avtor «Dume», 11. ljubka žival, 12. nračun, 13. ime Zoppellie, 15. nealkoholna pijača, 16. Poljska, 17. Adolf Köster, 18. slovensko pristanišče, 20. sin v angleščini, 21. kratkotrajno, popolno približanje, 22. spolno zrelo govedo moškega spola, 23. nemška pritrilnica, 25. dela s kruhom, 26. slabo žanje proti koncu destilacije, 28. nastane pri reakciji alkohola s kislino ob izstopu vode, 30. tla, 31. italijanska glasbena nota, 32. barva kobe, 33. madžarski politik (Janos), 34. prišlov, 35. možko ime, 36. Lev Ivanov, 37. Renato Rascel, 38. stalni simbolični znak države, mesta, 39. egiptovski bog meseca, 40. predsednik SD Polet, 42. ki izstopa iz osnovne smeri, 43. evropske državljanke.

NAVPIČNO: 1. «naš kraj», 2. ukanja, zvičajni prijem, 3. osebni žarek, 4. predlog, 5. Ugo Tognazzi, 6. vas na jugoslovanski meji, 7. rimski bog ljubezni, 8. nekdaj v začetku, 9. Niko Cindrič, 10. manjša ladja, 14. znani film s Marlonom Brandom, 16. igra na karte, 18. ki se nanasa na zemeljsko površino, 19. pikanje, 20. s polnim trebuhom, 22. slovenski zamejski pisatelj (Andrej), 24. znanika tujni cigareti, 26. sukno iz grobe volne, 27. reševanja, 29. ameriško mosko ime, 30. dvojica, 33. glavno mesto Argentane, 34. mesto, deželna območje, 35. zamejsko športno društvo, 36. bivši nogometaš Torina, 38. junak risank, 39. bodica, 40. kilogram, 41. tako v nemščini, 42. Karl Altmann.

(lako)

RADIO VELEP

NEDELJA, 16. MAJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA Prvi kanal

- 11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
- 12.15 Kmetijska oddaja
- 13.30 DNEVNIK
- 14.00 Cvetje, rastline, itd. itd.
- 14.45 Pet ur z nami:
- KONEC PRIGODE — Tretje, zaključno nadaljevanje TV priredbe Program za mladino
- 17.05 Skupaj, kot bi se nič ne dogajalo
- 18.00 Italijansko nogometno prvenstvo
- 18.25 Drama sredi širokega morja
- 19.00 REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 SIN DVEH MATER

Mali Mario Parigi živi v Rimu s svojimi starši. Na svoj sedmi rojstni dan v parku Ville Borghese nenadoma ne pripozna več matere Ariane in zahteva, da ga odpeljejo v Trastevere, kjer da živi njegova prava družina. Družinski zdravnik meni, da doživlja deček le privid, da je to prehodnega značaja, toda 21.50 Sportna nedelja

22.50 Napoved programa Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 18.15 ŠPORTNE IN DRUGE KRONIKE REGISTRIRAN POLČAS NOGOMETNE TEKME
- 19.00 K MIZI OB 19. URI
- 19.50 DNEVNIK 2, Odprti studio in Sport
- 20.45 BIM BUM BAM
- 21.40 DNEVNIK — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA Ljubljana

- 8.40 POROČILA
- 8.45 Za nedeljsko dobro jutro: Sentjernejski ojekt in Rudi Mohorko
- 10.00 BITKA ZA RANJENCE, nadaljevanje Serija «Vzpon človeka» je zaključena. Z današnjim dnem se začena ponavljanje domače, jug. dokumentarne serije «Bitka za ranjence».
- 10.45 Otroška matineja: Mihec iz Loennenberga ter Zgodbe o poluhcu
- 11.30 POROČILA
- 12.30 POROČILA
- 14.35 Morda vas zanima: DR. B. KREFT O IVANU CANKARJU
- 15.20 POROČILA
- 15.25 Atletski pokal Slovenije, prenos iz Nove Gorice
- 17.50 LUCIJA, celovečerni film
- 19.15 Risanka
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 A. Diklić: SALAŠ V MALEM RITU
- 21.00 Slovenski impresionisti: Rihard Jakopič
- 21.35 Športni tednik
- 22.10 DNEVNIK

Koper — barvna

- 19.30 Otroški kotiček
- 20.00 Pregled tedenskega programa
- 20.15 POZNATE ELLEN BOWEN, celovečerni film
- 21.50 Lepi striček, dramatičacija
- 22.40 Lahka atletika, prenos iz Nove Gorice

Zagreb

- 11.00 Folklor
- 12.30 Nedeljski pogovori
- 15.15 Nedeljsko popoldne

TRST A

- 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slov. motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 10.45 Klasična glasba; 11.15 Mladinski oder; 12.00 Naborna oddaja; 12.30 glasbena skrinja; 15.45 Ivan Cankar: «Ilapci»; 17.20 Orkester; 17.30 Glasba in sport; 18.30 Koncert; 20.00 Sport; 22.15 Pratik; 22.15 Glasba

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutrarnja glasba; 10.00 Z nami je...; 10.15 Glasbeni portret; 10.30 Dogodki in odmevi; 11.15 Orkester; 11.30 Najbolj popularne plošče; 12.00 Glasba po želji; 14.00 Plošče; 14.45 La vera Romagna; 15.15 Koncert na trgu; 16.00 Tržaški slikar Demetrič Čej; 16.30 Sosedni kraji in ljudje; 16.50 Glasba po želji; 18.00 Primorska poje; 18.30 Nedeljska in športni igrišči; 19.00 Prenci RL; 20.00 Domači popevkari; 21.00 I. Cankar: «Martin Kačur».

TOREK, 18. maja

- 8.10, 10.00, 11.05, 14.10, 14.10, 17.20 Vrtec na obisku; 17.35 Zmaj v kleti; 18.00 Obzornik; 18.15 Ne prezrite; 18.45 Narodna glasba; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Mi med seboj; 21.50 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV

- 19.30 Odprta meja; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Zvodnik, film; 22.05 Zakijev vrt, dok. oddaja.

SREDA, 19. maja

- 8.10, 10.00, 10.15, 17.15 Dekla Delfina in lisica Zvitorepka; 17.25 Pionirji fotografije; 17.55 Obzornik; 18.10 Grmeč, dok.; 18.45 Prijatelj glasbe; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Ameriška noč, film; 21.55 Dnevnik; 22.10 Nogomet; 21.55 Liverpool.

KOPRSKA BARVNA TV

- 19.55 Nogomet; Brugge-Liverpool; 20.45 Dnevnik; 21.45 Sreča, ki ubija, film.

ČETRTEK, 20. maja

- 8.10, 10.15, 14.10, 14.10, 17.25 Cvetlične pravljice; 17.40 Neven; 18.10 Obzornik; 18.30 Velika koralna pregrada; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Mladi Garibaldi; 21.00 Kam in kako na odhiti; 21.15 Slovenska čipka; 21.50 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV

- 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Nevarna kandidatura, film; 22.05 Jug. narodna glasba.

PONEDELJEK, 17. MAJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost: Igrače
- 13.30 DNEVNIK
- 14.25 Tečaj nemškega jezika
- 16.45 Program za najmlajše: Kralj ptic
- 17.15 Program za mladino: Slike iz sveta
- 17.40 SMITH, prva epizoda
- 18.15 Poljudna znanost: Od ene do neskončnosti
- 18.45 Stidikalne in druge aktualnosti
- 19.10 Magoojeve prigode
- 19.28 Kratke vesti Dnevnik 1
- 19.30 Neposredna linija: ODDAJA O CENAH IN POTROŠNISTVU
- 20.00 DNEVNIK
- 20.45 Italijanski film «IL ROSSETTO»
- 22.30 Filmske premiere, ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

- 18.00 Da, ne, zakaj? O filmu, kinematografiji in še o čem podobnim
- 18.30 Rubrike Dnevnik 2
- 19.00 Kratke vesti Dnevnik 2
- 19.02 IL CAVALIERE SOLITARIO, TV film
- 19.30 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
- 20.45 JEKYL, prvo nadaljevanje

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA Ljubljana

- 10.00, 14.10 TV šola: Literatura, Ohrid, itd.
- 17.10 Zgodbe o Poluhcu, lutke
- 17.25 Zasebna življenja: kapusov belin
- 17.50 Obzornik
- 18.10 Plavanje, tretje nadaljevanje
- 18.35 Odločamo
- 18.45 Mladi za mlade
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 Djordjević - Zeka: KO PUŠKE UTIHNJEJO Drama «Ko puške utihnjejo» je bila lani na natečaju zagrebske TV nagrada kot najboljša drama. Pravzaprav to ni dramski tekst, pač pa več zgodb, napisanih po sodobnih ali resničnih doživljenj borcev valjevskega partizanskega odreda in zaščitne čete vrhovnega štaba.
- 21.15 Kulturne diagonale
- 21.45 Muzik kratkega filma
- 22.00 DNEVNIK

Koper — barvna

- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.30 ISLANDIJA NI KOROMANDIJA, drugi del dokumentarne oddaje
- 21.00 «Lepe podzaves», z ansamblom TIME
- 21.30 Likovni nokturno: Forma viva
- 22.05 Baletni večer

Zagreb

- 20.00 M. Kranjec — V. Frantar: Senca pod Ostrim vrhom, drama
- 21.20 Kdo je streljal na Velja Zajmca, dok. oddaja

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.10 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.40 Nadajjevanje; 9.35 Popevke; 10.35 Glasba po želji; 17.00 Program za mladino; 18.30 Sola; 18.50 Glasbena skrinja; 19.25 Jazz; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi; 22.15 Glasba

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; Jutrarnja glasba; 8.35 Mali umotvori velikih mojstrov; 9.00 Folklor; 10.10 Otroški kotiček; 11.15 Poje Gigliola Ciniotti; 12.00 Glasba po želji; 14.00 V telovadnicah in na igriščih; 14.45 La vera Romagna; 15.30 Ansambel I. Leoni di Romagna; 16.45 Operne uverture; 17.00 Ponedeljski športni pregled; 17.15 Ritmi in melodije; 18.00 Glasbeni koktajl; 18.35 Fanteje izpod Grmade; 19.30 Lahka glasba; 21.00 Gledališče v hiši; 21.10 Pisana glasba; 21.30 Operna glasba.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravilje; 9.40 Slov. ljudske pesmi; 11.03 Za vsakogar nekaj; 12.10 Revjski orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 14.00 V telovadnicah in na igriščih; 14.45 La vera Romagna; 15.30 Ansambel I. Leoni di Romagna; 16.45 Operne uverture; 17.00 Nasli znanstveniki pred mikrofonom; 18.20 Koncert po želji; 18.05 Ponedeljski športni pregled; 17.15 Ritmi in melodije; 18.00 Glasbeni koktajl; 18.35 Fanteje izpod Grmade; 19.30 Lahka glasba; 21.00 Gledališče v hiši; 21.10 Pisana glasba; 21.30 Operna glasba.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.40 Nadajjevanje; 9.35 Popevke; 10.35 Glasba po želji; 17.00 Program za mladino; 18.30 Sola; 18.50 Glasbena skrinja; 19.25 Jazz; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Slovenski razgledi; 22.15 Glasba

PETEK, 21. maja

- 8.10, 10.00, 10.15, 14.10, 14.10, 17.25 Cvetlične pravljice; 17.40 Neven; 18.10 Obzornik; 18.30 Velika koralna pregrada; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.00 Mladi Garibaldi; 21.00 Kam in kako na odhiti; 21.15 Slovenska čipka; 21.50 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV

- 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.30 Nevarna kandidatura, film; 22.05 Jug. narodna glasba.

SOBOTA, 22. maja

- 9.30, 10.35, 12.10 Sola; 14.55 Nogomet: Wales - Jugoslavija; 18.05 Obzornik; 18.25 Veliki raziskovalci; 19.15 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.50 Tedenski zunanje-politični komentar; 20.00 Peščena ura, iz cikla Sanson po nase; 20.25 Moda za vas; 20.35 Dobri in slabi fanteje; 22.05 Dnevnik; 23

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

DANES ZADNJE KOLO 1. ITALIJANSKE LIGE

Torinu ali Juventusu končna zmaga? Na dnu se obetajo ogorčeni spopadi

Medtem ko bi na vrhu lahko prišlo do tretjega srečanja, pa bo na repu lestvice morda odločala razlika v zadetkih

Italijansko nogometno prvenstvo je torej prišlo do obratov: jutri bodo odigrali zadnje kolo in vsaj na papirju bi morala pasti odločitev za naslov letošnjega prvaka, kot tudi obosoba za tri ekipe, ki bodo zapustile družbo najboljših.

Za pa se gotovo, da bo res tak. V bistvu je pri vrhu stvar še kolikor toliko jasna in bi se komplicirala samo zaradi večjega presenečenja, na dnu pa se veliko možnosti rešitev. Da se za naslov potegujeta samo Torino in Juventus je že znano dalj časa. Obe ekipi sta pustili daleč za seboj nasprotnika, loči pa ju samo ena točka tako, da bi lahko prišlo v zadnjem trenutku do preobratov. Na papirju ima lažje delo Torino; igra doma, kjer je letos vedno zmagal, in to proti je zdavnaj rešeni Ceseni, ki je letos že izpolnil svoj plan in po prvotni nameni končala v prvi polovici lestvice. Ravno tak nasprotnik pa zna biti nevaren. Moštvo je namreč v predzadnjem kolu neumljeno odpravilo Como, ki se bori za obstoj v splošnem pa je zmorno katerega-koli podviga, zlasti še, ko lahko nastopi brez problemov. Vrh tega bo Cesena v popolni postavi (diskvalificiranega Rogonija so večeraj pomislili), Torino pa bo po vsej verjetnosti brez svojega režiserja Claudia Sale in bo moral igrati na nož.

Prav zaradi vsega tega lahko Juventus še upa. Tudi Perugia je letos napravila odlični vtis in predvsem na lastnem igrišču delala prave glavnice tudi močnim moštvom, čima pa toliko sposobnosti kot Cesena in je proti koncu prvenstva precej popustila, tako da bi zmaga Juventus na njenih tleh ne predstavljala velikega presenečenja. Odločitev bi lahko prišla tudi pri doletenju srečanja. Za naslov ni važen količinski golov, zato bi bila potrebna ob enakem številu točk še tretja tekma - veliki turinski derbi.

Drugače pa je na dnu, kjer je moštvo veliko, odločitev pa bi bila preloženja samo v izjemnih razmerah. V primeru, da se pri istem številu točk (očitno razlika v golih, vrv vse) pa se mora disciplinska komisija odločiti o raznih aferah v zvezi z Laziom.

Pojdimo po vrsti: na sprepihu je šest ekip, ena - Cagliari - pa je že obsojena. Como ima 20 točk in razliko -8 v golih. Lazio, Sampdoria in Ascoli 22 točk, razlika pa -11, -12 in -15. Verona 23 točk (-5), Roma 24 točk (-6). Eno ekipo lahko takoj odpišemo: v najslabšem primeru, poraz Como in zmaga vseh ostalih bi Roma lahko izpadla samo, ko bi doma izgubila z Ascolijem in petimi goli razlike, ker bi v nasprotnem primeru izpadla Como in vsaj Ascoli. Verona tudi nima hudih problemov: če odtrže Fiorentino točko (nič nemogoče, posebno če bo Fiorentina brez Desolattija), lahko izpade samo, če Ascoli premaga Romo s štirimi goli razlike, vse ostale zmagajo in Verona izgubi še dodatno tekmo z Ascolijem (torej zelo komplicirana in še neverjetna možnost). Samo v primeru poraza bi bil njen položaj malo slabši. Izpadla bi pa samo v primeru, da Lazio ne izgubi v Comu, da Sampdoria premaga Napoli (ali igra neodločeno, a Verona izgubi v vsaj dveh goloma razlike) in Ascoli zmaga v Rimu (ali igra neodločeno pa Verona izgubi v vsaj petimi goli razlike).

Ostale so bolj v škripcih. Como ima zelo malo možnosti. Mora premagati Lazio: z enim samim golom razlika, če Sampdoria in Ascoli izgubita oba, z vsaj dvema, če ena od dveh ne izgubi. Če pa Sampdoria in Ascoli ne izgubita, bi ji tudi zmaga nad Laziom ne služila. Lazio Sampdoria in Ascoli so v istem položaju: deli jih le različna situacija golov. Sampdoria igra na vsak način doma z Napolijem in zmaga bi

jo spravila na varno razen če Ascoli (in seveda Lazio) ne zmaga z zelo veliko razliko. Laziu bi lahko v Comu zadostoval neodločen rezultat, če ena od ostalih dveh ne zmagata. Ascoli pa bo vedno odvisen tudi od ostalih (razen če ne zmagata s petimi goli v Rimu): ima najboljšo razliko v golih, zato bi pri enakem številu točk (zmaga ali remiju) izpadel zaradi količnika. Komplicirana več: Lazio ima opravka z disciplinsko komisijo zaradi treh obtožb. Chinaglia je zapustil ekipo pred koncem prvenstva in dejstvo, da je Cosmos plačal Laziu 150 milijonov

lir več, če bi igralca odpustil pred 1. majem, je za rimsko ekipo zelo oteževalna okoliščina. Oddi, Frustalari in predvsem Boranga so dobili pred tekmo Cesena - Lazio nekaj denarja, ki ga je ekipa dolgovala prvima dvema, na tretjemu (nemiti goli v Rimu): ima najboljšo razliko v golih, zato bi pri enakem številu točk (zmaga ali remiju) izpadel zaradi količnika. Komplicirana več: Lazio ima opravka z disciplinsko komisijo zaradi treh obtožb. Chinaglia je zapustil ekipo pred koncem prvenstva in dejstvo, da je Cosmos plačal Laziu 150 milijonov

ODBOJKA

LETOŠNJI 10. JUBILEJNI TURNIR PRIJATELJSTVA

Finale za moške bo letos na Bledu za ženske pa v Diamantu v Poreču

Zamejsko odbojko bodo zastopali: Bor (v obeh konkurencah), Kras in Sokol

S tekmo Kontovel - Bor v ženski konkurenci se je končal tudi na Goriskem in Tržaškem izločilni del odbojkarkega tekmovanja za letošnji jubilejni 10. Turnir prijateljstva. Tako imamo znanih vseh šest finalistov v obeh konkurencah.

Moški bodo igrali na Bledu, v nedeljo 23. t.m., ženske pa bodo stopile v športno areno za ta prestižni pokal teden dni kasneje v Poreču. Glede na finaliste pa bosta oba letošnja sklepna turnirja najbolj kakovostna doslej.

Izločilno tekmovanje na našem področju v moški konkurenci ni prineslo nobenih presenečenj. Tudi letos bosta zastopala barve zamejske odbojke Bor in Kras. Naši najboljši šeststerki po pričakovanjih nista naletela na enakovredna nasprotnika pri Olympiji in Domu. To je bilo seveda tudi pričakovati, saj igra oba goriski šeststerki v nižjih ligah. Zaradi nesporazuma sta Bor in Olympia odigrala samo eno tekmo v Trstu, ki se je končala s prepričljivim 3:0 v korist Bora. Zgorničani so najprej odpravili Dom v Gorici z 2:0 (v Gorici se po dogovoru igralo samo na dva dobitna niza) in potem s 3:1 v Nabrežini.

Renato Štokelj, trener Borove košarkarske ekipe, ki uspešno nastopa v 1. moški diviziji

VELIK USPEH NA MI V ODBOJKI

Brežanke so se uvrstile v goriški deželni finale

V kvalifikacijskem turnirju brez poraza

Na odbojkarških pokrajinskih mladinskih igrah je Breg dosegel lep uspeh. Uvrstile se je namreč v deželni finale, ki bo približno čez mesec dni v Gorici.

Brežanke, ki so tokrat nastopile v ojačeni postavi z nekaterimi igralkami Bora, so zaključile kvalifikacijski turnir neporažene. V vseh tekmah so namreč izgubile le en bori set, kar kaže, da je bila njihova premoč na kvalifikacijah očitna.

Naspe odbojkarice so tudi pokazale najboljšo igro tako zaradi tehničnega kot zaradi taktičnega znanja. To pa tudi kaže, da je pri n.s. ta športna zvrst še vedno izredno priljubljena predvsem med ženskami in da se tudi strokovno dobro dela.

Brežanke so izgubile le en set proti Campi Elisii, vse ostale nasprotnike pa so premagale s čistim 2:0.

- IZIDI: Breg - Campi Elisii 2:1, Breg - Corsi A 2:0, Breg - Corsi B 2:0, Breg - Caprin 2:0, Breg - OMA 2:0

ŠZ BOR sklicuje

18. REDNI OBČNI ZBOR

jutri, 17. maja 1976 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Dnevni red:

- 1. Otvoritev, 2. Poročila, 3. Diskusija in pozdravi, 4. Poročilo nadzornega odbora in razrešnica, 5. Volitve, 6. Razno

Table with 2 columns: Team, Score. Dom - Kras 0:2, Olympia - Bor neodigrana, Kras - Dom 3:1, Bor - Olympia 3:0

V prvi ženski skupini, kjer so igrali Bor, Kontovel in Sloga, tudi ni prišlo do presenečenj. Odbojkarice Bora so odločile vse štiri tekme v lastno korist, točiči tako pri Kontovelu, kot tudi pri Slogi je naš tretjeletni naletel na živav odpora. Borovke so zmagale tri tekme s 3:1, v drugem neposrednem obračunu s Slogo pa je bilo potrebno odigrati pet nizov, preden je bil znan končni zmagovalček. Ker so Slogašice eno tekmo s Kontovelom izgubile s 3:0 in drugo zmagale s istim izidom, so tako končale na drugem mestu v tej skupini.

Table with 2 columns: Team, Score. Bor - Sloga 3:1, Bor - Kontovel 3:1, Kontovel - Sloga 3:0, Sloga - Kontovel 3:0, Sloga - Bor 2:3, Kontovel - Bor 1:3

V drugi ženski skupini pa je prišlo do presenečenja. Odbojkarice Sokola so izločile Breg. Obe tekmi (tako v Dolini kot v Nabrežini) sta se končali s istim izidom 3:0 v korist domačin. Ker sta imeli obe ekipi enako število dobljenih in izgubljenih setov, so v tem slučaju odločale osvojene in izgubljene točke. Na veliko presenečenje je bil Sokol boljši samo za eno boro točko. V slučaju, da bi imela oba zastopnika še enako število osvojenih in dobljenih točk, bi bilo potrebno odigrati še tretjo odločilno tekmo na nevtralnem igrišču. Kljub tako 'tesni' zmagi pa je za Sokol nedvomno veliko zadoščenje igrati v finalu.

Table with 2 columns: Team, Score. Breg - Sokol 3:0, Sokol - Breg 3:0

Pretekli teden so se v Postojni sestali vsi trije predstavniki - našega področja, Slovenije ter hrvaškega dela Istre in Reke. Izbrali so skupine, dokončno določili mesti finala, določili urnike, itd. Prihodnje leto bo moški sklepni turnir organizirala ZSSD, ženskega pa OZ Slovenije. Sprejeli so tudi predlog, da v bodoče ne bo več turnir prijateljstva, ampak pokal.

V moški konkurenci se bodo potegovali za letošnje prestižno in obem letno jubilejno lovoriko naslednje šeststerke: Kras, Bor z našega področja, Slovenijo bosta zastopala drugoligaša Bled in Fužinar iz Ravne na Koroškem, ostala dva tekmovalca bosta Bulevard z Reke ter Poreč. V prvo izločilno skupino so bili izbrani Fužinar, Kras in Poreč, v drugo pa: Bulevard, Bor in Bled.

V vsaki skupini se bo igralo po sistemu vsak z vsakim, nato se bosta zmagovalca posameznih skupin srečala za prvo mesto, drugouvrščena za tretje in zadnja dva za peto mesto. Vse tekme se bo igralo na dva dobitna seta. Samo tekmovanje bo pravi odbojkarški 'en-on-stop', saj bodo odigrali kar devet tekem.

Zensko zastopstvo bo letos naslednje: kot smo že omenili Bor in Sokol ter Fužinar in Maribor iz Slovenije ter Rijeka in Poreč. Ta sklepni turnir bo 30. maja v Poreču v novi telovadnici hotela Diamant. Izločilni skupini pa sta naslednji:

PRVA: Fužinar, Bor in Poreč.

DRUGA: Sokol, Maribor in Rijeka.

Sistem tekmovanja bo tudi v ženski konkurenci enak. Glede na to, da bodo odigrali skupno devet tekem, bo na sporedu prva jutranja izločilna tekma že ob 8.30.

Letošnja novost obeh sklepnih tekmovanj bo tudi v zvezi s sodniki. Izločilne in finalne tekme bosta sodila po dva sodnika iz Slovenije, našega področja ter seveda hrvaškega dela Istre in Reke. Če vzamemo za primer moško tekmo Kras - Poreč bo prvi sodnik iz Slovenije, ali bolje rečeno nevtralen. Nevtralen bo tudi stranski, zapisnikar pa bo določen prosto.

O možnosti naših ekip in urniku posameznih srečanj pa bomo pisali v eni naših prihodnjih števil.

G. Furlanič

ŠAHOVSKA PANORAMA

Na mednarodnem šahovskem turnirju v Vinkovcih je sodelovalo 16 igralcev. Med njimi je bila kar polovica igralcev z velemojstrskim naslovom. Prvo mesto sta si delila velemojstra Hort (ČSSR) in Sax (Madžarska), ki sta zbrala 10,5 točke; sledijo: Polugajevski (SZ) in Tringov (Bolgarija) 10, Balašev (SZ) 9,5, Sosonko (Nizozemska), Ivkov (YU) in Kovačević (YU) 9, Kurajica (YU) 8,5, Hulak (YU) 8 točk itd. Od obeh zmagovalcev je posebno Hort prikazal izredno borbeno igro, saj je moral nadoknaditi poraz na startu turnirja. Mednarodna mojstra Sosonko in Kovačević sta izpolnila še drugi bal za velemojstrski naslov in postala velemojstra. V miniaturi partiji z angleškim mednarodnim mojstrom Keenom, ki jo komentiramo, je zmagovalček turnirja v Vinkovcih velemojster Hort dosledno kaznoval napačne nasprotnika v otvoritvi.

Teesside 1975

HORT - KEENE

PIRČEVA OBRAMBA 1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sf3 d6 4. Le4 Zelo redko igrana poteza v Pirčevu obrambi.

vi obrambi. Običajno se lovca razvijeta na polji e2 ali d3. 4... Sf6 5. Sc3 O-O 6. De2 Lg4?! Poteza smljvje vrednosti. Boljše je nadaljevanje: 6...c6 7. e5 Sd5! 8. Ld2 (slabo je 8. Ld5: cd5 9. Sd5: de5 10. c4 e6!) 8... Sc7 9. h3 d5 10. Ld3 b6 11. Le3 Sba6 z enako igro Hort - Forintos, Moskva 1975. 7. e5 Se8 Na 7... Sfd7 8. e6 fe6 9. Le6+ je beli v prednosti. 8. Lg5 Sc6 9. 0-0-0 Kh8 10. The1 Dc8?!

Hort ima razvojno prednost, katero bo v nadaljevanju še stopnjeval. Tudi če bi črni poskušal minirati belo središče z 10... f6, bi beli po 11. e6f6 zadržal prednost. Keene poskuša aktivirati dama, vendar mu to ne uspeva. 11. Ld5 Df5 12. De3! de5? 13. Lc6:1 Črni se je polakomnil središčne kmeti in želi izkoristiti vezavo skaleca na diagonali d1 - h5. Odgovor belega pa ga spravlja še v večje težave.

13... bc6 14. Le7: ed4 15. Sd4: Dh5 16. Lf8: Lf8: Hort je osvojil kvaliteto, vendar pa nasprotnik upa na moč lovskega para na diagonalah kraljevega krila 17. Sde2! Pravilen odgovor. Na 17. f3 bi sledilo 17... Lh6 z odličnim pritiskom na diagonali c1 - h8. Z igrano potezo pa se razblijno vse možnosti črnega v nastali dinamični poziciji. 17... Lh6 18. f4 Sd6 19. h3 Le6 20. Sd4! Sf5 Sedaj ni pomagalo 20... Sc4?!

21. De4 Ld5 22. Sd5: cd5 23. Df3 Df3: 24. Sf3: Lf4+ 25. Kbl Tb8 26. b3 in beli ima prednost v nastali končnici. Po zamenjavi skakačev pa so možnosti črnega, da reši partijo, minimalne. 21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal preddajo. K zmagi je mnogo prispevala Hortova enostavnost, vendar pa dosledna igra, ki je kaznovala nasprotnikove napake.

21. Sf5: Df5: 22. Td4 c5 Hort pravilno uporabi trdnjavo za obrambo središča. Črnemu ne pomagajo manevri 22... Lg7 23. g4 Da5 24. Ta4 in črna dama nima dobrega polja za umik. 23. Te4 Tb7? Se zadnja napaka črnega in partija je odločena. Črni bi moral misliti na nerodno postavljeno dama in lovca in spregleda enostavno potezo belega, po kateri izgubi figuro. 24. g4 Df6 25. g5 Pod udarom sta figuri in črni je upravičeno podpisal

S SLAVNOSTNE SEJE KOPRSKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Danes odkritje spomenika padlim borcem v Bertokih

Predsednik skupščine Abram o največjih uspehih Pozdravna brzojavka predsedniku Titu

KOPER, 15. maja — Dopoldne je bila v Kopru slavnostna seja občinske skupščine, posvečena občinskemu prazniku, ki ga slave vsako leto v spomin na zgodovinski upor...

Mario Abram je v nadaljevanju ocenil tudi gospodarska gibanja in družbeno sfero ter poudaril, da bo zdaj glavna naloga tesnejše sodelovanje gospodarstva in drugih panog v poslovnih celotah, pri čemer je treba upoštevati interese celotne regije...

Na slavnostni seji je govoril tudi predstavnik interesne skupnosti za prosveto in kulturo Vlado Marchesan. Poudaril je pomen tega samsoupravnega mehanizma za reševanje specifičnih problemov kulture in šolstva pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti in tudi njihovo povezavo z okoljem, v katerem živijo in delajo.

Z velikim odobravanjem so nato delegati pozdravili sklep o podpisu listine o pobratenju z občino Briansko Brod. To je že sedma občina, s katero je Koper sklenil pobratenje.

DARUJTE ZA ŽRTVE POTRESA

V okviru naše naborne akcije za žrtve potresa smo večeraj prejeli: V UREDNIŠTVU: Marija Košuta (Križ 213) 10.000, Piero Ruggeri 15.000, Kristina in Srečko Merlak 10.000, Marija Licen vd. Kodrič 9.000, Karlo Gombac (Katinara) 5.000, Pina Zenko June 10.000, Ignacij Pregarec 10.000, državno učiteljske Anton Maruš Slomšek 244.600, Anton in Zora Berginc 10.000, Rafko in Girola Bucik 10.000, Jakovina in Avgust Pahor 10.000, Justina Pangerc 10.000, Mara in Evgen Dobriča 20.000 lir.

Preko PD «Slavec» iz Ricmanj: Enj Kuret (14) 5.000, Cilka Schioz 10.000, Pepi Petaros (160) 5.000, Albin Berdan (63) 3.000, Marija Hrvat (85) 3.000, Roza Julijan (138) 10.000, Anton Gerdina (139) 5.000, Lucija Komar (21) 2.500, Gvido Felician (80) 5.000, Jakob Švara (92) 5.000, družini Hrvatice-Gobbo (145) 10.000, Vili Pregarec 5.000, Olga Demark 5.000, Loredana in Edvin Sancin 10.000, Peter Fabris, 10.000, Pepca Hrvat (1) 5.000, Erminji Kuret (56) 10.000, Ema in Erminja Kuret (150) 5.000, Ivana Kuret (9) 5.000, Cirila Fabris (142) 2.000, Milena Fabris (159) 10.000, Marija Petaros 2.000, Ladi Kuret (107) 5.000, Elda Petaros (154) 3.000, Meri Romano 10.000 lir.

Preko PD «France Prešeren» iz Boljuna: družina Gregori (445) 10.000, družina Zerjal (446) 3.000, Lucija Montagna (70) 5.000, Meri Salvi (313) 5.000, Karlo Zerjal (222) 5.000, Damijan Zerjal (211) 10.000, Miran Maver (144) 5.000, Marija Zerjal 10.000, Guirino Benič 20.000, Silvester in Cvetko Zobeč 20.000, Sergij Maver (Parte) 5.000, Valentin Zerjal 10.000, Ursola Korosec 2.000, Milojka Ota 5.000, Milena Bratoš 10.000, družina Pelozo 10.000, Aldo Zobeč in družina 5.000, Edgija Zobeč 5.000, Antonija Zerjal 10.000, Lidia Kraljič 5.000, Magda Zerjal 5.000, Josip Sancin 2.000, Anton in Boris Glavinca 10.000, Vid Beneta (Sentičevce) 8.000, Vida Zerjal 5.000, Josip Julijan 5.000, Daria Maver 5.000, Brano Zerjal 5.000, Ivan in Tina Salvi 5.000, družina Srečko Zerjal (Lakotiče) 20.000, Fabian Bonano 5.000, Berto Zerjal 5.000, Slavko Zerjal 5.000, Merga Maver 5.000, Oskar Zobeč 5.000, Ida in Edvin Zerjal 10.000, Rafko Maver 25.000, Santa Zerjal 5.000, Nevoja Švara 5.000, Zeljka Klun 5.000, Gabrijela Korosec 6.000, Karmelo Maver 10.000, Germano Salvi 10.000, Voljo Slavec 10.000, Balda Sancin 10.000, Sonja Lovriha 10.000, Sergij in Alda Sancin 5.000, Anton Montagna 10.000, Josip Knez 10.000, Draga Ota 5.000, Mario in Karolina Montagna 10.000, Milka Granduč 5.000, Neva Kozina 10.000, Laura in Klavdij Kofol 15.000, Olivija Korosec 5.000, Emilija Vatta 5.000, Milan Kuret 10.000, Zveza demokratskih žena Boljunec 10.000, Gabriella Mauri 5.000, Damijan Maver 5.000, Silvester Zerjal 5.000, Valentin Zerjal 5.000, Bruno Zerjal 5.000, Silvano Starc 20.000, Danilo Starc 5.000, Karlo Ota 5.000, Marija Sancin 5.000, Rado Zerjal in družina 50.000, Stanko Zerjal 10.000, Ivan Polh 5.000, Aldo Maver in Loredana 20.000, Bernarda Zobeč 3.000, družina Zobeč (394) 10.000, Marta Zobeč - Zaneta 5.000, Marija Klun 10.000, Danilo Zerjal 5.000, Marija Maver 5.000, Marija Novel 10.000, družina Rino Kuret 10.000, Just Švara 5.000, Marija Salvi 10.000, Sonja Pelh 5.000, Ursola Ota 1.000, Danilka Berzan 5.000, Draga Ota in Josip 10.000, Marijo Granduč 5.000 lir.

Preko PD «Tabor» z Opčin: Jurij Furlan 20.000, Slavko Sosič 30.000, Zveza portnarov na Opčinah 50.000, Alojz Milkovič od Banov 5.000, Branko in Ana Gialli 15.000, Marija in Albin Križman 10.000 za Beneško Slovenijo in 5.000 za Tolminsko, dr. Hlavaty 10.000 lir.

Zora Čeminsa (vzgojiteljica Dijskega doma «Zdravko Cvetkovskia iz Skopja») daruje 4.500 N. din.

POVZETEK V uredništvu 744.100 lir Na naš tekoči račun 35.000 » Pri TKB 35.000 » V Tržaški knjigarni 387.000 » V Dijskem domu 907.000 » Za prizadete 47.000 » prejšnja vsota 2.120.100 » SKUPAJ 16.471.290 lir + 4.500 N. din

Prispevke sprejemamo v tajništvo uredništva v Trstu - ul. Montecchi 6 od 8. do 19. ur. V Tržaški knjigarni v Ul. sv. Franciška 20, v Gorici - Ul. 24. maja 1 in na tekoči račun Primorskega dnevnika št. 1840 pri Tržaški kreditni banki.

TRŽAŠKI DNEVNIK

NA TRŽAŠKEM SODIŠČU

OD DANES DO SREDE PREDLOŽITEV LIST

Radikalci in komunisti v konkurenci za prvo mesto na glasovnici - Nekateri manjše stranke še vedno zbirajo podpise

Od danes zjutraj do srede, 19. t. m., bodo stranke lahko predložile na sodišču svoje kandidatne liste za parlamentarne volitve 20. in 21. junija. Od vrstnega reda predložitve list je odvisen tudi, kot je znano, vrstni red volilnih znakov na glasovnici zaradi česar se je tudi letos, kot že vsako leto začela tekma, kdo bo prej predložil listo. Komunistični aktivistom, ki so si navadno zagotavljali prvo mesto na glasovnici, so se tokrat pridružili radikalci, med obema skupinama pa je večeraj prišlo do trenj. Vsestravno vodstvo radikalne stranke je celo obožilo komuniste, da so v Trstu in drugih mestih napadli njihove aktiviste, kar pa je rimski tiskovni urad KPI odločno zanimal. Tudi krajevna KPI je odločno zanikala, da bi pred tržaškimi sodiščem prišlo do kakršnihkoli incidentov.

Nekateri stranke se medtem še vedno ukvarjajo z zbiranjem podpisov za predložitev svojih list, kar morajo storiti najkasneje do srede. Kot je znano, so podpisni potrebni samo manjšim strankam, ki nimajo svojih predstavnikov v parlamentu. Čeže da je doslej upelo zaradi zadržano število podpisov le radikalno (vsaj za poslansko zbornico), medtem ko še zbirata podpise Slovenska skupnost in sproletarska demokracija, ki združuje PDUP, organizacijo «Avanguardia operaia» in «Lotta continua» ter nekatere neodvisne. Podpise za SKB bodo zbirali še v ponedeljek in torek ob uradnih urah pri notariju Clarichu, U. LXXX Oktobra 13, za sproletarsko demokracijo pa pri notariju Clarichu, Giordano, Dei Rossiji in Mocugnu.

Manjše laične stranke, t. j. PSDI, PRI in PLI pa so se v Rimu do govorile za skupne kandidaturo za senat v nekaterih deželah. Vodstva treh strank poudarjajo, da ne gre za politične sporazume, pač pa za omogočitev izvolitev nekaterih neodvisnih kandidatov na skupnih listah. Tak dogovor zavezuje tudi našo de-

SINOČI NA OPČINAH

Uspel koncert zbora «Zarja» iz Trbovelj

V dvorani PD Tabor na Opčinah je bil sinoči celovečerni koncert moške pevskega zbora «Zarja» iz Trbovelj ob 45. obletnici ustanovitve zbora. Goste je najprej pozdravil domači pevski zbor Tabor, ki je pod vodstvom Sveta Grigčica zapel «Zdravico». Nato se je v imenu zbora «Zarja» zahvalil njen predsednik Albert Ivancič. Napovedovalka Jožica Kopitar, članica zbora «Zarja», je tudi pozdravila občinstvo ter na kratko orisala zgodovino ter na kratko orisala zgodovino in delovanje zbora iz Trbovelj. Povedala je, da zbor letos slavi 45 let delovanja in da je v teh dolгих letih v njem sodelovalo preko 600 pevcev, ki so nastopili doma in v tujini. Moški pevski zbor «Zarja» je sodeloval na sto in sto koncertih, akademijah, proslavah, pel nam svojim borcem v partizanih itd.

Koncert se je pričel s pesmijo skladatelja Riva «Dani» se. Po prvem delu programa je pozdravila goste odbornica opnevskega prosvetnega društva Lucija Hrovatin. Moški zbor «Zarja» je na celovečernem koncertu zapel kar 16 umetniških, partizanskih in narodnih pesmi pod vodstvom pevovalca Riharda Bauermana. Koncert je posredoval vsaj poudarila, ki so tako lahko nemoteno vamljali. Poleg nje so aretirali tudi 65-letno večevalko Italio Volpi por. Arancio. Med aretiranimi je več starih nancev tržaške policije.

NENAVADNO ODKRITJE FINANČNIH STRAŽNIKOV

Trije stotisočaki iz odkupnine v žepu poljskega državljana

Ozadje dogodka zakriva preiskovalna tajnost

Tržaški preiskovalni organi so pred dnevi (baje v četrtek) aretirali nekega poljskega državljana, pri katerem so našli večjo količino denarja. Vsa zaveza je zavita v preiskovalno tajnost in vesti, ki so prodre na dan, so precej nezanesljive. Tolikšna tajnost je potrebna, ker so baje pri Poljaku našli tudi nekaj bankovcev po 100 tisoč lir, za katere domnevajo, da so del odkupnine, ki so jo plačali svoji v zameno za življenje nekaterih italijanskih industrijcev.

Ni znano, kako je prišlo do aretacije. Kot kaže, se je finančnim stražnikom zdelo obnašanje nekega tučja, ki je taval po mestnem središču, dokaj nenavadno. Ustavili so ga in tuje je ponudil nekemu finančnemu stražniku manjšo vsoto denarja: v roku mu je hotel stiskati nekaj 30 ali 40 tisoč lir. To pa se je zdelo finančnemu zelo sumljivo in so tuja — kasneje so ugotovili da gre za 37-letnega Poljska Vojciecha Mlynzka — aretirali ter prepeljali na poveljstvo finančnih stražnikov. Med osebnim pregledom so pri njem našli šok bankovcev po 100 tisoč lir in skupni vrednosti kakih 45 milijonov. Pri nastanem pregledu so ugotovili, da so trije bankovci označeni v posebnem seznamu denarja iz odkupnin za industrije D'Amica, Moccio in Ferrarinja. Poljaka so zato aretirali in prepeljali v koronejske papore, baje pa mu doslej lahko očitajo le poskus podkupovanja javnega funkcionarja. Preiskavo vodi namestnik državnega pravdnika dr. Tavella, ki pa je večeraj je potrdil aretacijo. Vse ozadje tega dogodka je zavito v preiskovalno tajnost in šele v prihodnjih dneh bomo morda lahko izvedeli, odkod je prejel Poljak toliko denarja.

SEJA SINDIKATA SLOVENSKE SOLE

V torek, 18. t. m., bo ob 18. uri odobrova seja. Na dnevnem redu bodo: razdelitev odborniških mest, bližnja vsestrazna stavka solskega osebja in razno.

RAZSTAVA Umetnikov — amaterjev

SPD Tabor pripravlja IV. razstavo umetnikov - amaterjev, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah od 12. do 20. junija.

Dijaki srednje šole

(Nadaljevanje z 2. strani)

sledila srečanja s predstavniki Vrbe in Gradca, z ameriškim konzulom v Trstu, s predstavniki avstrijskega ministrskega sveta, z ravnateljem AIED Parkerjem, ki bo po nalogu podpredsednika ZDA Rockefellerja skrbel za razdeljevanje ameriške pomoči med prizadetimi prebivlilstvom. ZDA so kakor znano nakazale prvo pomoč v višini 21 milijard lir, in sicer na podlagi posebnega zakona, ki ga je ameriški senat že odobril in ki ga mora sedaj potrditi še poslanska zbornica.

Medtem se na pobudo sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL stopnjuje delovanje delavskih skupin iz Trsta na opušteneh območjih. Večeraj sta iz našega mesta odpeljala dva tovornjaka naložena z lesom, ki so ga dala na razpolago podjetja iz lesnega pristanišča. Sindikalna organizacija CGIL je odpremila v Sequals in Čento več furgonov otroških oblačil. Na predlog sindikalne zveze je uprava EZIT dala na razpolago posebno vozilo, opremljeno z napravami za merjenje in ocenjevanje škode na nepremičninah. Sindikalna zveza je bila nadalje obveščena, da bo jutri dopoldne prispela na mejni prehod pri Fernetičih kolona tovornjakov z raznim blagom za hitro pomoč, ki so ga zbrali madžarski sindikati. Jutri bosta nadalje odšli iz Trsta dve delovni skupini, opremljeni s tehničnim materialom za hidravlična dela, iz Tržaškega arzenala - Sv. Marka, oziramo iz miljske ladjedelnice Cantieri ALD Adriatico. Nadaljujejo se delovne izmene številnih skupin tržaških zidarjev v Huminu, v istem mestu pa so na delu

SPORT SPORT SPORT

NOGOMET V PRVENSTVU D LIGE

Kljub pomlajeni postavi Tržačani osvojili točki

Triestina je namreč premagala Audace z 2:0

Audace — Triestina 0:2

Bazovici pa se bosta spoprijeli prav tako ob 17. uri Zarja in Breg.

Breg — Domio 2:0

Včeraj sta se v Dolini v prijateljski nogometni tekmi spoprijela Breg in Domio. Čisti izkupiček tega srečanja so dodelili žrtvam tragičnega potresa v Furlaniji.

TENIS

SZ in Madžarska sta se uvrstili v polfinalne teniške tekmovalne za Davisov pokal (evropska A skupina). SZ vodi proti ZRN s 3:0, Madžarska je pa prav tako v vodstvu s 3:0 z Egiptom.

«SPORT ZDRUŽUJE MLADE 1976» V MURSKI SOBOTO

Na veliki prireditvi tudi Polet z Opčin

Tekmovanja bodo od 20. do 23. maja

V dneh od 20. do 23. maja bo v Murški Soboti mednarodno tekmovalno v atletiki, košarki in namiznem tenisu. Tekmovanje samo organizira Zveza telesnokulturnih organizacij občine Murska Sobota pod pokroviteljstvom Skupščine občine Murska Sobota v okviru tradicionalnega «Dneva mladosti».

IZLET V KOČEVAJE

SD Breg s sodelovanjem prosvetnih društev iz dolinske občine bo predredil množični izlet v Kočevje, ki bo 27. maja.

VOJKO RAŽEN

SD Zarja jima želi, da bi se jima uresničilo vse, kar si sama najbolj želita.

ATLETIKA NA MEDNARODNEM MITINGU V FORMII

Kubanec Juantorena odličen na 800 m Na splošno pa le poprečni rezultati

V hoji na 5 km je Buccione izboljšal italijanski rekord - Mennea zmagal

FORMIA, 15. — Na večerajšnjem mednarodnem atletskem mitingu v tem kraju je Kubanec Juantorena dosegel izredno dober čas v teku na 800 m. S tem je kubanski atlet tudi dokazal, da je eden od najresnejših kandidatov za osvoboditev od kolana na bližnjih olimpijskih igrah v Montrealu.

Dobro se je izkazal tudi Italijan Pietro Mennea, ki je osvojil prvo mesto v teku na 300 m in je tako premagal Američana Newhousa. Sploh pa so Američani na tem mitingu opovedali na vsej črti. Slab je bil Woods v skoku v višino, slab je bil tudi Dan Ripley v skoku s palico.

Skratka, če izvezamo Juantoreno in Mennea, so bili dosežki ostalih udeležencev dokaj poprečni.

«SPORT ZDRUŽUJE MLADE 1976» V MURSKI SOBOTO

Na veliki prireditvi tudi Polet z Opčin

Tekmovanja bodo od 20. do 23. maja

V dneh od 20. do 23. maja bo v Murški Soboti mednarodno tekmovalno v atletiki, košarki in namiznem tenisu. Tekmovanje samo organizira Zveza telesnokulturnih organizacij občine Murska Sobota pod pokroviteljstvom Skupščine občine Murska Sobota v okviru tradicionalnega «Dneva mladosti».

ATLETIKA V POKALU SLOVENIJE

Peter Svet komaj četrti

V Novi Gorici se je večeraj začelo finalno tekmovalno v atletski pokal Slovenije. V prvem dnevu je bilo doseženih nekaj dobrih rezultatov. Breda Pergar je 800 m pretekla v 2'56", Prstec pa 400 m v 48". V višino je Dušan Preželj dosegel 213 cm, zamen pa skušal napraviti slovenski rekord pri 216 cm. Napredoval je 19-letni Čop, ki je skočil 210 cm v prvem poskusu. Junak dneva je bil mladi Novogor-

ODBOJKA ZA ZVEZNI POKAL

Poraz Tržačanov

TRST, 15. — V 14. kolu prve italijanske odbojbarske lige za zvezni pokal je IPE Peralma nepričakovano premagal tržaško Novalec s 3:1. Tržačani so drugi na lestvici.

MOŠKA C LIGA Grandi Motori — Bor 3:2

3. MOŠKA DIVIZIJA Shadow — Bor 2:3

PLAVANJE

MITING V TURINU

Krlov navdušil TURIN, 15. — Na mednarodnem plavalnem mitingu v Turinu niso dosegli posebnih rezultatov. Navdušil pa je Sovjet Krlov, ki je nepričakovano premagal rojaka Raskatova (400 m prosto) in je nato zanesljivo zmagal na 100 m prosto z dobrim časom 53"55 pred vzhodnim Nemcem Nočekje.

Italijani so se morali zadovoljiti le z enim prvim mestom, ki ga je osvojil Alberti na 400 m mešano s solidnim časom 4'47"04.

DANES NA VN BELGIJE

Lauda in Regazzoni prva na startu

ZOLDER, 15. — Niki Lauda in Clap Regazzoni bosta startala v prvi vrsti na Veliki nagradi Belgije v Zolderju. Veliko presenečenje teh poskusnih voženj pa je izključitev večkratnega svetovnega prvaka Emersona Fittipaldija in Belgijca Jacquija Ickxa.

VRSTNI RED

1. Niki Lauda (ferrari) 1'26"55 s povprečno hitrostjo 177,378 km na uro

2. Regazzoni (ferrari) 1'26"60

KOŠARKA

LJUBLJANA, 15. — Košarkarska reprezentanca Jugoslavije je v Rio de Janeiru osvojila prvo mesto. Premagala je v zadnji tekmi Brazilijo z 89:70 in osvojila prvo mesto pred Brazilijo, ZDA in Portorikom.

PROPAGANDA

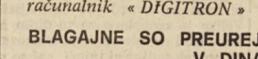
Breg — Ricreatori 23: 97

PRODAJAMO NOVE REGISTER IN RABLJENE BLAGAJNE PO ZELO UGODNIH CENAH

V TRSTU — UL. GINNASTICA 13, TEL. 763-813, IN V INDUSTRIJSKI CONI — III. STR. EST, TEL. 827-478

PRIZNANO PODJETJE

URSINO

Pri nakupu nove blagajne dobite brezplačno žepni računalnik «DIGITRON» v znak naše pozornosti. BLAGAJNE SO PREUREJENE ZA RAČUNANJE V DINARJIH

SLOVENSKI KLUB V torek, 18. maja, ob 20.30

bo govorila v Slovenskem klubu prof. Alenka Gerlovič iz Ljubljane

Tema predavanja: Egipt, nekdanji in sedaj in pot ob Nilu. Predavanje spremljajo številni diapozitivi.

Vabljeni

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

prideji

VESELICO

s kulturno-zabavnim sporedom

22. maja ob 20.30 v kinodvorani Roma, Ul. Roma 8, Milje.